

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการประเมินความก้าวหน้าคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2532. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- ฉัตรสุดา ดวงพลอย. แนวความคิดภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) และจิตวิทยาการเรียนรู้ (Cognitive Psychology) และการอ่านภาษาอังกฤษ. ภาษาปริทัศน์ 4 (ภาคต้น 2526): 1-15.
- ชวาล แพ้วัดกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518.
- _____. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2520.
- ทัศนีย์ ภูมิรัตน์. การศึกษาความสามารถในการวิเคราะห์ประเภทของข้อความในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- นพดล ปุชูประเสริฐ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการอภิปรายกับการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- บันลือ พฤกษ์วัน. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- _____. แนวพัฒนาการสอนอ่านเบื้องต้น. วิทยจารย์ 5 (กุมภาพันธ์ 2521): 29-35.
- ปัทมาภรณ์ นิยมไทย. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการเสริมและไม่เสริมประสบการณ์การเขียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

- ประคอง กรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ประเทิน มหาพันธ์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2523.
- มณรัตน์ สุกโชติรัตน์. การอ่านเพื่อความเข้าใจตามชนิดของการอ่าน. เอกสารรายงานความก้าวหน้าทางทักษะการอ่านของโครงการศูนย์การอ่าน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. (อัดสำเนา)
- _____. ไขปัญหาการตีพิมพ์เวิร์ค: แนวทางสู่การปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530
- _____. แผนการเขียนความเรียง. เอกสารประกอบการสอนวิชา 413704 การสอนอ่านเพื่อซ่อมเสริม ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- มาลินี นิมเสมอ. การส่งเสริมการอ่านของเด็ก. ครู 4 (มกราคม 2523): 26.
- เรวดี หิรัญ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ที่เรียนโดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเอง และโดยการย่อเรื่องที่อ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- วงเดือน วรรณไชย. การอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2320.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- _____. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต, 2525.
- สุจิตรา ศรีนวล. การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยเน้นกลวิธีการอ่านการคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

- สุณีย์ สิงห์ประไพ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ฝึกอ่านด้วยการเล่าเรื่องและฝึกอ่านด้วยการเขียนเรื่อง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร. ภาควิชาการศึกษา(หน่วยงานโรงเรียนสาธิต) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
- สุพิมพ์ ศิริวรรณสกุล. การพัฒนาแบบทดสอบความถนัดจำแนกด้านความเข้าใจในการอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. เอกสารคำสอน หลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ประยูรวงศ์ จำกัด, 2531.

ภาษาอังกฤษ

- Alverman, Donna E. "Graphic Organizers : Cuing Devices for Comprehending and Remembering Main Ideas." In Teaching Main Idea Comprehension. pp.210-217. Edited by James F. Baumann. International Reading Association, 1986.
- _____. The Effect of Graphic Organizer Instruction on Fourth Grader's Comprehension on Social Studies Text. Journal of Social Studies Research. 8(January 1988): 13-21.
- Anderson, Richard C. Role of the Reader's Schema Comprehension, Learning and Memory. In Harry Singer and Robert B. Ruddell (eds.), Theoretical Models and Process of Reading, Delaware : International Reading Association, 1985.

- Armbruster, Bonnie B., Anderson, Thomas H., and Ostertag, Joyce. "Does Text Structure/Summarization Instruction Facilitate Learning from Expository Text ?" Reading Research Quarterly. 22(Summer 1987): 331-346.
- Arnaudet, Martin L., and Barrett, Mary Ellen. Approaches To Academic Reading & Writing. Prentice-Hall, Inc. USA., 1984.
- Bartlett, Brendanj. Reading for Memory : Where Top Level Structure. Paper Presented the Annual Conference of the Australian Reading Association. Perth, July, 1986.
- _____. "Text Organization. A Base for Strategic Reading," in Christies, F. et al (eds) Reading Curriculum-Reader E CT 412. Deakin University Press : Gaelong. 1985.
- Baumann, James F., and Ballard, Peg Quigley. "A Two Step Model for Promoting Independence in Comprehension." Journal of Reading. 30(April 1987): 609-612.
- Bond, Guy L. and Miles A. Tinker. Reading Difficulties Their Diagonosis and Correction. New York: Appleton Century Crofts, 1957.
- Brown, Minnette I. Improving Reading Comprehension of Second Grade Students through the Use of story mapping. 80 p ; M.S. Practicum, Nova University. 1990.
- Carr, Eileen, and Ogle, Donna. "K-W-L Plus: A Strategy for Comprehension and Summarization" Journal of Reading. 30, 7(April, 1987): 626-631.

- Carrell L. Patricia. The Effects of Rhetorical Organization on ESL Reader. TESOL Quarterly. 18(September 1984): 441-469.
- Davis, Zephaniah T., and Mcherson, Michael D. Story Map Instruction: A Reading Map for Reading Comprehension. The Reading Teacher. 43(December 1989): 232-245.
- Day, J.D. Teaching Summarization Skills : A comparison of Training Techniques. Unpublished doctoral dissertation, University of Illinois at Urbana - Champaign, 1980.
- Doctorow, M., Wittrock, M.C., and Marks, C. "Generative Processes in Reading Comprehension." Journal of Educational Psychology. 70, 1978: 109-118.
- Gould, Barbara Theresa. "Effects of Prior Knowledge and text Structure Instruction on the Comprehension and Memory for Expository Reading of Intermediate and Junior-High Grade Students." Dissertation Abstracts International. 47(June 1987): 4343-A.
- Graesser, A.C. A Schema-Based Framwork for Represening Knowledge. Brisbane College of Advanced Education. Semester:1-36, 1986.
- Hanf, M. Buckley. "Mapping : A Technique for Translating Reading into Thinking." Journal of Reading. 14 (January 1971): 225-230.
- Hayes, David A. "Helping Students GRASP the Knack of Writing Summaries" Journal of Reading. 33, 2 (November, 1989): 96-101.

- Heimlich, Joan E., and Pittelman, Susan D. Semantic Mapping : Classroom Application. International Reading Association, 1986.
- Hennings, Dorothy Grant. A Writing Approach to Reading Comprehension Schema Theory in Action. Language Arts. 59(January 1982): 8-17.
- Horowitz, Rosalind. "Text Pattern : Part 1" Journal of Reading 28 (February 1985 a) : 448-454.
- James, Shirley Haley. Helping Students Learn Through Writing. Language Arts. 59,7 (October, 1982): 726-731.
- Johnson, Dale D., and Pearson, P. David. Teaching Reading Vocabulary. New York : Holt Rinehart and Winston, 1984.
- Johnson, Martha Russell. Effects of Cloze Story Map Strategy on Reading Comprehension. Dissertation Abstracts International. 49 (August 1988): 198-A.
- Jones, S.T. The Effects of Semantic Mapping on Vocabulary Acquisition and Reading Comprehension of Black Innercity Students. Unpublished Doctoral Dissertation University of Wisconsin at Madison, 1984.
- King, James R., et al "Students' Self-Questioning and Summarizing as Reading Study Strategies." Journal of Reading Behavior. 13, 1984: 205-218.
- Langer. Judith. "Reading, Thinking, Writing and Teaching" Language Arts. 59, 4 (April, 1982): 336-341.

- Medley, Frank W. "Reading Assignment Versus Reading Instruction Native Language Strategies and Techniques for Use in the Foreign Language Classroom" In Personalizing Foreign Language Instruction : Learning Styles and Teaching Options, pp.30-31. Edited by Renate A. Schulz. Illinois : National Textbook Company, 1977.
- Meyer, Bonnie J.F., and Freedle Roy O. "Effects of Discourse Tupe on Recall." American Educational Research Journal. 21(Spring 1984): 121-143.
- Miller, Lyle. L. Developing Reading Efficiency. Minnesota, Burgess Publishing Company, 1972.
- Miller Wilma H. The First R. Elementary Reading Today. 2nd ed. New York: Holt, Rinehart and winston, 1977.
- Moore, D. W., and Readence, J.E. "A Quantitative and Qualitative Review of Graphic Organizer Research." Journal of Educational Research. 78(1984) : 11-17.
- Morris, A., and Stewart-Dore, N. Learning to Learn from Text. Singapore: Addison-Wesley Publishing Company, 1984.
- Moskowitz, Fern C. "Elementary Teachers' Perceptions and Understanding of Expository Text Structure annd Discourse as Related to Basal Reading Programs." Dissertation Abstracts International. 48 (May 1988) : 2841-A.
- Pearson, P.D. & Johnson, D. Teaching Reading Comprehension. New York: Holt, Rinechart & Winson, 1978.

- Piccolo Anne Jo. Expository Text Structure : Teaching and Learning Strategies. The Reading Teacher. 49(May 1987): 838-847.
- Pinter, Karen Ann. The Effect of Text Simplification and Instructional Procedure on the Inference Generation of Fifth-Grade Disabled Readers Readability, Directed Reading - Thinking Activity (DR-TA), Group Mapping Activity, Children's Literature. Doctoral Dissertation, Northern Illinois University, 1985
Dissertation Abstracts International 46 (1981) : 3668 A
- Reutzel, D. Ray. "Story Maps Improve Comprehension." The Reading Teacher. 38(April 1985) : 401-404.
- Sager, Mollee B. "Exploiting the Reading-Writing Connection to Engage Students in Text." Journal of Reading. 33, 1(October, 1989): 40-43.
- Schmidt Marion B. The Shape of Content : Four Semantic Map Structures for Expository Paragraphs. The Reading Teacher. 40(October 1986): 112-117.
- Scruggs, Thomas E. Using Content Maps to Increase Children's Comprehension and Recall. The Reading Teacher. 36(January 1985): 806-807.
- Sinatra, Richard, Josephine Stahl-Gemake, and Nancy Wyche Morgan Using Semantic Mapping After Reading to Organize and Write Original Discourse. Journal of Reading 30(October 1986): 4-12.
- _____. and Josephine Stahl-Gemake. Improving Reading Comprehension of Disabled Reader Through Semantic Mapping. The Reading Teacher. 38(October 1982):22-28.

- Slater H. Wayne. Effects of Structure Organizers on Ninth -Grade Students Comprehension and Recall for Four Patterns of Expository Text. Reading Research Quarterly. 20(Winter 1985): 189-202.
- Stauffer, Russell G. The Language-Experience Approach to Teach Reading. New York: Harper and Row, 1980.
- Strang, Ruth. Diagnostic Teaching of English. New York : McGraw-Hill Book Company, 1969.
- _____. McCullough, Constance M., and Traxler, Arther E. The Improvement of Reading. New York: McGraw-Hill Book Company, 1962.
- Strotsly, Sandra. "The Role of Writing in Developmental Reading" Journal of Reading. 25, 4 (January, 1982): 330-340.
- Taylor, Barbara M. "A Summarizing Strategy to Improve Middle Grade Students' Reading and Writing Skills" The Reading Teacher. 36, 2 (November, 1982): 202-205.
- Wainwright, Gordon R. Rapid Reading Made Simple. Great Britain : W.H. Allen Co.,Ltd, 1972.
- White, Ronald V. "Reading" In Communication in the Classroom : Application and Methods for a Communicative Approach, pp. 87-92. Edited by Keith Johnson and Keith Morrow. Harlow Essex: Longman, 1981.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

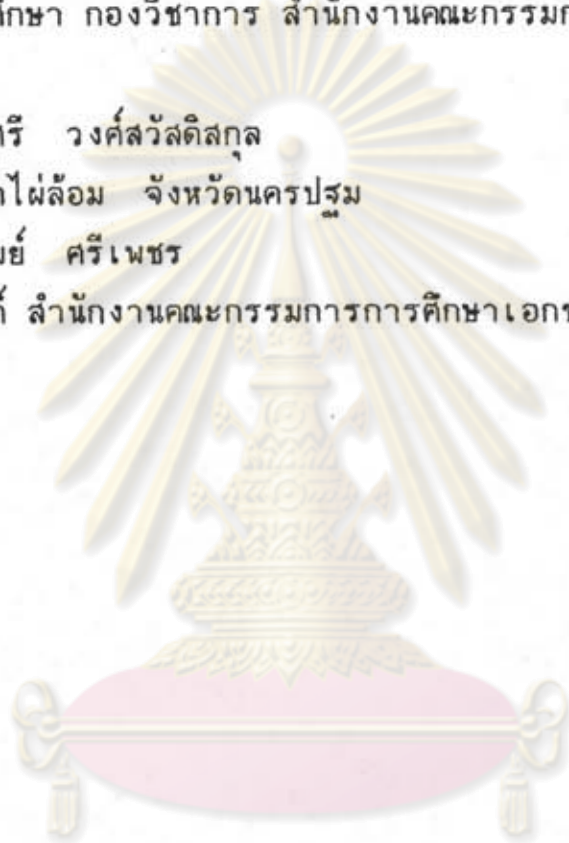

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์จิตอารมย์ สวัสดิชิตัง
โรงเรียนสามเสนนอก กรุงเทพมหานคร
2. อาจารย์วิภา ตันทุลพงษ์
นักวิชาการศึกษา กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ
3. อาจารย์สมศรี วงศ์สวัสดิสกุล
โรงเรียนวัดไผ่ล้อม จังหวัดนครปฐม
4. อาจารย์ภิรมย์ ศรีเพชร
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

1. แผนการสอนกลุ่มที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน
2. แผนการสอนกลุ่มที่เรียนโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 1
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทปัญหาและข้อแก้ไข
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไข ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการนำเสนอปัญหา
  2. มีวิธีการแก้ไขปัญหา
  3. คำสั่งญาณได้แก่ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ, ทำให้เกิดปัญหา, มีแนวทางการแก้ไขดังนี้, แก้ไขได้โดย ฯลฯ
- บทอ่านเรื่อง "เราอาจตายพร้อมแมลง"
  - บทอ่านเรื่อง "ทำไมคนจึงหูดึง"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง เราอาจตายพร้อมแมลง

การใช้สารฆ่าศัตรูพืชและสัตว์ ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพร่างกาย

ของมนุษย์ และยังทำลายสิ่งแวดล้อมอีกด้วย
เรื่อง ทำไมคนจึงหูดิง

เสียงจากการจราจร เสียงจากโรงงานต่าง ๆ และเสียงจากแหล่ง
บันเทิง เป็นอันตรายต่อสุขภาพและจิตใจ จึงควรช่วยกันลดเสียงดังในชุมชนลง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้
อ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูนำตัวอย่างย่อหน้ามาให้นักเรียนดู ให้นักเรียนออกไป
เขียนสิ่งที่คิดว่าเกี่ยวข้องกับย่อหน้าแมลง บนกระดาน

2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันจัดคำเหล่านั้นเป็นกลุ่ม โดยให้คำแต่ละ
กลุ่มมีความสัมพันธ์กัน

2.3 ครูแสดงการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากกลุ่มคำเหล่านั้น

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "เราอาจตายพร้อมแมลง"

3.1 ครูคิดแผนภูมิรายการคำศัพท์และความหมายบนกระดาน ใ้
นักเรียนอ่านร่วมกัน

3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และใ้
นักเรียนอ่านแถบประโยคตัวอย่างคำที่มักพบในบทอ่านประเภทนี้

3.3 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "เราอาจตายพร้อมแมลง"

3.4 ครูให้นักเรียนบอกใจความสำคัญ และรายละเอียดของเรื่อง
พร้อมทั้งเขียนไว้บนกระดาน

3.5 ครูนำตัวอย่างแผนผังสรุปโยงเรื่องประเภทปัญหาและข้อแก้ไข
ให้นักเรียนดู พร้อมทั้งอธิบายวิธีการทำ

3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากรายละเอียด
ที่เขียนไว้บนกระดาน และอ่านแผนผังนั้นพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ทำไมคนจึงหุงตึง"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยใช้กิจกรรม "พวกฉันอยู่ไหน"

วิธีเล่น กิจกรรม "พวกฉันอยู่ไหน"

1. ให้นักเรียนจับสลากคนละ 1 ใบ
2. ให้ส่งเสียงร้องตามชนิดของรูปสัตว์ที่ได้ และรวมกลุ่มกับเพื่อนที่ได้เหมือนกัน เช่น รูปหมูร้องอืด ๆ รูปลิงร้องเจี๊ยก ๆ

4.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ทำไมคนจึงหุงตึง" และให้ช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องลงในกระดาษที่แจกให้ ครูชี้แจงว่านักเรียนอาจจะทำแผนผังในรูปแบบที่แตกต่างจากของครูก็ได้

4.3 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่อง ที่นักเรียนทำขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียน

1. แผนภูมิแสดงคำศัพท์และความหมาย
2. แถบประโยค
3. ตัวอย่างแผนผังสรุปโยงเรื่อง
4. ตัวอย่างยาฆ่าแมลง
5. บทอ่านเรื่อง "เราอาจตายพร้อมแมลง"
6. บทอ่านเรื่อง "ทำไมคนจึงหุงตึง"

เรื่องที่ 1 เราอาจตายพร้อมแมลง

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.34 / 132

มลพิษ ที่สำคัญ อีก อย่าง หนึ่ง ที่ เกี่ยวข้อง กับ ชีวิต ประจำวัน
ของ เรา คือ /² มลพิษ จาก สารเคมี ที่ ใช้ ใน การ เกษตร /³ เช่น สาร
ฆ่า แมลง สาร ฆ่า วัชพืช สาร ฆ่า รา สาร ฆ่า หนู และ สัตว์แทะ /⁴ ซึ่ง
เรียก รวม กัน ไป ว่า สาร ฆ่า ศัตรู พืช และ สัตว์

/⁵ พืช ที่ นำ มา เป็น อาหาร มัก จะ มี แมลง และ หนอน มา กิน
/⁶ บาง ที ต้นไม้ ดอกไม้ ประดับ ตก เพลี้ย รา หนอน จน ตาย ไป /⁷ เจ้า
ของ ไร่ เจ้าของ สวน จึง ต้อง ซื้อ สารเคมี มา ฉีด พ่น

/⁸ ถ้า คน สูดดม สารเคมี เหล่า นี้ เข้า ไป จะ เป็น อันตราย ต่อ
ระบบ การ 100 เปอร์เซ็นต์ ถ้าละอองไอของสารเกาะที่ผิวหนัง มันจะซึมเข้า
ไปเป็นพิษต่อร่างกาย

สารพิษที่คิด 100 เปอร์เซ็นต์ อยู่ กับ ผลไม้ ถ้า ล้างไม่ หมด กิน
เข้า ไป ก็ เป็น พิษ /⁹ สารเคมี เหล่า นี้ อาจ ทำลาย ระบบ ประสาท ส่วน
กลาง ทำให้ หน้ามืด เวียน ศีรษะ /¹⁰ ถ้า ร่างกาย ได้ รับ เข้า ไป มาก ๆ
อาจ ทำให้ หัวใจวาย และ ตาย ได้

/¹¹ เรา คง จะ ห้าม ชาวสวน ชาวไร่ ไม่ ให้ ใช้ สาร ฆ่า ศัตรู
พืช และ สัตว์ ไม่ได้ /¹² แต่ แก้ไข ได้ โดย การ เลือก ใช้ สาร ที่ สลาย
เร็ว /¹³ หรือ เปลี่ยน เป็น สาร อื่น ที่ ไม่ เป็น ภัย ต่อ สิ่งแวดล้อม /¹⁴ หา
วิธี ทำลาย แมลง โดย ไม่ อาศัย สารฆ่าแมลง /¹⁵ เช่น ควบคุม การ สืบพันธุ์
ของ มัน

ตัดตอนมาจากหนังสือ เพื่อนรู้ใหม่ ชุดสิ่งแวดล้อมของเรา ของ ช.กฤษณา

เรื่องที่ 2 ทำไมคนจึงหูตึง

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 10.27 / 145.5

๑ ตัวการ สำคัญ ที่ ก่อ ให้ เกิด เสียง ดัง เป็น ปัญหา มลพิษ คือ
 ๒ รถประจำทาง รถบรรทุก รถสามล้อเครื่อง จักรยานยนต์ และ เรือหางยาว
 ๓ นอก จาก เสียง จาก การ จราจร ทาง บก และ ทาง น้ำ แล้ว
 ๔ ยังมี แหล่ง เสียง ดัง อีกหลาย อย่าง ๕ เช่น เสียง ใน โรงงาน เป็นต้น
 ๖ โรงงาน ทอ ผ้า โรงพิมพ์ โรง เลื่อย ไม้ ๗ เสียง จาก การ ก่อ สร้าง
 ได้แก่ เสียง ตอก เส้าเข็ม เสียง เจาะ คอนกรีต ๘ เสียง ใน แหล่ง บันทึกลง
 เสียง ดนตรี ที่ อึกทึก ๙ เสียง เหล่า นี้ ล้วน เป็น อันตราย ต่อ หู ของ คน
 เรา ๑๐ ซึ่ง มี อวัยวะ รับ เสียง ที่ บอบบาง และ ละเอียดอ่อน

๑๑ เสียง ดัง เกิน ไป อาจ ทำให้ หู อื้อ ชั่วคราว ๑๐๐๘ หรือหู
 ตึงและหูหนวกอย่างถาวร เสียง ๑๐๐๘ ดัง ยัง เป็น อันตราย ต่อ สุขภาพ ทั้ง
 ไป และ จิตใจ ๑๒ อาจ ทำให้ เกิด โรค กระเพาะ โรค ความดัน สูง เกิด
 ความเครียด หงุดหงิด ๑๓ ลด ประสิทธิภาพ ใน การ ศึกษา และ การ ทำ งาน

๑๔ ถ้า ทุก คน ช่วย กัน ลด เสียง ดัง ใน ชุมชน ๑๕ เรา ก็ จะ อยู่
 ร่วม กัน อย่าง มี ความสงบ สบาย หู ๑๖ โดย ผู้ ขับขี่ รถยนต์ ไม่ เร่ง
 เครื่องยนต์ และ ใช้ แตร โดย ไม่ จำเป็น ๑๗ รถประจำทาง คอย ตรวจสอบ
 สภาพ รถ ๑๘ ไม่ เร่ง เครื่อง จักรยานยนต์ และ ไม่ ถอด ไซ้กรอง ออก
 ๑๙ โรงงาน อุตสาหกรรม ควร ปรับปรุง เครื่องจักรกล ให้ มี เสียง เบา ลง
 ๒๐ เรา ควร เปิด วิทยุ ให้ ดัง ภายใน บ้าน เท่า นั้น

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

ตัดตอนมาจากหนังสือ เพื่อนรู้ใหม่ ชดสิงแวดล้อมของเรา ของ ช.กฤษณา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. สาเหตุสำคัญของเรื่อง "เราอาจตายพร้อมแมลง" คือข้อใด (วิจารณ์-
 ก. สาเหตุแมลงมีอยู่หลายชนิด การชี้วัดอุปสรรคของผู้แต่ง)
 ข. สาเหตุแมลงมีพิษต่อชาวสวน
 ค. เพ็ญ รา หนอน ทำให้ต้นไม้ตาย
 ง. อันตรายที่เกิดจากสาหร่ายแมลง
2. มานะเอาผ้าปิดจมูกเมื่อใช้สาหร่ายแมลงทุกครั้ง เขาเป็นคนอย่างไร
 ก. รอบคอบ (ตีความ-ข้ออุปนิสัยบุคคลในเรื่อง)
 ข. ไตร่ตรอง
 ค. มีวินัย
 ง. รับผิดชอบ
3. พาหนะชนิดใดที่ไม่ทำให้เกิดมลพิษทางเสียง (ตามตัวอักษร-การเก็บ
 ก. รถไฟ รายละเอียดสำคัญ)
 ข. รถบรรทุก
 ค. รถจักรยาน
 ง. รถสามล้อเครื่อง
4. ใครที่มีโอกาสहुติงได้มากที่สุด (นำไปใช้)
 ก. ลุงชมมีอาชีพขับรถแท็กซี่
 ข. แก้วชอบฟังและร้องเพลง
 ค. บ้านของแดงอยู่ใกล้สถานีวิทย
 ง. สม่ใจทำงานในโรงงานทอผ้า

แผนการสอนที่ 2

การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทปัญหาและข้อแก้ไข

กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไขได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไข ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการนำเสนอปัญหา สาเหตุของปัญหา
  2. มีวิธีการแก้ไขปัญหา
  3. คำสั่งญาติได้แก่ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ, ทำให้เกิดปัญหา, มีแนวทางการแก้ไขดังนี้, แก้ไขได้โดย ฯลฯ
- บทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด"
  - บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศสะอาด"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด

การทิ้งของเสียจากโรงงาน สารเคมี แร่ธาตุจากโรงงานและเหมืองแร่ ทำให้แหล่งน้ำเน่าเสีย เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย

เรื่อง เราต้องการอากาศสะอาด

คุณภาพอากาศในกรุงเทพฯ อยู่ในระดับที่เป็นอันตราย มีสารมลพิษในอากาศมากเกินไป ทำให้อาคารบ้านเรือนสกปรก สุขภาพเสื่อมลง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักเรียนหญิงและนักเรียนชายให้ช่วยกันคิดประโยชน์ที่ได้จากน้ำให้ได้มากที่สุด และเขียนลงในบัตรคำที่ครูแจกให้ ภายในเวลา 5 นาที

2.2 ให้นักเรียนนำบัตรคำไปติดบนกระดาน กลุ่มใดเขียนได้ถูกต้องและมากกว่าเป็นฝ่ายชนะ

2.3 ครูติดภาพ "น้ำ" บนกระดานและนำบัตรคำเหล่านั้น มาจัดทำเป็นแผนผังเรื่อง "น้ำ"

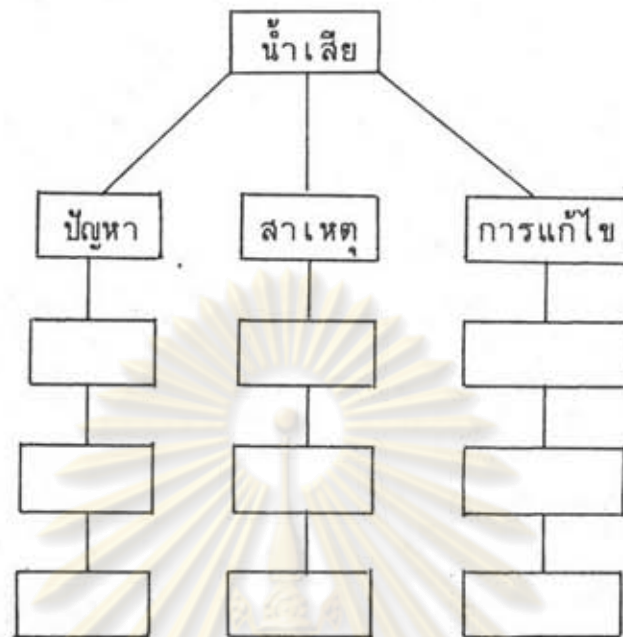
ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด"

3.1 ครูคิดแผนภูมิรายการคำศัพท์และความหมายบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านร่วมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด"

3.4 ครูติดบัตรคำคำว่า "น้ำเสีย" บนกระดาน และติดบัตรคำคำว่า "สาเหตุ" "ปัญหาที่เกิดขึ้น", "ข้อแก้ไข" ไว้รอบ ๆ และลากเส้นโยงมาสู่คำว่า "น้ำเสีย" ให้นักเรียนออกมาหยิบแถบประโยครายละเอียดจากบทอ่าน มาติดภายใต้หัวข้อเหล่านี้ให้ถูกต้อง

3.5 ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้นักเรียนอ่านใจความในแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศสะอาด"

4.1 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยให้นักเรียนหยิบเขียนชื่อจากกระบอกใครได้หมายเลขเดียวกันให้รวมอยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศสะอาด" และให้ช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง โดยใช้ชื่อว่า "อากาศไม่บริสุทธิ์"

4.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียน

1. ภาพน้ำ
2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. บัตรคำและแถบประโยค
4. บทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาหน้าเสียดด้วยวิธีโต"
5. บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศสะอาด"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 3 เราต้องการอากาศสะอาด

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.08 / 145.5

ขณะนี้ อากาศ ใน กรุงเทพฯ สกปรก มาก/ ถ้า ไม่ ควบคุม
ภาวะ มลพิษ ทาง อากาศ ปล่อย ไป เรื่อย ๆ อย่าง นี้ เรา จะ ยิง แอ่ หนัก
ขึ้น/ ถ้า มี สาร มลพิษ ใน อากาศ มาก ไป จะ ทำ ให้ อาคาร บ้าน เรือน
สกปรก และ สี ซีด แดก ลอก/ เลื้อ ผ้า เปื่อย เร็ว/ และ ยัง ทำ ให้
สุขภาพ เสื่อม ลง/ ทำ ให้ วิงเวียน ปวด ศีรษะ ไอ และ เป็น โรค เกี่ยว กับ
ลำคอ และ หลอดลม/ คน ใน เมือง มี โอกาส เป็น มะเร็ง ใน ปอด ได้
ง่าย กว่า คน ใน ชนบท สอง เท่า

/ มลพิษ ทาง อากาศ เป็น สิ่ง ที่ ควบคุม ได้/ โดย ลด การ เผา
ไหม้ และ ๑,๐๐๐๐๐ เปลี่ยนชนิดของเชื้อเพลิง เช่น ใช้แก๊สธรรมชาติ เลือกใช้
พลังงานอื่นที่ไม่ต้องมีการเผาไหม้ เช่น พลังงานน้ำ พลังงานสุริยะ ไม่เผาขยะ
ในที่กลางแจ้ง ช่วยกันปลูกต้นไม้ รักษาป่าไว้ให้คอยดูดคาร์บอนไดออกไซด์

ในน้ำมันก็มีสารกำมะถันปนอยู่ ควรหาทางกำจัดออกให้มากที่สุดเท่า
ที่จะทำได้ เพื่อลดปริมาณซัลเฟอร์ไดออกไซด์ลงไป ควรมีการระเบียบควบคุมการ
ปล่อยแก๊สและเขม่าควันตามโรงงานทั้งหลาย

คุณภาพอากาศบริเวณที่การ ๑,๐๐๐๐๐ จราจร หนาแน่น หลาย แห่ง ใน
กรุงเทพฯ อยู่ ใน ระดับ ที่ เป็น อันตราย/ ๗ คละคลั่ง ไป ด้วย ควัน สารตะกั่ว
แก๊ส คาร์บอนมอนนอกไซด์/ สามารถ แก๊ซ ได้ โดย ผู้ ใช้ ยวดยาน ควร
หมั่น ตรวจสอบ และ บำรุง รักษา เครื่องยนต์ เพื่อ ลด ควัน ดำ และ
คาร์บอนมอนนอกไซด์/ ส่วน น้ำมัน รถ ที่ ใช้ นั้น ผู้ ผลิต ต้อง ร่วมมือ ลด
ปริมาณ สารตะกั่ว ที่ เต็ม ลง ไป/ นอกจากนี้ อาจ หลีกเลี้ยง การ ใช้
น้ำมัน ไป ใช้ เชื้อเพลิง ชนิด อื่น เช่น แอลกอฮอล์ / แก๊ซ ปัญหา จราจร
ไม่ ให้ รถ คับคั่ง/ และ ลด จำนวน รถยนต์ นั่ง เปลี่ยน ไป ใช้ ระบบ ขนส่ง
มวลชน/ ก็ เป็น อีก วิธี หนึ่ง ที่ จะ ช่วย ลด มลพิษ ใน อากาศ

ตัดตอนมาจากหนังสือ เพื่อนรู้ใหม่ ชุดสิ่งแวดล้อมของเรา ของ ช.กฤษณา

เรื่องที่ 4 แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 9.68 / 137

การทิ้ง ของ เสีย จาก โรงงาน เช่น น้ำทิ้ง จาก โรงงาน น้ำตาล สิ่ง ปฏิภูล น้ำทิ้ง จาก ร้าน อาหาร/ ทำให้ ออกซิเจน ใน น้ำ ลด ลง/ เป็น อันตราย ต่อ สัตว์ น้ำ อย่าง มาก เช่น ปลา และ พืชน้ำ/ เมื่อ สัตว์ มี ชีวิต อยู่ ไม่ ได้ พวก เรา ก็ จะ พลอย อด อาหาร ไป ด้วย

/ เมื่อ แหล่ง น้ำ เน่า เสีย น้ำ สะอาด ขาดแคลน/ ไม่มี น้ำ เพียงพอ ต่อ การ ใช้สอย ผู้คน ก็ จะ พากันเดือดร้อน/ นอกจากนี้ น้ำเสีย ยัง เป็น แหล่ง รวม และ เพาะ เชื้อโรค/ เป็น อันตราย ต่อ สุขภาพ อนามัย อย่างยิ่ง

/ สารเคมี บาง อย่าง เช่น ฟอสเฟต ใน ผงซักฟอก/ ลง ไป อยู่ ในคูคลองบ่อบึง ทำให้พืชน้ำเจริญเติบโตเพิ่มจำนวนมากเกินไป บ่อบึงเลย ต้นเขิน และยังแย่งออกซิเจนจากปลาไปอีก

พวกแร่ธาตุที่ละลายในน้ำได้จากโรงงาน และเหมืองแร่ เช่น พรอท ตะกั่ว สารหนู สังกะสี หากร่างกายได้รับและสะสมไว้ถึงระดับหนึ่ง จะทำให้เกิดอาการป่วยและอาจร้ายแรงถึงตายได้

การแก้ปัญหาน้ำเสียทำได้โดย ^{๑๐๐๙๙} [เรา ต้อง ช่วย กัน รักษา คุณภาพ ของ น้ำ/ โดย ละเว้น การ ทิ้ง ขยะ สิ่ง โสโครก ของ เสีย ลง สู่ แหล่ง น้ำ/ บรรดา โรงงาน อุตสาหกรรม ทั้ง หลาย ก็ อย่า เห็น แก่ ง่ายตาย/ แก้ไข น้ำ ทิ้ง ให้ มี คุณภาพ ดี เสีย ก่อน ปล่อย ลง สู่ แม่น้ำ ลำคลอง

/ ไม่ใช่ แต่ คุณภาพ ของ น้ำ เท่า นั้น/ เรา ต้อง ช่วย กัน รักษา ปริมาณ น้ำ ไม่ ให้ ลด น้อย ลง ด้วย/ จะ ได้ มี น้ำ สะอาด พอ กิน พอ ใช้/ คน ต้อง ไม่ ตัด ไม้ ทำลาย ป่า/ จะ ได้ ช่วย กัน รักษา การ หมุนเวียนของ น้ำ/ ให้ เป็น ไป ตาม ธรรมชาติ อย่าง สม่่าเสมอ ตลอด ไป

ปรับปรุงมาจากหนังสือ เพื่อนรู้ใหม่ ชุดสิ่งแวดล้อมของเรา ของ ช.กฤษณา

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. เรื่อง "แก้ปัญหาหน้าเสียดด้วยวิธีใด" มีการนำเสนออย่างไร (ตามตัวอักษร-
  - ก. ชี้แจงรายละเอียดของน้ำเสียด การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
  - ข. ชี้แจงปัญหาหน้าเสียดและวิธีแก้ไข
  - ค. ชี้แจงสาเหตุที่ทำให้หน้าเสียด
  - ง. ชี้แจงอันตรายที่เกิดจากน้ำเสียด
2. ข้อใดไม่ใช่ผลร้ายที่เกิดจากน้ำเสียด (ตีความ-การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
  - ก. ทำให้ปลาตาย
  - ข. ทำให้คลองตื้นเขิน
  - ค. ทำให้ร่างกายเจ็บป่วย
  - ง. ทำให้ออกซิเจนในน้ำเพิ่มขึ้น
3. จุดประสงค์ของผู้เขียนเรื่อง "เราต้องการอากาศสะอาด" คือข้อใด (พิจารณา-การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
  - ก. ชี้แจงอันตรายของอากาศในกรุงเทพ
  - ข. เตือนให้เห็นความสำคัญของอากาศบริสุทธิ์
  - ค. รายงานผลเสียที่เกิดจากอากาศไม่บริสุทธิ์
  - ง. ชี้ให้เห็นอันตรายของมลพิษในอากาศและการแก้ไข
4. ใครที่มีส่วนช่วยลดปริมาณมลพิษในอากาศ (นำไปใช้)
  - ก. จี๊ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม
  - ข. วันดีกำจัดขยะโดยการเผา
  - ค. วิชัยเติมน้ำมันไร้สารตะกั่ว
  - ง. ปรีชาเป็นคนขับรถประจำทาง

แผนการสอนที่ 3
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทจัดลำดับ
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทจัดลำดับ หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงใจความสำคัญและรายละเอียด โดยจัดเรียงตามลำดับเหตุการณ์ เวลา ขั้นตอน หรือกระบวนการ

บทอ่านประเภทจัดลำดับ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ให้รายละเอียดของสิ่งที่กล่าวถึงอย่างเป็นลำดับขั้นตามเวลา ขั้นตอนหรือกระบวนการ

2. คำสัญญาณได้แก่ และแล้ว, ต่อไป, จากนั้น, ดังนั้น, ประการแรก ฯลฯ

- บทอ่านเรื่อง "ไล่ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร"

- บทอ่านเรื่อง "นมถั่วเหลือง"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ไล่ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร

การทำดินสอต้องเริ่มจากการทำไล่ดินสอก่อน แล้วจึงนำไปใส่ในร่องไม้

เพื่อประกบเป็นแท่งดินสอ จึงนำไปทาสีและติดยางลบ
เรื่อง นมถั่วเหลือง

นมถั่วเหลืองให้โปรตีนใกล้เคียงกับไข่ เหมาะสำหรับเป็นอาหารเสริม
ให้คุณค่าทางอาหารมาก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะ
ได้อ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูให้นักเรียนออกมาคลำแท่งดินสอที่อยู่ในกล่อง และให้บอก
ลักษณะของสิ่งที่กำลังจับอยู่ ให้เพื่อนทายว่าของสิ่งนั้นคืออะไร

2.2 ครูเฉลยคำตอบ และให้นักเรียนออกมาเขียนคำที่เกี่ยวข้องกับ
"ดินสอ" บนกระดาน

2.3 ครูและนักเรียนช่วยกันทำแผนผังเรื่อง "ดินสอ" บนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ไส้ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้ อย่างไร"

3.1 ให้นักเรียนทุกคนอ่านแผนภูมิแสดงคำศัพท์และความหมายของคำ
ที่อยู่ในบทอ่าน

3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทจัดลำดับ และให้นักเรียน
อ่านแถบประโยคตัวอย่างคำที่มักพบในบทอ่านประเภทนี้

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ไส้ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอ
ได้อย่างไร"

3.4 ครูซักถามใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่าน

3.5 ครูให้นักเรียนคู่ตัวอย่างแผนผังสรุปโยงเรื่องประเภทจัดลำดับ
พร้อมทั้งอธิบายวิธีการทำแผนผัง

3.6 ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม "ช่างทำดินสอ"

วิธีเล่น กิจกรรม "ช่างทำดินสอ"

1. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม
2. ครูวางภาพขั้นตอนต่างๆ ในการทำดินสอไว้หน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาหยิบภาพไปติดบนกระดาน เรียงให้ถูกต้องตามขั้นตอน โดยหยิบได้คนละหนึ่งภาพ
3. ครูเป่านกหวีดหมดเวลา และนำภาพขั้นตอนที่สมบูรณ์มาให้ให้นักเรียนดู กลุ่มใดติดภาพได้ถูกต้องที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

3.7 ครูติดภาพดินสอที่แบ่งเป็นช่องๆ ไว้บนกระดาน ให้นักเรียนออกมาเขียนวิธีการทำดินสอในช่องว่างนั้นทีละขั้นตอนจนครบทุกช่อง และอ่านแผนผังพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "นมถั่วเหลือง"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยให้นักเรียนจับฉลากรูปดินสอสีต่าง ๆ ใครจับได้ดินสอสีเดียวกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "นมถั่วเหลือง" และให้ช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องในหัวข้อ "การทำนมถั่วเหลือง" ครูแนะนำนักเรียนว่าสามารถวาดภาพประกอบลงไปแผนผังสรุปโยงเรื่องได้

4.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. ดินสอ

2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. ตัวอย่างแผนผังสรุปโยงเรื่องประเภทจัดลำดับ
4. ภาพขั้นตอนการทำดินสอ
5. บทอ่านเรื่อง "ไส้ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร"
6. บทอ่านเรื่อง "นมถั่วเหลือง"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 5 ไล่ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 7.33 / 121

๕'น้อง ๆ เคย สงสัย ไหม จ๊ะ ว่า ไล่ ดินสอ เข้า ไป อยู่ ใน
แท่ง ดินสอ ได้ อย่างไร/๖'บาง คน อาจ คิด ว่า ทำ ได้ โดย การ เจาะ
แท่ง ดินสอ ให้ เป็น รู ตาม ความยาว/๗'แล้ว เอา ไล่ สอด เข้า ไป/๘'
เพราะ ดู เหมือน แท่ง ดินสอ จะ เป็น ไม้ เนื้อ เดียว กัน ทั้ง แท่ง/๙'แต่ ถ้า
เรา สังเกต ดู ดี ๆ จะ เห็น ว่า แท่ง ดินสอ ทุก แท่ง มี รอย ต่อ ระหว่าง
เนื้อไม้/๑๐'เพราะ ดินสอ ทำ มา จาก ไม้ สอง ชั้น ที่ ทา กาว ประกบ กัน

/๑๑'กรรมวิธี ใน การ ทำ ดินสอ เริ่ม จาก การ ทำ ไล่ ดินสอ ก่อน
'โดยใช้ กราไฟต์' ๑๐๐ ส่วนผสมกับดินเหนียว ขี้ผึ้ง และน้ำ ไล่แม่พิมพ์แล้วนำเข้า
เตาเผา จากนั้นจึงนำมาตัดเป็นท่อน ๆ ยาวท่อนละ 7 นิ้ว ไล่ดินสอที่ได้นี้จะถูก
นำไปเรียงใส่ร่องที่เซาะไว้บนแผ่นไม้ แล้วนำไม้อีกแผ่นที่เซาะร่องไว้ในลักษณะ
เดียวกันมาทากาวประกบเข้าด้วยกัน เสร็จแล้วจึงนำแผ่นไม้ที่มีไล่ดินสอสอดเรียง
อยู่ไปตัดและเหลาเป็นแท่งด้วยเครื่องจักร ขั้นตอนสุดท้ายคือทาสีหรือพิมพ์ลวดลาย
ต่าง ๆ แล้วติดยางลบที่ปลายข้างหนึ่ง ก็จะได้ดินสอแสนสวยที่น้องๆใช้อยู่ทุกวันนี้
ยังไงล่ะจ๊ะ

จาก วารสารสู่โลกกว้าง กันยายน 2536

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 6 นมถั่วเหลือง

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 9.18 / 128

ถั่วเหลือง เป็น พืช ที่ ให้ โปรตีน สูง กว่า พืช ชนิด อื่น ๆ
ถั่วเหลือง นำ มา ทำ อาหาร ได้ หลาย อย่าง เช่น เต้าหู้ เต้าเจี้ยว ซิอิ้ว
และ นมถั่วเหลือง

วิธี การ ทำ นม ถั่วเหลือง นั้น ไม่ ยาก เครื่อง ปรุง ได้แก่
ถั่วเหลือง น้ำ สะอาด น้ำตาลทราย เกลือ เมื่อ เตรียม เครื่อง ปรุง แล้ว ให้
เริ่ม ตั้ง นี้ คือ ล้าง ถั่วเหลือง ให้ สะอาด แล้ว แช่ ใน น้ำ ร้อน ประมาณ
2 ชั่วโมง ต่อ จาก นั้น นำ มา บด ให้ ละเอียด แล้ว ละลาย ใน น้ำ อุ่น
คน ให้ ทั่ว กรอง ด้วย ผ้า กรอง ประมาณ 2-4 ชั้น เพื่อ ไม่ ให้ มี กาก
ถั่ว ปน อยู่ เอา น้ำ ถั่วเหลือง นั้น ต้ม นาน 10-15 นาที เติมน้ำตาล
ทรายใส่เกลือเล็กน้อย คนจนน้ำตาลทรายละลายหมดก็นำมาต้มได้

นมถั่วเหลือง 1 แก้ว จะ ให้ โปรตีน ประมาณ 5 กรัม
ใกล้เคียง กับ ไข่ 1 ฟอง ไข่ เป็น อาหาร เสริม ได้ ดี สำหรับ เด็ก หญิง
มี ครรภ์ หรือ หญิง ที่ ให้ ลูก กิน นม และ คน สูง อายุ โดยเฉพาะ
เหมาะ สำหรับ เด็ก หรือ ผู้ใหญ่ ที่ เป็น โรค ท้อง เสีย หรือ เพิ่ง หาย
จาก การ เจ็บ ปวย และ ต้ม นม ั่ว ไม่ ได้ ให้ ต้ม นม ถั่วเหลือง แทน ก็
มี ประโยชน์ มาก นม ถั่วเหลือง ต้ม ได้ ทั้ง ร้อน และ เย็น ถ้า ไม่ เก็บ
ไว้ นาน เกิน 24 ชั่วโมง

แล้ว เรา จะ ไม่ คิด ทำ นม ถั่วเหลือง ไว้ เป็น อาหาร เสริม
ใน ครอบครัว กัน บ้าง หรือ

ปรับปรุงจาก เศรษฐกิจพื้นบ้าน เล่ม 3: กองวิชาการ กรมประชาสัมพันธ์

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x)
บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. เรื่อง "ไส้ดินสอเข้าไปอยู่ในดินสอได้อย่างไร" กล่าวในลักษณะใด
  - ก. ชี้แจง (วิจารณ์-การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
  - ข. ชักจูง
  - ค. สั่งสอน
  - ง. ข้อคิดเห็น
2. ขั้นตอนแรกในการทำดินสอคืออะไร (ตามตัวอักษร-การเรียงลำดับเหตุการณ์)
  - ก. ตัดไม้เป็นท่อน
  - ข. พิมพ์ลวดลาย
  - ค. ตัดยางลบ
  - ง. ทำไส้ดินสอ
3. จากเรื่อง "นมถั่วเหลือง" คำว่า "อาหารเสริม" มีความหมายใกล้เคียงกับข้อใด (นำไปใช้)
  - ก. อาหารพิเศษ
  - ข. อาหารที่กินเพิ่มเติม
  - ค. อาหารสำหรับเด็ก
  - ง. อาหารที่เป็นน้ำ
4. เราอาจตั้งชื่อเรื่องนี้ได้ใหม่ว่าอย่างไร (ตีความ-การตั้งหัวข้อเรื่อง)
  - ก. ประโยชน์ของถั่วเหลือง
  - ข. ขนมที่ได้จากถั่วเหลือง
  - ค. คุณค่านมถั่วเหลืองหรือยัง
  - ง. มาทำนมถั่วเหลืองกันเถอะ

แผนการสอนที่ 4
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทจัดลำดับ
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทจัดลำดับ หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงใจความสำคัญ และรายละเอียด โดยจัดเรียงตามลำดับเหตุการณ์ เวลา ขั้นตอน หรือกระบวนการ

บทอ่านประเภทจัดลำดับ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ให้รายละเอียดของสิ่งที่กล่าวถึงอย่างเป็นลำดับขั้น ตามเวลา ขั้นตอน หรือกระบวนการ

2. คำสัญญาได้แก่ และแล้ว, ต่อไป, จากนั้น, ดังนั้น; ประการ

แรก ฯลฯ

- บทอ่านเรื่อง "พ่อมดกลับตาลปัตร"

- บทอ่านเรื่อง "เพื่อนของหนูดำ"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง พ่อมดกลับตาลปัตร

อาลีเป็นพ่อมดที่ให้ในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับสิ่งที่ต้องการ ชาวบ้านจึงเรียก

อาลิว่า พ่อมดกลับตาลปัตร

เรื่อง เพื่อนของหนูดำ

หนูดำเป็นเด็กกำพร้าที่มีความเมตตาต่อสัตว์ จึงทำให้ได้รับผลตอบแทน
ร่ำรวยกลายเป็นเศรษฐีในภายหลัง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะ
ได้อ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูให้นักเรียนดูแผนภาพการผสมคำจากพยัญชนะ และรูปภาพ
ให้นักเรียนทายว่าคือคำว่าอะไร

2.2 ครูเฉลยภาพ "พ่อมด" และให้นักเรียนช่วยกันบอกสิ่งที่เคยรู้
เกี่ยวกับพ่อมด

2.3 ครูทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากคำตอบของนักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "พ่อมดกลับตาลปัตร"

3.1 ครูติดบัตรคำคำศัพท์จากบทอ่านบนกระดาน และให้นักเรียนออก
มาเลือกบัตรความหมายของคำจากกระเป่าผนังไปติดให้ถูกต้อง ครูให้นักเรียน
อ่านคำและความหมายพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทจัดลำดับ

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "พ่อมดกลับตาลปัตร"

3.4 ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับใจความสำคัญและรายละเอียดในบท
อ่านโดยใช้คำถามตามโครงสร้างของบทอ่าน

3.5 ครูติดภาพ "พ่อมด" ไว้กลางกระดานและเขียนวงกลมล้อมรอบ
ภาพและลากเส้นจากภาพไปสู่วงกลมทุกวง ให้นักเรียนทำกิจกรรม "นักเล่านิทาน"

วิธีเล่น กิจกรรม "นักเล่านิทาน"

1. ครูให้นักเรียนจับคู่กัน ระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย
2. ให้นักเรียนคู่ที่หนึ่งออกมาช่วยกันเล่าเหตุการณ์ลำดับแรก ในเรื่อง พ่อมดกลับตาลปัตร และเขียนไว้ในวงกลมวงที่หนึ่ง
3. นักเรียนแต่ละคู่ออกมาเล่าและเขียนเรื่องตามลำดับเหตุการณ์จนครบทุกวงกลม

3.6 ครูตรวจดูข้อความในแผนผัง แล้วให้นักเรียนทุกคนอ่านเรื่องจากแผนผังสรุปโยงเรื่องนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "เพื่อนของหนูดำ"

- 4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ตามสีของวันจันทร์ถึงศุกร์ 5 สี คือเหลือง ชมพู เขียว ส้ม ฟ้า ใครได้สีต่างกันครบทั้ง 5 วัน ให้อยู่กลุ่มเดียวกัน
- 4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "เพื่อนของหนูดำ" และช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนี้
- 4.3 ครูให้นักเรียนออกมาอภิปรายแผนผังหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพ "พ่อมด"
2. บัตรคำคำศัพท์และแถบประโยคความหมาย
3. กระเป๋าหนังสือ
4. บทอ่านเรื่อง "พ่อมดกลับตาลปัตร"
5. บทอ่านเรื่อง "เพื่อนของหนูดำ"

เรื่องที่ 7 พ่อมดกลับตาลปัตร

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 9.02 / 133.5

๑ "อาลี เป็น พ่อมด ที่ หลงตัว/๒ เขา สำคัญ ผิด คิด ว่า ตน เอง เป็น พ่อมด ผู้ ยิ่งใหญ่ ที่ สุด ใน โลก/๓ เขา เป็น พ่อมด ที่ ไม่ เอา ไหน เลย ต่าง หาก/๔ อาลี ปาว ประกาศ ไป ทัว เมือง

/๕ "ใคร ทุกข์ร้อน เจ็บไข้ ไม่ สบายอก สบายใจ อะไร บอก อาลี ซี อาลี ช่วย ได้ ทุก อย่าง"/๖ ชาว เมือง ก็ หลง เชื่อ ชักชวน กัน ไป ขอ ความช่วยเหลือ จาก พ่อมด อาลี

/๗ "ข้า จะ มา ขอ แสงแดด" ชาวนา เข้า ไป พบ เป็น คน แรก /๘ "ตอน นี้ ข้าว ออก รวง เต็ม ทุง แต่ ฟ้า ครีมี ไม่มี แดด มา หลาย วัน แล้ว/ข้าว เลย ไม่ สุก พ่อมด จะ ช่วย ให้... มี แดด บ่ม รวง ข้าว ได้ มี ยล่"

"เรื่องแค่นี้ระเอะ สบายมาก" พ่อมดหัวเราะ "คอยดนะ พรุ่งนี้จะมีแดดจ้าเชียว" พ่อมดยืนยันอย่างมั่นใจ แต่วันรุ่งขึ้นกลับฝนตกหนักทั้งวัน รวงข้าวชุ่มฝนเอนลู่ลงกับพื้น ชาวนาจึงกลับมาต่อว่าต่อขานพ่อมด

อย่างไรก็ตาม ชาวเมืองก็ยังคงศรัทธาพ่อมด คนเจ็บไข้ก็ไปหาเพื่อให้ช่วยรักษา

"ข้าเจ็บมาเป็นเดือนแล้ว ไม่หายซักที พ่อมดช่วยรักษาหน่อยเถอะ"

"โอม... มหาประลัย โรคภัยหายเพียง" พ่อมดรำยมนตร์เป่าพรวดไปที่กลางกระหม่อมคนเจ็บ คราวนี้คนเจ็บชักตาตั้งนอนสลบแน่นิ่ง ญาติต้องหามกลับบ้าน

พ่อมดผิดหวังอย่างมาก เมื่อเหตุการณ์กลับกลายเป็นตรงกันข้ามอย่างนี้ เขาคิดหนัก ครุ่นคิดอยู่นานวันเพื่อจะหาทางแก้ปัญหากลางคืนก็นอนไม่หลับกระสับกระส่ายเพราะวิตกกังวล และแล้ว เขาก็คิดออก

พ่อมดตรงไปยังห้องเก็บของรื้อค้นทุกกัก ได้แล้วกระป๋องสีกับแปรงทาสี อ้อ กระดานแผ่นใหญ่อยู่ตรงนี้ พ่อมดได้อุปกรณ์ครบทุกอย่างเขาบรรจงเขียนข้อความลงบนกระดานด้วยอักษรตัวโต แล้วนำไปติดไว้หน้าประตูบ้าน

พ่อมดอาลี

เปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมง

โปรดอย่าขอสิ่งที่ต้องการ
แต่ให้ขอสิ่งที่ไม่ต้องการ

ลูกค้าเจ้าเก่าเห็นแผ่นป้ายประกาศจึงกลับมาใช้บริการกันใหม่ คราวนี้
ชานา ๑๐๐๑๑ ขอ ฝน/ ๑ วัน รุ่งขึ้น เขา ก็ ได้ แสง แดด บ่ม ข้าว ให้ สุก
สมใจ/ ๑ ส่วน ญาติ คนเจ็บ ก็ ห้าม คนเจ็บ ที่ ยัง ไม่ ได้ สติ มา หา พ่อมด/ ๑
เขา ขอ ให้ คนเจ็บ มี อาการ หนัก กว่า เก่า/ ๑ ผล ก็ คือ คนเจ็บ ลุก ขึ้น
เดิน กลับ บ้าน ได้ อย่าง ปกติ

/ ๑ คำตอบ ง่าย ๆ ที่ พ่อมด คิด ได้ ก็ คือ/ ๑ ให้ คน ขอ ใน สิ่ง ที่
ตรงกันข้าม แล้ว จะ ได้ สิ่ง ที่ ต้องการ ๑ ใน ที่ สุด พ่อมด อาลี ก็ ได้ เป็น
พ่อมด ผู้ ยิ่งใหญ่ จริง ๆ/ ๑ แต่ เพราะ เขา ให้ ใน สิ่ง ที่ ตรงกันข้าม/ ๑
ชาวเมือง จึง ตั้ง ชื่อ ให้ ใหม่ ว่า พ่อมด กลับตาลปัตร

จาก สตรีสารภาคพิเศษ ฉบับที่ 42 ปีที่ 47 มกราคม 2538

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 8   เพื่อนของหนูดำ

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 9.21 / 127

[^๑เด็ก คน หนึ่ง ชื่อ หนูดำ/^๒เขา เป็น เด็ก กำพร้าว ชอบ เก็บ เศษ อาหาร ตาม บ้าน มา กิน/^๓แล้ว ก็ แบ่ง ให้ พวก นก กา และ เขี้ยว กิน ด้วย ทุก ๆ มี/^๔จน หนูดำ เป็น เพื่อนสนิท กับ ผุง นก ผุง กา ผุง เขี้ยว

/^๕อยู่ มา วัน หนึ่ง หมู่บ้าน นั้น เกิด ขาดแคลน อาหาร/^๖ชาวบ้าน จึง ขน ข้าวของ ย้าย ไป อยู่ ที่ อื่น ทิ้ง หนูดำ ไว้ ลำพัง คน เดียว/^๗ไม่ มี ใคร พา เขา ไป ด้วย เพราะ เห็น ว่า เป็น เด็ก กำพร้าว/^๘พา ไป ก็ ไม่ มี ประโยชน์ อะไร มี แต่ ทาง หอด เป็ลียง เป็ล่า ๆ

/^๙"คุณน้ำ คุณป้า คุณลุง กรุณา พา หนู ๑๐๐๘๓ ไปด้วยเถิด แบ่ง เศษ อาหาร เล็ก ๆ น้อย ๆ ให้หนูกินเท่านั้นเอง แล้วหนูจะช่วยกวาดบ้านถูบ้าน ตักน้ำ ผ่าฟัน และเลี้ยงเด็ก" หนูดำพยายามกราบไหว้อ้อนวอนพวกชาวบ้าน แต่ก็ไม่มีใครยอมพาเขาไป

ในที่สุด หนูดำก็อยู่ตามลำพังคนเดียวในหมู่บ้านร้าง ซึ่งไม่มีอาหาร เหลือเลยแม้แต่ข้าวล็กก้อน เกลือล็กเม็ด ผุงนกผุงกาก็พากันหายไปหมด มันไม่มา ที่นี้อีกนับตั้งแต่รู้ว่าที่นี่ไม่มีอะไรกิน

วันต่อมา หนูดำรู้สึกหิวโหยจนแทบไม่มีแรงแล้ว ก็มีกาดัวหนึ่งบินมา มันคาบขนมก้อนใหญ่มาให้หนูดำกิน "ฉันเป็นเพื่อนของหนูดำ" การร้องประกาศแล้ว ก็บินหนีไป

อีกวันต่อมา นกใหญ่ตัวหนึ่งบินมาที่นี้ มันคาบถุงใหญ่มาทิ้งให้หนูดำ ใน ถุงนั้นมีอาหารหลายอย่าง พอกินไปได้นานหลายวัน "ฉันเป็นเพื่อนของหนูดำ" นก ใหญ่นั้นร้องประกาศ แล้วก็บินหายไป

ในวันที่สาม พญาเขี้ยวตัวหนึ่งบินมาที่นี้ มันคาบถุงใบหนึ่งมาทิ้งให้ หนูดำ ในถุงนั้นมีแก้วแหวนเงินทองมากมาย พอที่จะทำให้หนูดำกลายเป็นเศรษฐี ได้ "ฉันเป็นเพื่อนของหนูดำ" พญาเขี้ยว ๑๐๐๘๓ ร้อง ประกาศ แล้ว บิน หาย ไป

/^{๑๐}นับ จาก วัน นั้น มา อีก เจ็ด วัน/^{๑๑}บน ท้องฟ้า ก็ มีดมัว ไป ทั่ว ทิศ/^{๑๒}เพราะ บรรดา เพื่อน ๆ ทั้ง หลาย ของ หนูดำ มี พญา กา พญา นก

พญาเหยี่ยว^๑ บิน นำ ฝูง พวกพ้อง ของ ตน มา ที่ นี้^๒ ทุก ๆ ตัว คาบ
 ข้าวของ ต่าง ๆ มา ทิ้ง ให้ หนูดำ มากมาย เป็น กอง ภูเขา เลากา
 /^๓แล้ว หมู่บ้าน นั้น ก็ กลับ สมบูรณ์ มั่งคั่ง/^๔ไม่ ช้า ก็ มี ผู้คน มา
 อาศัย มาก ขึ้น จน กลาย เป็น ชุมชน ใหญ่ โต^๕ และ ทุก คน ก็ นับถือ หนูดำ
 ซึ่ง กลาย เป็น เศรษฐี ร่ำรวย ที่ สุด ใน หมู่บ้าน นี้

จาก หนังสือนิทานสุภาพชนานาชาติ โดยลำจวน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. ทำไมอาลีจึงถูกเรียกว่า "พ่อมดกลับตาลปัตร" (ตีความ-การเข้าใจ
 ก. เพราะให้ในสิ่งที่ตรงกันข้าม (สำนวนภาษา)
 ข. เพราะให้แต่สิ่งที่ต้องการ
 ค. เพราะไม่ให้สิ่งที่ต้องการ
 ง. เพราะให้สิ่งที่ไม่ได้ขอ
2. ข้อใดคืออุปนิสัยของพ่อมดอาลี (ตามตัวอักษร-การชื่อุปนิสัยของบุคคล
 ก. เป็นพ่อมดที่เก่ง (ในเรื่อง)
 ข. เป็นพ่อมดใจร้าย
 ค. เป็นพ่อมดที่หลงตัวเอง
 ง. เป็นพ่อมดที่พูดแต่ความจริง
3. จากเรื่อง "เพื่อนของหนูดำ" ข้อใดไม่มีโอกาสเป็นจริงได้เลย (วิจารณ์
 ก. หนูดำเป็นเด็กกำพร้า (การแยกเรื่องจริงกับเรื่องเพื่อฝัน)
 ข. ชาวบ้านรังเกียจหนูดำ
 ค. กาคาบขนมก้อนใหญ่
 ง. กาและเหยี่ยวพุดกับหนูดำ
4. เรื่องนี้ให้ข้อคิดแก่นักเรียนเช่นเดียวกับการกระทำของเด็กในข้อใด
 ก. แดงจับนกมาเลี้ยงในกรง (นำไปใช้)
 ข. ชาวแบ่งขนมให้เพื่อนที่ยากจนอยู่เสมอ
 ค. ดำช่วยทำการบ้านให้เพื่อนทุกวัน
 ง. เขียวกวาดบ้านถูบ้านทุกวัน

แผนการสอนที่ 5
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเปรียบเทียบ
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ข้อเขียนที่แสดงการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของสิ่งที่กล่าวถึง

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. กล่าวถึงลักษณะของสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่านั้น
2. กล่าวถึงลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกัน
3. คำสัญญาได้แก่ แตกต่างจาก, คล้ายกับ, เช่นเดียวกับ, ข้อดี

คือ, ข้อเสีย คือ ฯลฯ

- บทอ่านเรื่อง "ผีเสื้อ และ ชีปะขาว" แตกต่างกันอย่างไรร
- บทอ่านเรื่อง "จังหวัดและตึกแทน"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ผีเสื้อ และ ชีปะขาว แตกต่างกันอย่างไรร

ผีเสื้อและชีปะขาวมีลักษณะคล้ายกัน แต่มีความแตกต่างกันในขนาด

เวลาหากิน และการพักผ่อน

เรื่อง จิ้งหรีดและต๊กแตน

จิ้งหรีดและต๊กแตนเป็นแมลงนักดนตรี เพราะสามารถทำเสียงได้ และมีความแตกต่างกันหลายด้าน จิ้งหรีดและต๊กแตนมีโทษต่อชาวนาและชาวไร่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูเลือกนักเรียน 2 คน ออกมาทำเสียงร้องของเบ็ดกับไก่อให้เพื่อนทายว่าเป็นสัตว์อะไร ครูให้นักเรียนดูรูปเบ็ดและไก่อ

2.2 แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้แข่งกันเขียนสิ่งที่เหมือนกัน และแตกต่างกันของเบ็ดและไก่อ ลงในบัตรคำที่ครูแจกให้ ภายในเวลา 5 นาที

2.3 ครูให้ตัวแทนกลุ่มนำบัตรคำมาติดใต้หัวข้อคำว่า "เหมือน" และ "แตกต่าง" บนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ผีเสื้อและชีปะขาวแตกต่างกันอย่างไร"

3.1 ให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายในแผนภูมิบนกระดาน

3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และให้นักเรียนดูตัวอย่างแผนผังสรุปโยงเรื่องประเภทเปรียบเทียบ

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ผีเสื้อและชีปะขาวแตกต่างกันอย่างไร"

3.4 ครูติดภาพผีเสื้อและชีปะขาวบนกระดาน และนำบัตรแถบประโยคที่เขียนลักษณะของผีเสื้อและชีปะขาวใส่ไว้ในกล่องจากนั้น ครูจับสลากนักเรียนออกมาหยิบแถบประโยคในกล่องไปติดใต้รูปของผีเสื้อหรือชีปะขาวให้ถูกต้อง ตามหัวข้อที่ระบุไว้ในแผนผัง

3.5 ครูตรวจสอบความถูกต้อง และให้นักเรียนอ่านข้อความใน
แผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "จิ้งหรีดและต๊กแตน"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้กิจกรรม "ผีเสื้อหลากสี"

วิธีเล่น กิจกรรม "ผีเสื้อหลากสี"

1. ครูแจกรูปผีเสื้อให้นักเรียนคนละตัว มีผีเสื้อทั้งหมด 5 ลาย
2. นักเรียนที่ได้รูปผีเสื้อลายเดียวกัน ให้รวมอยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "จิ้งหรีดและต๊กแตน"
และให้ช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 ครูให้นักเรียนออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน
โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4
ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้

วิจารณ์ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
2. รูปภาพผีเสื้อและซีปะขาว
3. รูปภาพเปิดและไถ่
4. บัตรคำและแถบประโยค
5. บทอ่านเรื่อง "ผีเสื้อและซีปะขาวแตกต่างกันอย่างไร"
6. บทอ่านเรื่อง "จิ้งหรีดและต๊กแตน"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่๑ ผีเสื้อและชีปะขาวแตกต่างกันอย่างไร

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.00 / 133

๔'ผีเสื้อ และ ชีปะขาว มี ลักษณะ คล้าย กัน มาก/๕แต่ ถ้า สังเกต ให้ ดี ก็ สามารถ เห็น ความแตกต่าง ของ มัน ได้

/๖ผีเสื้อ มี ลำตัว ผอม เรียว ปีก ใหญ่ และ หนวด สอง เส้น ยาว เรียว/๗ชอบ บิน หยอก ล้อ ไป มา อยู่ ใน หมู่ ดอกไม้ ตอน กลางวัน/๘เวลา พักผ่อน ปีก ทั้ง คู่ จะ มา รวม กัน ตั้งฉาก อยู่ ตรง กลาง ลำตัว

/๙ส่วน ชีปะขาว มี ลำตัว และ หนวด ใหญ่ กว่า ปีก เล็ก กว่า /๑๐ชีปะขาว ชอบ ออก หากิน ใน ตอน กลางคืน/๑๑และ ชอบ บิน วนเวียน รอบ ๆ ดวงไฟ หรือ กองไฟ /๑๒เวลา พักผ่อน มัน จะ เก็บ ปีก ทั้ง คู่ ห้อย อยู่ ข้าง ตัว

จากหนังสือ รู้ไว้เรื่องใกล้ตัว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 10 จิ้งหรีดและตักแตน

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 9.80 / 149.5

ลักษณะ และ ประเภท ของ จิ้งหรีด และ ตักแตน

จิ้งหรีด และ ตักแตน เป็น แมลง ประเภท ที่ เรา เรียก ว่า "แมลง นักดนตรี" เพราะ มัน สามารถ ทำ เสียง ได้ ตักแตน แบ่ง ออก เป็น สอง พวก ใหญ่ ๆ ตาม ลักษณะ ขนาด ของ มัน คือ ตักแตน ขนาดสั้น และ ตักแตน ขนาดยาว ส่วน จิ้งหรีด มี หลาย ชนิด แต่ ที่ เรา รู้จัก กัน ดี มี 4 ชนิด คือ จิ้งหรีด โกร่ง จิ้งหรีด ทองดำ จิ้งหรีด ทองแดง และ จิ้งหรีด ไอ้แอ๊ด

จิ้งหรีด คล้าย ตักแตน ตรง ที่ มี ขา หลัง ใหญ่ ยาว แข็งแรง คู่ หนึ่ง เพื่อ ใช้ กระโดด ทั้ง จิ้งหรีด และ ตักแตน จึง เป็น แมลง ที่ กระโดด ได้ ไกล และ กระโดด ได้ สูง

จิ้งหรีดตัวผู้และตักแตนตัวผู้เท่านั้นที่สามารถทำเสียงได้ ตักแตนขนาดเล็กทำเสียงด้วยการใช้ขาหลังถูกับปีกเดียว แต่ตักแตนขนาดยาวทำเสียงด้วยการถูขอบของปีกหน้าเข้าด้วยกัน ส่วนจิ้งหรีดก็ทำเสียงด้วยการถูขอบของปีกหน้าเข้าด้วยกัน จิ้งหรีดจะพักนอนในเวลากลางวัน และออกหากินในเวลากลางคืน การสืบพันธุ์และการเจริญเติบโต

โดยปกติเมื่อจิ้งหรีดจับคู่กันได้แล้ว ก็จะหาทำเลวางไข่ โดยจะวางไข่เป็นเวลา 1-2 เดือนก่อนที่จะตาย ไข่จิ้งหรีดที่วางในฤดูร้อน พอถึงฤดูฝนก็กลายเป็นตัวอ่อน ใช้เวลาเติบโตตลอดฤดูฝน พอเข้าฤดูหนาว ก็วางไข่ได้ใหม่ และ ไป เจริญเติบโต อีก ช่วง อายุขัย หนึ่ง ใน ฤดูร้อน

อาหาร ของ จิ้งหรีด และ ตักแตน

อาหาร ของ จิ้งหรีด มีหลาย อย่าง เช่น เมล็ด พืช ราก พืช ใบไม้ เนื้อ สัตว์ และ แมแต่ หนังสือ หรือ เศษ ผ่า มัน ก็ กิน ได้ ส่วน ตักแตน ชอบ กิน ใบไม้ และ ต้นไม้ เล็ก ๆ เป็น อาหาร

โทษ ของ จิ้งหรีด และ ตักแตน

ตักแตน ขนาดสั้น และ จิ้งหรีด บาง ชนิด เช่น จิ้งหรีด โกร่ง และ จิ้งหรีด ทองดำ ชอบ กิน ใบไม้ ยอดไม้ หรือ รากไม้ กล้าอ่อน อัน เป็น

พืชผล ของ ชาวไร่ ชาวนา 'ทำ ความเสียหาย ให้ กับ ชาวนา เป็น จำนวน
มาก อยู่ เสมอ ๆ

ตัดตอนจาก สารานุกรมสำหรับเด็ก ชุดโลกของสัตว์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x)
บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. "เวลานักผ่อนจะเก็บปีกทั้งคู่ห้อยอยู่ข้างตัว" ข้อความนี้หมายถึงสัตว์ชนิดใด
 ก. จิ้งหรีด (ตีความ-การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
 ข. ผีเสื้อ
 ค. ต๊กแตน
 ง. ซีปะขาว
2. จากเรื่อง"จิ้งหรีดและต๊กแตน" เหตุการณ์ใดที่เกิดขึ้นก่อน (พิจารณา-
 ก. จิ้งหรีดวางไข่ การชีวิตอุปสรรคของผู้แต่ง)
 ข. ไข่เป็นตัวอ่อน
 ค. จิ้งหรีดจับคู่
 ง. ไข่กลายเป็นตัวอ่อน
3. แมลงในข้อใดจัดอยู่ในประเภท "แมลงนักดนตรี" (ตามตัวอักษร-การหา
 ก. ผีเสื้อ ความเป็นจริงจากเรื่อง)
 ข. ซีปะขาว
 ค. จิ้งหรีดตัวผู้
 ง. ต๊กแตนตัวเมีย
4. ใครที่จะได้รับความเดือดร้อนจากต๊กแตนมากที่สุด (นำไปใช้)
 ก. เกษตรกร
 ข. สัตวแพทย์
 ค. ชาวประมง
 ง. ข้าราชการ

แผนการสอนที่ 6
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเปรียบเทียบ
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ข้อเขียนที่แสดงการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของสิ่งที่กล่าวถึง

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. กล่าวถึงลักษณะของสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่านั้น
  2. กล่าวถึงลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกัน
  3. คำสัญญาได้แก่ แตกต่างจาก, คล้ายกับ, เช่นเดียวกับ, ข้อดีคือ, ข้อเสีย คือ ฯลฯ
- บทอ่านเรื่อง "ค่างคือใคร"
  - บทอ่านเรื่อง "อาหารเจกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ค่างคือใคร

ค่างมีลักษณะคล้ายลิง แต่แตกต่างจากลิงโดยมีลักษณะเด่นคือ หางยาวมาก ขนสีเทา และกินใบไม้เป็นอาหาร

เรื่อง อาหารเจกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร

อาหารเจและอาหารมังสวิรัตไม่มีเนื้อสัตว์เหมือนกัน แต่มีความแตกต่าง
ในวัตถุดิบและระยะเวลาในการกิน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะ
ได้อ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แจกชิ้นส่วนรูปลิงให้นักเรียนกลุ่ม
ที่ 1 และชิ้นส่วนรูปค่างให้นักเรียนกลุ่มที่ 2 ให้นักเรียนประกอบชิ้นส่วนเป็นรูปที่
สมบูรณ์ แล้วนำมาติดบนกระดาน

2.2 ครูให้นักเรียนดูภาพลิงและค่าง ให้นักเรียนบอกสิ่งที่เหมือนและ
ต่างกันของภาพ ครูจัดทำเป็นแผนผัง

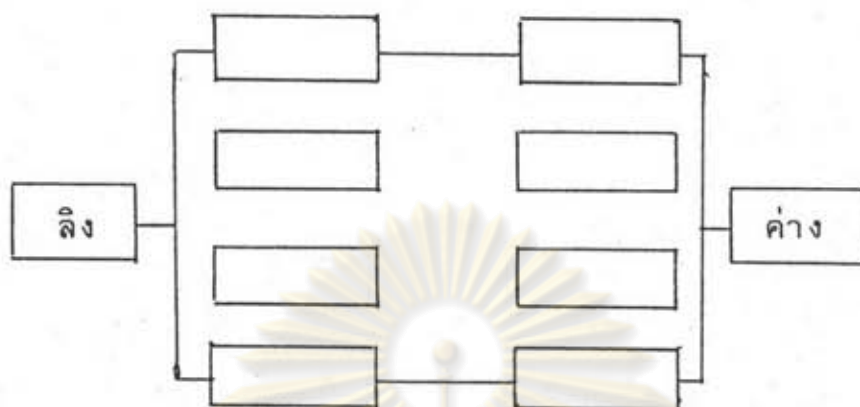
ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ค่างคือใคร"

3.1 ให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายจากบัตรคำและแถบประโยค

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ค่างคือใคร"

3.4 ครูให้นักเรียนบอกรายละเอียดที่จำได้จากบทอ่าน ครูใส่บัตรคำ
ลักษณะของค่างและลิงคละกันในกระเป่าพวง จับฉลากนักเรียนให้นำบัตรคำไปติด
ในแผนผังให้ถูกต้องตามความแตกต่างกันของสัตว์ทั้ง 2 ชนิด

3.5 ให้นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "อาหารเจกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร"

4.1 ครูและนักเรียนทำกิจกรรม "อาหารรสเด็ด"

วิธีเล่น กิจกรรม "อาหารรสเด็ด"

1. สมมติว่านักเรียนเป็นแม่ครัวต้องการทำข้าวผัด
2. ให้นักเรียนจับรูปเครื่องปรุงของข้าวผัด ได้แก่ ข้าว หมู ไข่ ผัก และน้ำมัน คนละ 1 รูป
3. ให้นักเรียนรวมกลุ่มคนที่ได้เครื่องปรุงครบทั้ง 5 ชนิด อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "อาหารเจกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร" และให้ทำแผนผังสรุปโยงเรื่องของบทอ่านนี้

4.3 นักเรียนออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4
ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้
วิจารณ์ญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปค้างและลิง
2. บัตรคำและแถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "ค้างคือใคร"
4. บทอ่านเรื่อง "อาหารเจอกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 11 ค่างคือใคร

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 9.40 / 124

ค่าง มี ลักษณะ คล้าย ลิง แต่ มี รูปร่าง ลำตัว แขน ขา และหาง ยาว กว่า ลิง/ โดย เฉพาะ หาง ของ ค่าง ยาว กว่า ความยาว ของ หวัง รวม กับ ลำตัว ของ มัน เสีย อีก

/ นอกจากนี้ ค่าง มี ขน สี เทา ออก ดำ/ แต่ ลิง มี ขน สี ออก น้ำตาลอ่อน/ ค่าง ไม่ มี ถู ข้าง แก้ม สำหรับ เก็บ อาหาร อย่าง ลิง/ ค่าง มี ฝ่ามือ ฝ่าเท้า สี ดำ แดบ ยาว กว่า ของ ลิง/ แต่ มี นิ้วมือ นิ้วเท้า สั้น กว่า/ ค่าง ชอบ เดิน ไป ตาม กิ่ง ไม้ ด้วย ตีน ทั้ง สี่/ และ กระจง ข้าม ยอดไม้ ไม่ ห้อย โหน ตัว อย่าง ชะนี

/ ใน เรื่อง ๑๐๐๘๙ อาหารการกิน ค่างมักเลือกกินเฉพาะยอดอ่อนของต้นไม้มากกว่าส่วนอื่น สังเกตได้ง่าย ๆ ว่า ป่าไหนที่มีค่างอยู่ ต้นไม้มักไม่ค่อยเหลือยอด ส่วนลิงนั้นกินทั้งผลไม้ ดอกไม้ แมลง ถั่ว ไข่ พุดให้ถูกก็คือ ลิงกินได้แทบทุกอย่าง

การที่จะสังเกตค่างว่าแตกต่างจากลิงและชะนีอย่างไรให้สังเกตลักษณะเด่นของมัน 3 อย่างคือ หางยาวมาก ขนสีเทา และกินใบไม้เป็นอาหารมากกว่าอย่างอื่น

ปรับปรุงจาก นิตยสารสารคดี ฉบับที่ 116 ปีที่ 10 ตุลาคม 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 12 อาหารเจและอาหารมังสวิรัติต่างกันอย่างไร

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.64 / 144.5

[¹ทั้ง อาหาร เจ และ อาหาร มังสวิรัต เป็น อาหาร ที่ ไม่ มี เนื้อ สัตว์ เหมือน กัน

/²แต่ มี ความแตกต่าง กัน ใน รายละเอียด ดังนี้/³อาหาร เจ นอก จาก จะ ไม่ มี เนื้อ สัตว์ แล้ว/⁴ยัง มี ข้อ ห้าม ว่า ต้อง ไม่ มี หอม กระเทียม ต้น กุ้ยช่าย ผักชี และ เครื่องเทศ ที่ เผ็ด ร้อน

/⁵วัตถุดิบ ที่ เป็น หลัก ใน การ ประกอบ อาหาร เจ คือ แป้ง เต้าหู้ ซีอิ้ว ถั่วเหลือง/⁶ถั่ว ต่าง ๆ และ ผัก นานา ชนิด ยกเว้น ผัก ที่ กล่าว มา แล้ว/⁷นอกจากนี้ ผู้ กิน เจ ที่ เคร่งครัด ต้อง ใช้ น้ำมัน พืช ที่ บริสุทธิ์ 100 เปอร์เซ็นต์/จะ ไม่ ใช้ น้ำมัน พืช สดุดร ผสม เช่น น้ำมัน ร้าข้าว ปน น้ำมัน ๑๐๐% ถั่วเหลือง และภาชนะที่ใส่อาหารก็ต้องเตรียมไว้เป็นพิเศษ ไม่ใช้ ปะปนกับภาชนะที่ใส่เนื้อสัตว์

อาหารเจจะกินกันในระหว่างเทศกาลกินเจ คือ ช่วงระหว่างวันขึ้น 1-9 ค่ำเดือน 9 ระยะเวลาประมาณ 10 วัน หรือกินในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

ส่วนอาหารมังสวิรัต โดยรูปศัพท์หมายถึง ๑๐๐% [การ งดเว้น เนื้อ สัตว์/¹ผู้ บริโภค อาหาร มังสวิรัต มี สอง กลุ่ม/²กลุ่ม แรก ไม่ บริโภค เนื้อ สัตว์ แต่ ยัง คง บริโภค ไข่ และ นม/³กลุ่ม ที่ สอง ไม่ บริโภค เนื้อ สัตว์ /⁴รวม ทั้ง ไม่ บริโภค ไข่ และ นม ด้วย

/⁵อาหาร มังสวิรัต งด เนื้อ สัตว์ เหมือน กับ อาหาร เจ/⁶รวม ทั้ง เครื่อง ปรุง รส ที่ ทำ มา จาก สัตว์ เช่น กะปิ น้ำปลา/⁷แต่ ต่าง กับ อาหาร เจ ตรง ที่ ไม่ ห้าม บริโภค กระเทียม หัวหอม ต้น กุ้ยช่าย/⁸หรือ ผัก ที่ มี กลิ่น แรง ตลอด จน เครื่องเทศ ที่ เผ็ด ร้อน

/⁹อาหาร มังสวิรัต สามารถ บริโภค ได้ ทั้ง ปี ไม่ มี เทศกาล เหมือน อาหาร เจ

ปรับปรุงมาจาก นิตยสารสารคดี ฉบับที่ 116 ปีที่ 10 ตุลาคม 2537

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

- จากเรื่อง "ค่างคือใคร" ข้อใดกล่าวถูกต้อง (ตามตัวอักษร-การเก็บ
ก. ลิงมีขนสีเทา รายละเอียดสำคัญ)
ข. ค่างหางยาวมาก
ค. ลิงชอบกินยอดไม้
ง. ค่างกินอาหารได้ทุกอย่าง
- จุดประสงค์ของผู้เขียนเรื่องนี้คือข้อใด (วิจารณ์-การชี้วัตถุประสงค์
ก. เพื่อแสดงรูปร่างลักษณะของลิงและค่าง ของผู้แต่ง)
ข. เพื่อแนะนำวิธีการเลี้ยงลิงและค่าง
ค. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของลิงและค่าง
ง. เพื่ออธิบายนิสัยของลิงและค่าง
- อาหารเจกับมังสวิรัต มีความแตกต่างกันอย่างไร (ดีความ-การ
ก. อาหารเจกินได้ตลอดปี เปรียบเทียบ)
ข. อาหารมังสวิรัตกินในเดือนเก้า
ค. อาหารเจกินไข่ นม และผักที่มีกลิ่นแรงได้
ง. อาหารมังสวิรัตกินไข่ นม และเครื่องเทศได้
- ในเทศกาลกินเจนี้ ดวงใจต้องการกินเจ ควรกินอาหารชนิดใด
ก. ไข่พะโล้ (นำไปใช้)
ข. เต้าหู้ทอด
ค. ผัดผักก้วยช่าย
ง. น้ำพริกกะปิ

แผนการสอนที่ 7
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทบรรยาย
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทบรรยาย

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทบรรยาย หมายถึง ข้อเขียนที่มีใจความสำคัญและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึง

บทอ่านประเภทบรรยาย มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการบรรยายหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึงเพียงเรื่องเดียว
2. บอกรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงอย่างกว้าง ๆ
3. ไม่มีคำสัญญาที่ชี้เฉพาะ
  - บทอ่านเรื่อง "ซูเปอร์แมน"
  - บทอ่านเรื่อง "ภาชนะพลาสติก"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ซูเปอร์แมน

ซูเปอร์แมนเป็นการ์ตูนที่เกิดจากจินตนาการของเด็กหนุ่มชาวอเมริกัน ซึ่งได้รับความนิยมอ่านกันทั่วโลก

เรื่อง ภาชนะพลาสติก

พลาสติกมีความจำเป็นต่อมนุษย์ พลาสติกมีอยู่หลายชนิด พลาสติกเป็น
สิ่งที่มีทั้งประโยชน์และโทษ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นที่แจจจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้
อ่านบทอ่านประเภทบรรยาย และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูและนักเรียนทำกิจกรรม "แต่งตัวตุ๊กตา"

วิธีเล่น กิจกรรม "แต่งตัวตุ๊กตา"

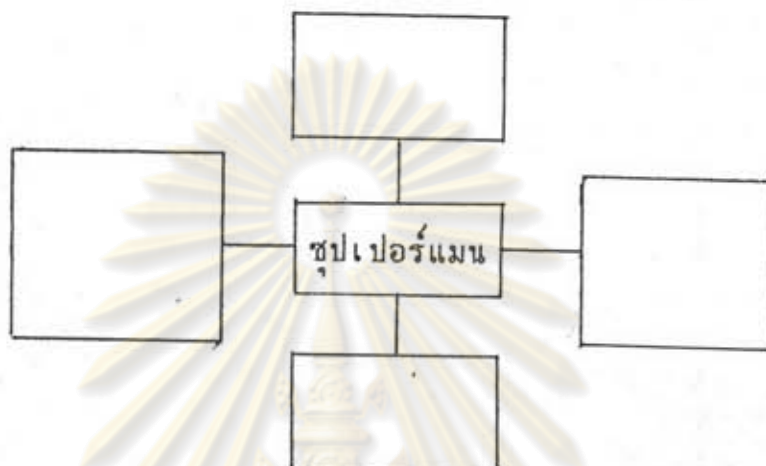
1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนยืนต่อแถวหน้าชั้นเรียน
2. ครูตัดรูปตุ๊กตา 2 ตัว บนกระดาน และนำชุดตุ๊กตาของแต่ละกลุ่ม
วางไว้บนโต๊ะหน้ากระดานดำ
3. เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีด นักเรียนคนแรกของแต่ละกลุ่มหยิบชุดตุ๊กตา
1 ชิ้นขึ้นไปติดบนตัวตุ๊กตา
4. ติดเสร็จแล้วให้ตะมือนักเรียนคนต่อไป นำขั้นที่ 2 ไปติด กลุ่มใด
แต่งตัวเสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

2.2 ครูให้นักเรียนบอกสิ่งที่เคยรู้เกี่ยวกับ "ซูเปอร์แมน" และเขียน
ไว้รอบ ๆ คำว่า "ซูเปอร์แมน" เพื่อทำเป็นแผนผัง

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ซูเปอร์แมน"

- 3.1 ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายจากแผนภูมิบนกระดาน
- 3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทบรรยาย และให้นักเรียน
ดูตัวอย่างการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องประเภทบรรยาย
- 3.3 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ซูเปอร์แมน"
- 3.4 ครูซักถามใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่าน

- 3.5 ครูจับฉลากรายชื่อให้นักเรียนให้ออกไปเขียนรายละเอียดในหัวข้อ
ที่ครูกำหนดให้ โดยให้เขียนลงในแผนผังที่ครูวาดบนกระดาน
- 3.6 ให้นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ภาษาพลาสติก"

- 4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนหยิบรูปยอดมนุษย์คนละ
1 ใบ ใครที่ได้รูปยอดมนุษย์เหมือนกัน ให้อยู่กลุ่มเดียวกัน
- 4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ภาษาพลาสติก" และ
ให้ช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนี้
- 4.3 นักเรียนออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน โดย
ครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

- ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4
ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้
วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปซูเปอร์แมน

2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. ตัวอย่างแผนผังสรุปโยงเรื่องประเภทบรรยาย
4. บทอ่านเรื่อง "ซูเปอร์แมน"
5. บทอ่านเรื่อง "ภาชนะพลาสติก"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 13 ชุปเปอร์แมน

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 9.79 / 140

[¹ชุปเปอร์แมน เกิด จาก จินตนาการ ของ เด็ก หนุ่ม คน หนึ่ง ชื่อ เจอร์รี่ ซีเกล/²เขา เหมือน กับ เด็ก อเมริกัน อื่น ๆ ที่ หลงใหล อยู่ กับ การ อ่าน การ์ตูน/³นิยาย ผจญภัย และ นิยาย วิทยาศาสตร์ ต่าง ๆ ที่ นำ ตื่นเต้น /⁴พระเอก ใน นิยาย ดัง กล่าว มัก จะ กลาย เป็น วีรบุรุษ ใน ฝัน ของ เด็ก อเมริกัน เลมอ

/⁵ซีเกล เป็น คน ที่ มี ความคิด สร้างสรรค์/⁶และ มี จินตนาการ ที่ กว้างไกล/⁷เขา คิด ที่ จะ สร้าง พระเอก ของ เขา ขึ้น มา เอง/⁸ใน คิน วัน หนึ่ง ความคิด แวบ หนึ่ง ได้ ผ่าน เข้า มา ใน สมอ ง ของ เขา/⁹ซีเกล ได้ สร้าง พระเอก ของ เขา ได้ แล้ว/¹⁰โดย ^{๑๐๐}๑๐๐ เป็นบุรุษผู้ทรงพลังที่สามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ เขาได้นำบทคลิกของแซมซัน เออร์คิวลิส และ บุรุษผู้แข็งแกร่งทั้งหลาย มารวมกันเข้าไว้ในบุคคลเพียงคนเดียว นั่นก็คือ ชุปเปอร์แมน

ซีเกลรีบไปหาเพื่อนนักเขียนของเขาชื่อโจ รัสเตอร์ เพื่อให้ช่วยถ่ายทอดชุปเปอร์แมนออกมาเป็นรูปการ์ตูน และได้ออกแบบสัญลักษณ์ตัว "S" สีแดงบนพื้นเหลือง ซึ่งเป็นเครื่องหมายของชุปเปอร์แมนที่เรารู้จักกันดีอีกด้วย ตั้งแต่นั้นมาทั้ง ซีเกลและรัสเตอร์ ก็ได้ร่วมกันแต่งหนังสือการ์ตูนชุปเปอร์แมน ออกมาสู่สายตาชาวอเมริกัน โดยซีเกลเป็น ^{๑๐๐}๑๐๐ ผู้ เล่า เรื่อง/¹¹รัสเตอร์ เป็น คน วาด/¹²และ เป็น ที่ นิยม อ่าน กัน อย่าง กว้างขวาง ใน เวลา อัน ลั้น

/¹³ชุปเปอร์แมน เหาะ เหนิ เดิน อากาศ ได้/¹⁴เขา มี ตา พิเศษ แบบ รังสี เอ็กซ์เรย์ คือ/¹⁵สามารถ มอง ทะลุ ลึ ง กิดขวาง ได้/¹⁶และ มี สายตา มอง เห็น ภาพ ได้ ไกล ๆ/¹⁷เขา จำแลง ร่าง อยู่ ใน คราบ ของ นักข่าว ชื่อ คล้าก เค้นท์/¹⁸ชุปเปอร์แมน เป็น ชาว ดาวเคราะห์ อื่น ที่ ความจำเป็น ส่ง ให้ มา ยัง โลก มนุษย์ ตั้งแต่ เด็ก/¹⁹พ่อ ของ ชุปเปอร์แมน ชื่อ จอร์-แอล/²⁰และ แม่ ชื่อ โลรา เป็น ชาว ดาวเคราะห์ ชื่อ คิริปตัน

เรื่องที่ 14 ภาชนะพลาสติก

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 9.68 / 138.5

พลาสติก เป็น สิ่ง ที่ มี ประโยชน์ ต่อ มนุษย์ มาก/ สิ่ง ของ รอบ ๆ ตัว เรา ล้วน มี พลาสติก เป็น ส่วนประกอบ แทบ ทั้ง ล้วน/ เช่น ของเด็กเล่น เครื่องมือ เครื่องครัว และ สิ่ง ของ เครื่องใช้ อื่น ๆ อีก มากมาย/ โดย เฉพาะ ภาชนะ บรรจุ

พลาสติก ที่ ใช้ ทำ ภาชนะ มี ทั้ง ประเภท ที่ ทน ต่อ ความร้อน / คือ ไม่ เปลี่ยน รูปร่าง และ ไม่ อ่อน ตัว เมื่อ ถูก ความร้อน/ และ ประเภท ไม่ ทน ต่อ ความร้อน/ คือ เมื่อ ได้ รับ ความร้อน จะ อ่อน ตัว และ เปลี่ยน เป็น รูป อื่น ได้

ภาชนะ พลาสติก เป็น สินค้า ที่ มี ฉลาก ควบคุม / ข้อความ ใน ฉลาก ต้อง บอก ชื่อ สถานที่ ผลิต/พลาสติก ที่ 1,000 ใช้แล้วก็นำกลับมา หลอมทำใหม่ ให้มีค่าเตือนที่ฉลากว่า "ห้ามใช้บรรจุอาหาร" และพลาสติกที่ไม่ทน ต่อความร้อนให้มีค่าเตือนว่า "ห้ามใช้บรรจุของร้อน" ดังนั้นจึงควรเลือกใช้ภาชนะ พลาสติกให้ถูกต้อง เพื่อความปลอดภัย ควรอ่านที่ฉลาก และใช้พลาสติกที่ได้รับ เครื่องหมายมาตรฐานจากกระทรวงอุตสาหกรรม ควรเลือกภาชนะที่มีสีอ่อนหรือ ไม่ 1,000 มี สี, และ ไม่ ควร นำ ของ ร้อน ใส่ ใน ภาชนะ พลาสติก/ เพราะ จะ ทำ ให้ เนื้อ พลาสติก ละลาย ออก มา ได้

การใช้ พลาสติก กัน อย่าง แพร่หลาย ทำ ให้ เกิด ปัญหา ต่าง ๆ เช่น/ การ ทำลาย ภาชนะ พลาสติก ที่ ใช้ แล้ว ปัญหา การ อดตัน ของ ท่อ ระบาย น้ำ/ การ ทำลาย พลาสติก โดย การ เผา ไฟ/ จะ ทำ ให้ เกิด คิว และ เขม่า ซึ่ง มี พิษ ต่อ ร่างกาย มาก/ ไม่ ควร สูด คิว พิษ ของ พลาสติก เข้า ไป/ ภาชนะ พลาสติก ที่ ใช้ แล้ว สามารถ นำ มา หลอม เปลี่ยน รูป ใหม่/ แล้ว นำ กลับ ไป ใช้ ประโยชน์ ได้ อีก

ตัดตอนจาก วารสารवासก ปีที่ 5 ฉบับที่ 28 กันยายน-ตุลาคม 2525

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 7

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x)
บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

- 1.สาระสำคัญของเรื่อง "ซูปเปอร์แมน" คือข้อใด (ตามตัวอักษร-การ
ก. ความสามารถพิเศษของซูปเปอร์แมน   เก็บรายละเอียดสำคัญ)
ข. ประวัติความเป็นมาของซูปเปอร์แมน
ค. ภาพหน้าที่ของซูปเปอร์แมน
ง. สัญลักษณ์ของซูปเปอร์แมน

2. หน้าที่ของซูปเปอร์แมน เปรียบได้กับหน้าที่ของใคร (ตีความ-การ
ก. ครู   เปรียบเทียบ)
ข. ทหาร
ค. ตำรวจ
ง. แพทย์

3. จุดมุ่งหมายของผู้เขียนเรื่อง "ภาชนะพลาสติก" คือข้อใด
(วิจารณ์-การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
ก. ชี้ให้เห็นประโยชน์และโทษของพลาสติก
ข. ยกตัวอย่างของใช้ที่ทำจากพลาสติก
ค. แนะนำวิธีทำลายพลาสติกใช้แล้ว
ง. ชักชวนให้ใช้ภาชนะพลาสติก

4. ถ้านักเรียนต้องการซื้อภาชนะพลาสติกมาใช้ ควรคำนึงถึงข้อใดเป็นสำคัญ
(นำไปใช้)
ก. ราคา
ข. รูปร่าง
ค. ความสวยงาม
ง. ฉลากคำเตือน

แผนการสอนที่ 8
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทบรรยาย
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทบรรยาย

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทบรรยาย หมายถึง ข้อเขียนที่มีใจความสำคัญและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึง

บทอ่านประเภทบรรยาย มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการบรรยายหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึงเพียงเรื่องเดียว
2. บอกรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงอย่างกว้าง ๆ
3. ไม่มีคำสัญญาณที่ชี้เฉพาะ
  - บทอ่านเรื่อง "ต้นไม้อะไรไร้ใบ"
  - บทอ่านเรื่อง "ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง. ต้นไม้อะไรไร้ใบ

กระบอกเพชรเป็นพืชที่ไม่มีใบเหมือนต้นไม้อื่น สามารถปรับตัวขึ้นอยู่ในที่แห้งแล้งและกันดารน้ำได้

เรื่อง ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน

ผักและผลไม้มีสารอาหารและแร่ธาตุที่จำเป็นต่อร่างกาย การกินผัก
ผลไม้ช่วยรักษาสุขภาพของผิวหนัง เสริมสร้างกระดูกและฟันให้แข็งแรง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นที่แจจจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้
อ่านบทอ่านประเภทบรรยาย และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูคิดแถบพยัญชนะคำว่า "กระบองเพชร" บนกระดานดำ โดย
มีกระดาดปิดด้านหน้าของพยัญชนะแต่ละตัว

2.2 ให้นักเรียนทายพยัญชนะที่อยู่ในคำนั้น ถ้าทายถูกครูดึงกระดาดที่
ปิดอยู่ออก จนกว่านักเรียนจะตอบได้ว่าเป็นคำว่าอะไร

2.3 ครูถามนักเรียนว่ารู้จักต้นตะบองเพชรหรือไม่ อย่างไร ใ้
นักเรียนทำแผนผังของคำว่า "กระบองเพชร" บนกระดานดำ

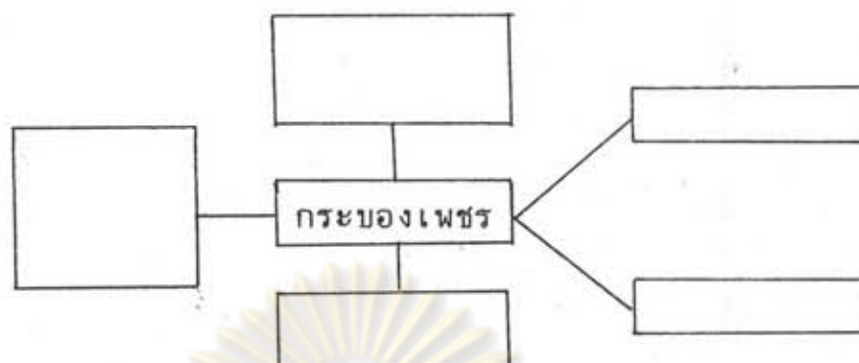
ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ต้นไม้อะไรไร้ใบ"

3.1 ครูคิดแผนภูมิคำศัพท์และความหมายบนกระดาน ให้นักเรียนออก
ไปโยงเส้นคำและความหมายที่ถูกต้อง

3.2 ครูบททวนโครงสร้างบทอ่านประเภทบรรยาย

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ต้นไม้อะไรไร้ใบ"

3.4 ครูซักถามใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากนั้นใ้
นักเรียนออกมาหยิบแถบประโยคจากครูไปติดบนกระดาน ตามหัวข้อที่กำหนดใ้
ประกอบเป็นแผนผังสรุปโยงเรื่องในหัวข้อ "กระบองเพชร"

3.5 ครูให้นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้กิจกรรม "จ่ายตลาด"

วิธีเล่น กิจกรรม "จ่ายตลาด"

1. สมมติว่าครูเป็นแม่ค้า มีผักและผลไม้ 5 ชนิดมาขาย
2. ให้นักเรียนจ่ายตลาดโดยเลือกหยิบผักและผลไม้คนละ 1 ใบ
3. นักเรียนที่มีผักและผลไม้ต่างกัน 5 ชนิด ให้อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน" และช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 นักเรียนออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบประโยค
2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. บทอ่านเรื่อง "ต้นไม้อะไรไร้ใบ"
4. บทอ่านเรื่อง "ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 15 ต้นไม้อะไรไร้ใบ

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 10.74 / 130

[¹ต้น ไร่เอ๋ย ไม่ มี ใบ/²กระของเพชร ไร่ ละ/³กระของเพชร มี อยู่ หลาย ชนิด มี รูปร่าง และ ขนาด ต่างต่าง กัน ไป/⁴บ้าง สูง เปรี้ยว บ้าง อ้วน ป้อม/⁵ส่วน ใหญ่ มี หนาม แหลม รอบ ตัว/⁶บาง ชนิด มี ขน ฟู/⁷แต่ ต้น กระของเพชร ทั้ง หลาย ไม่ มี ใบ เหมือน กับ ต้นไม้ อื่น/⁸มี แต่ ลำต้น หรือ มี กิ่ง ก้าน แยก ออก ข้าง ๆ/⁹กระของเพชร เป็น ต้นไม้ ที่ ขึ้น อยู่ ใน ที่ แห้งแล้ง ได้/¹⁰เพราะ เป็น พันธุ์ไม้ ที่ สามารถ ปรับ ตัว เข้า กับ สิ่งแวดล้อม ที่ แห้ง กันดาร นี้ ได้

/กระของเพชร ต้องการ เก็บ รักษา น้ำ ไว้ ให้ มาก ที่ สุด จึง ต้อง ให้ ลำต้น 1,000 ลำ ทำงานแทนใบ ทั้งยังให้ลำต้นมีผิวนอกหนา และมีรูหรือปากใบน้อยมาก จมอยู่ลึกใต้ผิวเพื่อป้องกันการสูญเสีย น้ำ รากของกระของเพชรแผ่กระจายซึดผิวดิน เพื่อดูดน้ำได้รวดเร็วเมื่อฝนตก น้ำจะเข้าทางรากแล้วถูกเก็บกักตุนไว้ในลำต้นที่กลวงหรือเป็นฟองน้ำ ต้นกระของเพชรบาง 1,000 ลำ [ชนิด มี ลักษณะ เป็น กลีบ/¹กลีบ นั้น ยึด หด ได้/²เมื่อ ลำต้น เก็บ น้ำ ไว้ มาก กลีบ ก็ พอง ยึด ออก/³ถ้า ใช้ น้ำ พร่อง ไป กลีบ จะ หด พับ เข้า

/⁴ถึง แม้ กระของเพชร บาง ชนิด จะ ดู สวย น่ารัก/⁵แต่ เรา ก็ ไม่ กล้า จับต้อง เพราะ กลัว หนาม แหลม/⁶ใบ ของ พืช จำพวก กระของเพชร กลาย ไป เป็น หนาม หรือ ขน/⁷และ ข้อ นี้ เป็น ประโยชน์ แก่ กระของเพชร ยิ่ง นัก/⁸เพราะ หนาม ช่วย ปกป้อง ให้ พัน ภัย ลัทธิ/⁹มิฉะนั้น ลัทธิ ก็ คง มา กิน กระของเพชร เป็น แน่/¹⁰เนื่อง จาก เป็น พืช สีสีเขียว อย่าง เดียว ใน ถิ่น แห้ง แล้ง กันดาร].

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัดตอนจากหนังสือ เพื่อนรู้ใหม่ ชุดวิทยาศาสตร์น่ารู้ ของช.กฤษณา

เรื่องที่ 16 ผัก ผลไม้ อาหารสำคัญประจำวัน

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 7.57 / 136.5

ผัก ผลไม้ คือ แหล่ง สำคัญ ของ สารอาหาร ประเภท วิตามิน และ เกลือแร่/ และ มี เส้นใย ที่ ช่วย ใน การ ขับถ่าย ซึ่ง สารอาหาร ประเภท อื่น ไม่ มี/ ใน อาหาร ทุก มื้อ จึง ควร มี ผัก และ ผลไม้/ แต่ ยัง มี คน อีก จำนวน ไม่ น้อย ที่ เข้าใจ ว่า/ อาหาร ที่ มี คุณค่า ให้ สารอาหาร ที่ จำเป็น แก่ ร่างกาย มี อยู่ แต่ ใน เนื้อสัตว์ นม และ ไข่แดง เท่านั้น/ ซึ่ง ไม่ ถูกต้อง ทั้ง หหมด/ เพราะ อาหาร ที่ ให้ ประโยชน์ เรา สามารถ หา ได้ จาก พืช ซึ่ง หา ได้ ง่าย และ มี ราคา ถูก กว่า/ เช่น มะละกอ ฟักทอง มะเขือเทศ มันเทศ สีส เหลือง แครอท และ ผักใบเขียวอื่น ๆ เช่น ตำลึง ผักขม ผักคะน้า ฯลฯ ซึ่งแม้พืชที่มีสีเหลืองและผักใบเขียวเหล่านี้จะมีสารที่ไม่ใช่ วิตามินเอ โดยตรงก็ตาม แต่เมื่อร่างกายได้รับอาหารพวกนี้ ก็สามารถเปลี่ยน เป็นวิตามินเอได้ กล่าวคือร่างกายนำมาใช้ประโยชน์ได้นั่นเอง

ผักและผลไม้ มีสารอาหารที่ร่างกายต้องการมากคือ ธาตุเหล็ก ธาตุแคลเซียม และพวกวิตามินต่าง ๆ เพื่อช่วยรักษาสุขภาพของผิวหนังและ เยื่อภายในอวัยวะต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบของต่อมสีในลูกตา ช่วย ใน การ มอง เห็น/ และ ช่วย เสริมสร้าง กระดูก และ ฟัน ให้ แข็งแรง

ข้อ ควร คำนึง ถึง ใน การ เลือก ผัก ผลไม้ ก็ คือ/ เลือก ผัก และ ผลไม้ ที่ สด ใหม่ สะอาด อาจ มี รอย แมลง กัด ทาе บ้าง ก็ ไม่ เป็นไร/ และ ที่ สำคัญ ควร เลือก กิน ตาม ฤดูกาล/ เพราะ บ้าน เรา มี ผัก ผลไม้ หมุน เวียน มา ให้ เลือก กิน ได้ ตลอด ปี อยู่ แล้ว/ จึง ไม่ จำเป็น ต้อง ซื่อ หา ของ แพง นอก ฤดูกาล มา กิน ให้ ลื่นเป็ลือง โดย ใช้ เหตุ / อาหาร ดี มี คุณค่า ไม่ จำเป็น ต้อง มี ราคา แพง เสมอ ไป

จากสตริสาร ฉบับที่ 27 ปีที่ 47 กันยายน 2537

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 8

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. จากเรื่อง "ต้นไม้อะไรไร้ใบ" นักเรียนคิดว่าเจตนาของผู้เขียนคือข้อใด
(วิจารณ์-การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
  - ก. ชักชวนให้ช่วยกันปลูกต้นกระบองเพชร
  - ข. แนะนำให้นักเรียนปลูกต้นกระบองเพชร
  - ค. ให้ความรู้เรื่องลักษณะทั่วไปของกระบองเพชร
  - ง. ชี้แจงประโยชน์และโทษของต้นกระบองเพชร
2. นามของต้นกระบองเพชรเปรียบได้กับชนของสัตว์ชนิดใด (ตีความ-การเปรียบเทียบ)
  - ก. ชนเม่น
  - ข. ชนสุนัข
  - ค. ชนนกยูง
  - ง. ชนสิงโต
3. ข้อใดไม่ใช่สารอาหารที่ได้จากผักและผลไม้ (ตามตัวอักษร-การหาความเป็นจริงจากเรื่อง)
  - ก. โปรตีน
  - ข. วิตามิน
  - ค. ธาตุเหล็ก
  - ง. แคลเซียม
4. ต่อมมักจะท้องผูก เขาควรรับประทานอะไรเพื่อช่วยให้ขับถ่ายสม่ำเสมอ (นำไปใช้)
  - ก. ขนบับ ไข่ดาว
  - ข. ผักผักคะน้า มะละกอ
  - ค. กล้วย่าง มะม่วงทอง
  - ง. ต้มยำกุ้ง หมูทอด

แผนการสอนที่ 9
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเหตุ-ผล
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงสาเหตุของเรื่องที่เกิดขึ้น และกล่าวถึงผลที่ตามมา ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ บทอ่านประเภทเหตุ-ผล มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
2. ลักษณะข้อความมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
3. คำสัญญาได้แก่ เนื่องจาก, เพราะเหตุนี้, จากสาเหตุดังกล่าว, ทำให้เกิด ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"
  - บทอ่านเรื่อง "สิ่งเสพย์ติด"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ไดโนเสาร์

ไดโนเสาร์เป็นสัตว์เลื้อยคลานขนาดใหญ่ที่สูญพันธุ์ไปแล้ว เนื่องจากไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้

เรื่อง สิ่งเสพย์ติด

การติดสิ่งเสพย์ติด ทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกายและเศรษฐกิจของประเทศชาติ ประเทศที่มีผู้ติดสิ่งเสพย์ติดมาก จะเป็นประเทศที่ประชากรขาดคุณภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม "ฉันคืออะไร"

วิธีเล่น กิจกรรม "ฉันคืออะไร"

1. ครูติดรูปไดโนเสาร์บนกระดาน ด้านหน้าของรูปจะมีกระดาษปิดทับอยู่เป็นล่่วน ๆ
2. ครูจับฉลากนักเรียน 1 คน ออกมาเปิดกระดาษที่ละ 1 ล่่วน และเลือกคำบอกใบ้จากช่องคำถาม
3. ครูอ่านคำบอกใบ้แล้วให้นักเรียนทายว่าเป็นภาพอะไร ถ้าทายไม่ถูก ครูเรียกนักเรียนคนต่อไปออกมาทำกิจกรรมต่อ จนกระทั่งทายถูก

2.2 ครูและนักเรียนสนทนากันเรื่องไดโนเสาร์ และช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องในหัวข้อ "ไดโนเสาร์"

2.3 ครูถามนักเรียนว่าเพราะเหตุใดไดโนเสาร์จึงสูญพันธุ์ และบอกนักเรียนว่าวันนี้จะได้รู้ถึงสาเหตุที่ไดโนเสาร์สูญพันธุ์ จากการอ่านบทอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"

3.1 ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายจากบัตรคำและแถบ

ประโยค

3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และให้นักเรียน
ดูตัวอย่างการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"

3.4 ครูซักถามรายละเอียดจากบทอ่าน จากนั้นครูให้นักเรียนทำ
แผนผังสรุปโยงเรื่องบนกระดาน โดยครูคิดแผนผังที่วาดเป็นตัวไดโนเสาร์บน
กระดาน แบ่งครึ่งแผนผังแล้วเขียนคำว่า "สาเหตุ" ที่ด้านซ้าย และคำว่า "ผลที่
เกิดขึ้น" ด้านขวา

3.5 ให้นักเรียนช่วยกันเขียนรายละเอียดว่าถูกต้อง ภายใต้หัวข้อที่
ครูกำหนดให้บนแผนผังรูปไดโนเสาร์

3.6 นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "สิ่งเสพย์ติด"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนหยิบภาพไดโนเสาร์
ชนิดต่าง ๆ 5 ชนิด ใครเลือกได้รูปไดโนเสาร์ชนิดเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "สิ่งเสพย์ติด" และทำ
แผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 นักเรียนออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4
ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้
วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปไดโนเสาร์
2. บัตรคำและแถบประโยค
3. ตัวอย่างแผนผังสรุปโยงเรื่องประเภทเหตุ-ผล
4. แผนผังรูปไดโนเสาร์

5. บทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"
6. บทอ่านเรื่อง "สิ่งเสวยตัด"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 17 ไตโนเสาร์

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 9.85 / 142

๕ ไตโนเสาร์ เป็น สัตว์ ที่ น่า พิศวง ชนิด หนึ่ง ที่ เคย อาศัย อยู่ บน โลก ประมาณ 225 ล้าน ปี ก่อน/๖ และ ได้ สูญพันธุ์ ไป เมื่อ 65 ล้าน ปี ที่ ผ่าน มา/๗ มัน ถูก จัด อยู่ ใน ประเภท สัตว์ เลื้อยคลาน/๘ ซึ่ง เป็น บรรพบุรุษ ของ สัตว์ พวก จระเข้ รวม ไป ถึง นก ด้วย

/๙ ไตโนเสาร์ มี มากมาย หลาย พัน ชนิด/๑๐ บาง ชนิด มี ขนาด เล็ก เท่า ไก่อ/๑๑ และ บาง ชนิด มี ขนาด ใหญ่ กว่า ช้าง สิบ เท่า

/๑๒ ไตโนเสาร์ ประเภท ที่ กิน พืช เป็น อาหาร/๑๓ จะ มี คอ ยาว สามารถ กิน ยอด ไม้ ได้/บาง ชนิด ก็ สามารถ กิน พืช แข็ง ๆ ได้ เช่น ต้นอ้อ, 1,000 และเฟิร์น ซึ่งสังเกตได้จากฟันที่เรียงกันหลาย ๆ แถว แต่ก็ยังมี ไตโนเสาร์อีกประเภทหนึ่ง ที่กินเนื้อเป็นอาหาร ทั้งเนื้อจากสัตว์อื่น และจาก ไตโนเสาร์ที่กินพืช

ทำไมไตโนเสาร์ถึงสูญพันธุ์? มีทฤษฎีที่เป็นคำตอบอยู่สองข้อซึ่งอาจจะ อธิบายสาเหตุที่ไตโนเสาร์สูญพันธุ์ได้ นั่นก็คือสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงและเย็น ลง จนพืชและสัตว์ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ มันจึงตาย ในที่สุด

ส่วนอีกทฤษฎีหนึ่งก็คือ ในยุคนั้นโลกถูกอุกกาบาตขนาดยักษ์พุ่งเข้าชนจน เกิดการระเบิดอย่างรุนแรง ฝุ่นละอองจำนวนมากก่อตัวเป็นเมฆอยู่ในบรรยากาศ รอบ ๆ โลก บดบังแสงอาทิตย์ที่ส่องมา โลกจึงกลายเป็นน้ำแข็ง สัตว์และพืชก็ ล้มตายลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากหนังสือพิมพ์เด็กภาษาไทยรายสัปดาห์ "คิดนิวส์" ฉบับที่ 10 ปีที่ 1 มกราคม 2538

เรื่องที่ 18 สิ่งเสพติด

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 10.05 / 146

๕^๑ เมื่อ กล่าว ถึง สิ่งเสพติด บาง คน นึก ถึง กัญชา/^๒ บาง คน นึก ถึง เฮโรอีน/^๓ และ บาง คน นึก ถึง ทินเนอร์/^๔ กัญชา เฮโรอีน และ ทินเนอร์ ล้วน เป็น สิ่งเสพติด ทั้ง นั้น/^๕ สิ่งเสพติด หมายถึง สาร ทุก ชนิด เมื่อ เข้า สู่ ร่างกาย แล้ว ทำให้ เกิด ความต้องการ อีก/^๖ และ จะ ต้องการ เพิ่ม ขึ้น/^๗ เมื่อ เสพ แล้ว จะ ทำให้ จิต ใจ เสื่อมโทรม ร่างกาย อ่อนแอ สมอง เสื่อม บุคลิกภาพ เปลี่ยน ไป จาก ปกติ/^๘ ถ้า ไม่ เสพ จิต ใจ จะ หงุดหงิด อารมณ์ แปรปรวน โกรธ ง่าย

/^๙ อាកาร ดัง กล่าว ทำให้ ผู้ เสพ ไม่ สามารถ ทำงาน ตาม ปกติ ได้/^{๑๐} จึง สูญเสีย รายได้ จาก งาน อาชีพ/และ ๑,๐๐๐ ล้านบาท รัฐบาลจะต้อง สูญเสียงบประมาณแผ่นดินส่วนหนึ่ง ไปใช้ในการควบคุม ปราบปราม และบำบัด รักษาผู้ติดสิ่งเสพติด จึงทำให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจของครอบครัว และ ประเทศชาติ นอกจากนี้ถ้าผู้ติดสิ่งเสพติดไม่มีเงินซื้อยา อาจก่ออาชญากรรม ซึ่งเป็นปัญหาต่อสังคมอย่างมาก

สาเหตุที่ทำให้เกิดการติดสิ่งเสพติดมีหลายประการ บางคนติดเพราะ เชื่อคนง่าย มักถูกหลอกให้เสพ หรืออยากลองโดยคิดว่าจะทำให้ผู้อื่นสนใจตนเอง

ตัดตอนจาก สปช ๕ วัฒนาพานิช 2529 สมศักดิ์ ลินธุระเวชญ์
และคนอื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 9

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. เรื่อง "ไดโนเสาร์" กล่าวในลักษณะใด (วิจารณ์-การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
  - ก. ชักชวน
  - ข. ชี้แจง
  - ค. ส่งเสริม
  - ง. เตือนใจ
2. สัตว์ชนิดใดที่มีบรรพบุรุษเดียวกันกับไดโนเสาร์ (ตามตัวอักษร-การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
  - ก. จระเข้
  - ข. กบ
  - ค. ไก่
  - ง. ช้าง
3. เรื่อง "สิ่งเสพย์ติด" นี้กล่าวถึงสิ่งเสพย์ติดในแง่ใด (ตีความ-การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
  - ก. คุณค่า
  - ข. ราคา
  - ค. ปริมาณ
  - ง. อันตราย
4. นักเรียนคิดว่าทำอย่างไรปัญหาของสิ่งเสพย์ติดจึงจะหมดไป (นำไปใช้)
  - ก. ไม่ควรซื้อขายเสพย์ติด
  - ข. ห้ามขายยาเสพย์ติด
  - ค. ออกกฎหมายลงโทษผู้ติดสิ่งเสพย์ติด
  - ง. ทุกคนต้องให้ความร่วมมือกันแก้ไขอย่างจริงจัง

แผนการสอนที่ 10
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเหตุ-ผล
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงสาเหตุของเรื่องที่เกิดขึ้น และกล่าวถึงผลที่ตามมา ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ

บทอ่านประเภทเหตุ-ผล มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
2. ลักษณะข้อความมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
3. คำสัญญาณได้แก่ เนื่องจาก, เพราะเหตุนี้, จากสาเหตุดังกล่าว, ทำให้เกิด ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "ฝัน"
  - บทอ่านเรื่อง "โลกร้อนขึ้น"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ผัน

ความผันเกิดจากสาเหตุหลายประการ ทั้งจากเหตุภายนอกหรือภายใน ที่กระตุ้นประสาทรับความรู้สึก และมีเหตุจากการกระตุ้นทางจิตใจ

เรื่อง โลกร้อนขึ้น

ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีอุณหภูมิสูงขึ้น เนื่องจากสาเหตุหลักคือการตัดไม้ทำลายป่า และการเผาผลาญเชื้อเพลิงจากรถยนต์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้ อ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูถามนักเรียนว่าเมื่อคืนนี้ใครฝันเรื่องอะไรบ้าง และให้นักเรียน 3 คน ออกมาเล่าความฝันของตนให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

2.2 ครูให้นักเรียนบอกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคำว่า "ความฝัน" และทำแผนผังเรื่องความฝันบนกระดาน

2.3 ครูถามนักเรียนว่าทำไมเราจึงฝัน ให้หาคำตอบจากบทอ่าน

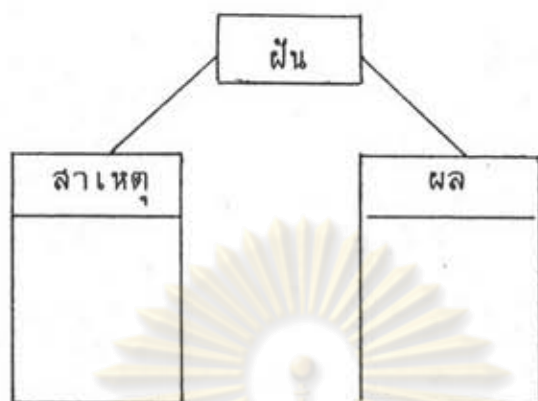
ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ฝัน"

3.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แจกบัตรคำศัพท์และบัตรความหมาย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ให้นักเรียนจับคู่และความหมายให้ถูกต้อง เสร็จแล้วนำมาติดบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายทั้งหมดพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

3.3 นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ฝัน"

3.4 ครูซักถามรายละเอียดและใจความสำคัญของบทอ่าน และให้นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง โดยครูนำแถบประโยครายละเอียดจากบทอ่านใส่กล่อง ให้นักเรียนเลือกแถบประโยคไปประกอบเป็นแผนผังบนกระดาน ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

3.5 นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "โลกร้อนขึ้น"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้กิจกรรม "รวมใจ"

วิธีเล่น กิจกรรม "รวมใจ"

1. ครูแจกหัวใจให้นักเรียนคนละ 1 ดวง มีหัวใจทั้งหมด 5 ชนิด
2. ให้นักเรียนสังเกตลวดลายบนหัวใจ ใครได้หัวใจลายเดียวกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4
ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้
วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำศัพท์และความหมาย
2. แถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "ฝัน"
4. บทอ่านเรื่อง "โลกร้อนขึ้น"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 19 ผัน

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.79 / 124.5

คน บาง คน ผัน ทุก คืน/ บาง คน บอก ว่า นาน ๆ จึง จะ ผัน ที่ หนึ่ง/ ประเภท หลัง นี้ มัก อยากรู้ คำ ทำนาย ทายทัก ว่า ความผัน นั้น บอก เหตุ อัน ใด/ บ้าง ก็ พยายาม แปล ความผัน ออก เป็น ตัวเลข เพื่อ ไป แทงหวาย

/ เวลา ผัน นั้น บาง ครั้ง คล้าย กับ ผู้ ผัน เพียง แต่ ฝ้า มอง เหตุการณ์ ใน ผัน/ แต่ บาง ครั้ง ผู้ ผัน เข้า ไป ร่วม อยู่ ใน เหตุการณ์ เอง / ผู้ ผัน ไม่ อาจ บังคับ ความผัน ให้ เป็น เรื่องราว อย่าง โฉน อย่างไม่ ได้ เลย/ ผัน จึง อาจ เป็น เรื่อง ตี ก็ ได้ ร้าย ก็ ได้/ เวลา ผัน ๑๐๐๘ คนผันแล เห็นเหตุการณ์ทุกอย่าง แต่บางทีอาจได้ยินได้กลิ่นด้วย ความผันส่วนใหญ่เป็นภาพสี คนที่ตาบอดแต่กำเนิดโดยไม่เคยได้เห็นสิ่งแวดล้อมรอบตัว จะไม่เห็นอะไรเลย ในความผัน

เรื่องราวในผันอาจเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาแล้ว หรืออาจเป็นความปรารถนาอย่างแรงกล้าของผู้ผัน หรือความกลัวบางสิ่งบางอย่างที่อยู่ในใจ คนมักจะจำความผันได้ตอนตื่นตอนขึ้นมา ในคืนหนึ่ง ๆ อาจผันได้หลายเรื่อง บางเรื่องก็ยาว บางเรื่องก็สั้น กินเวลาอยู่ในราวเรื่องละ ๑๐-๓๐ นาที ส่วนใหญ่ผู้ผันมักจะจำเรื่องสุดท้ายก่อนตื่นได้ ส่วนเรื่องที่ผันตอนต้น ๆ ลืมหมดสิ้น บางคนบอกว่าไม่เคยผัน แต่ความจริงเขาผัน เพียงแต่นึกไม่ออกเลยถึงความผัน

ทางแพทย์กล่าวถึงสาเหตุของความผันไว้ว่า เกิดจากเหตุภายนอกที่ ๑๐๐๘ กระตุ้น ประสาท รับ ความรู้สึก เช่น ความร้อน ความเย็น/ เมื่อ ถูก ความร้อน อาจ ผัน ว่า กำลัง ยืน อยู่ ใกล้ กองเพลิง/ หรือ อาจ เกิด จาก เหตุการณ์ ภายใน ที่ มา กระตุ้น ประสาท รับ ความรู้สึก/ ตา ได้ เห็น ภาพ หวาดเสียว/ กลางคืน ก็ มา ผัน เห็น ภาพ ทำนอง นั้น อีก/ บ้าง ที่ ความเจ็บ ไข้ เช่น ท้อง เสีย ก็ อาจ ทำ ให้ ผัน ร้าย/ และ ยังมี เหตุ จาก การ กระตุ้น ทาง จิต ใจ ได้ อีก ด้วย/ เช่น มี ปัญหา ที่ แก้ ไม่ ตก/ ทำให้ ครุ่นคิด แล้ว เก็บ ไป ผัน/ เรื่อง บาง เรื่อง เก็บกด ไว้ ใน ใจ ก็ อาจ แปร รูป ออก มา ใน ความผัน

จากสตรีสารภาคพิเศษ ฉบับที่ 10 ปีที่ 47 พฤษภาคม 2537

เรื่องที่ 20 โลกร้อนขึ้น

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 10.38 / 143

[จาก การ ตรวจ สอบ และ เก็บ รวบรวม ข้อมูล สถิติ อนุกรม
เฉลี่ย ทั้ง ประเทศ ของ กรม อุตุนิยมวิทยา พบ ว่า^๑ ใน ระยะ 10 ปี ที่
ผ่าน มา^๒ อนุกรม ของ ประเทศ ไทย สูง ขึ้น ถึง 0.3 องศา เซลเซียส^๓
และ ฤดู ร้อน ยาว นาน กว่า เดิม

/ ความเปลี่ยนแปลง นี้ ก่อ ให้ เกิด ผล กระทบ อย่าง ใหญ่ หลวง
เช่น^๔ ภาวะ ฝน ที่ ทิ้ง ช่วง^๕ อนุกรม ที่ แตกต่าง กัน มาก ระหว่าง พื้นดิน กับ
ทะเล^๖ ทำให้ เกิด ความปั่นป่วน ขึ้น ใน บรรยากาศ^๗ และ เกิด เป็น พายุ
พัด เข้า สู่ แผ่นดิน^๘ ก่อ ให้ เกิด ฝน ตก หนัก น้ำท่วม ฉับพลัน^๙ ดัง ที่ บาง
จังหวัด ของ ๑๐๐๘ ไทยเรากำลังประสบอยู่ในขณะนี้

การที่อนุกรมสูงขึ้นนี้เกิดจากสาเหตุหลักคือ ป่าไม้ที่ลดน้อยลง และ
การเผาผลาญเชื้อเพลิงจากรถยนต์

จาก วารสารหมอชาวบ้าน ปีที่ 16 ฉบับที่ 187 พฤศจิกายน 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 10

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. ผู้เขียนเรื่อง"ฝัน"ต้องการเน้นเรื่องใด (พิจารณา-การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
  - ก. สาเหตุที่ทำให้ฝัน
  - ข. เวลาที่ทำให้ฝัน
  - ค. ลักษณะของความฝัน
  - ง. รายละเอียดของเรื่องที่ฝัน
2. ข้อใดกล่าวถูกต้อง (ตามตัวอักษร-การหาความเป็นจริงจากเรื่อง)
  - ก. เราสามารถจำความฝันได้ทุกเรื่อง
  - ข. คนตาบอดแต่กำเนิดไม่มีความฝัน
  - ค. ถ้าฝันเห็นตัวเลขจะถูกหวย
  - ง. ความฝันเกิดจากปัญหาในจิตใจ
3. ทำอย่างไรอุณหภูมิของประเทศไทยจึงจะลดลง (นำไปใช้)
  - ก. ทำฝนเทียม
  - ข. ตัดต้นไม้ไปใช้ให้น้อยลง
  - ค. สร้างเขื่อนเก็บน้ำเพิ่มขึ้น
  - ง. ลดจำนวนรถยนต์และเลิกทำลายป่า
4. เรื่อง "โลกร้อนขึ้น" สรุปลงได้ว่าอย่างไร (ตีความ-การกล่าวสรุป)
  - ก. ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีอุณหภูมิสูงขึ้นมาก
  - ข. การที่อุณหภูมิสูงขึ้นทำให้ฤดูร้อนยาวนานกว่าเดิม
  - ค. มีการเกิดฝนตกหนัก และน้ำท่วมฉับพลันในหลายจังหวัด
  - ง. การเผาผลาญเชื้อเพลิงและป่าไม้ให้น้อยลงเป็นเหตุให้อุณหภูมิสูงขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบตามมา

แผนการสอนที่ 11
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทปัญหาและข้อแก้ไข
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงปัญหาสาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไข ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการนำเสนอปัญหา สาเหตุของปัญหา
  2. มีวิธีการแก้ไขปัญหา
  3. คำสั่งญาณได้แก่ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ, ทำให้เกิดปัญหา, มีแนวทางการแก้ไขดังนี้, แก้ไขโดย ฯลฯ
- บทอ่านเรื่อง "ขยะ...คิดก่อนทิ้ง"
  - บทอ่านเรื่อง "อัคคีภัย"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ขยะ...คิดก่อนทิ้ง

การทิ้งถ่านไฟฉายที่ใช้แล้ว ทำให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม ควรหาทาง

กำจัดให้ถูกวิธี และลดการใช้ถ่านไฟฉายลง
เรื่อง อัครศัภัย

อัครศัภัยทำให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ทรัพย์สิน และอาคารสถานที่อยู่
ตลอดจนเศรษฐกิจของชาติ มีสาเหตุมาจากความประมาท

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

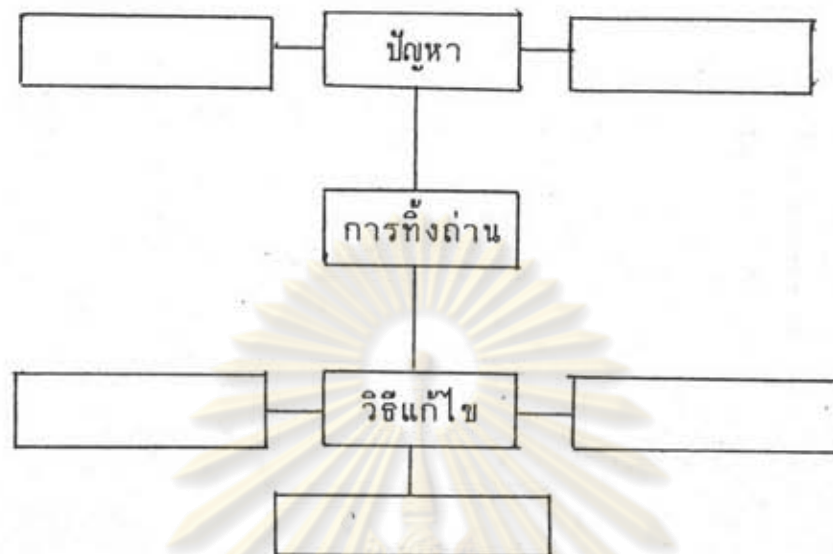
ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้
อ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 2.1 ครูนำถ่านไฟฉายมาให้นักเรียนดู และแจกบัตรคำให้นักเรียน
คนละ 1 ใบ
- 2.2 ให้นักเรียนเขียนชื่อสิ่งที่ต้องการใช้ถ่านไฟฉายคนละ 1 ชื่อ และ
นำไปติดบนกระดานจัดทำเป็นแผนผัง
- 2.3 ครูและนักเรียนสนทนากันเรื่องการใช้ถ่านไฟฉาย และถามโทษ
ของการใช้ถ่านไฟฉาย

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ขยะ...คิดก่อนทิ้ง"

- 3.1 ครูตีแผนภูมิคำศัพท์และความหมายที่เขียนสลับบทอ่านไว้บนกระดาน
ให้นักเรียนออกมาโยงเส้นจับคู่คำกับความหมายที่สัมพันธ์กัน
- 3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข
- 3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ขยะ...คิดก่อนทิ้ง"
- 3.4 ครูซักถามใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่าน และให้
นักเรียนออกมาเขียนรายละเอียดของเรื่องในแผนผังบนกระดาน

3.5 นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "อัคคีภัย"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนจับไอศกรีมในกล่องคนละ 1 แท่ง และให้รวมกลุ่มนักเรียนที่จับได้ไอศกรีมสีเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "อัคคีภัย" และให้ช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 นักเรียนออกมาอภิปรายแผนผังหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. ถ่านไฟฉาย
2. บัตรคำ

3. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
4. บทอ่านเรื่อง "ขยะ...คิดก่อนทิ้ง"
5. บทอ่านเรื่อง "อัคคีภัย"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 21 ขยะ คัดก่อนทิ้ง

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.32 / 140

[¹เมื่อ พุด ถึง ขยะ ที่ เป็น อันตราย เรา มัก นึก ถึง ขยะ จาก โรงงาน อุตสาหกรรม/²แต่ มัก มองข้าม ขยะ พิษ จาก บ้าน เรือน/³อัน ได้แก่ ถ่านไฟฉาย หรือ แบตเตอรี่แห่ง ที่ นิยม ใช้ กัน อย่าง มาก/⁴ซึ่ง ถ่านไฟฉาย ใช้ แล้ว ใน แต่ ละ ปี นั้น/⁵พบ ว่า มี การ ทิ้ง ออก สู่ สิ่งแวดล้อม ถึง 17360 ตัน/⁶แต่ ยัง ไม่ รวม กับ ของ เสีย ที่ เกิด จาก กระบวนการผลิต อีก ประมาณ ปี ละ 110 ตัน/⁷และ มี แนวโน้ม ที่ จะ เพิ่มขึ้น อีก ใน อนาคต

/ถ่านไฟฉาย ใช้ แล้ว จำนวน มาก นี้ จะ ถูก ทิ้ง ปะปน มา กับ มูลฝอย อื่น ๆ ใน บ้าน^{1,000} เรือน และเมื่อถูกทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อม ถ่านเหล่านี้ จะเกิดการสึกกร่อน โลหะหนักและสารเคมีต่าง ๆ ที่อยู่ภายใน เช่น แมงกานีส ออกไซด์ สังกะสี พรอท ก็ จะ รั่วไหลออกสู่ภายนอกละลายปะปนกับ ดิน น้ำ และ หากมีการจุดไฟเผาขยะมูลฝอย การลุกไหม้ก็จะทำให้โลหะหนักบางส่วนถูกเผา กลายเป็นมลพิษในอากาศอีกด้วย ฉะนั้นเราจึงควร^{1,000} [ตระหนัก ถึง พิษภัย ร้ายแรง ของ การ กำจัด ขยะ อันตราย นี้/⁸โดย การ แยก ขยะ ก่อน ทิ้ง/⁹ไม่ ทิ้ง ถ่านไฟฉาย ปน กับ ขยะ เปียก/¹⁰เพื่อ ยืด เวลา การ สึกกร่อน ของ โลหะหนัก ก่อน ที่ จะ ได้ รับ การ กำจัด อย่าง ถูก วิถี จาก เจ้าหน้าที่/¹¹และ ที่ สำคัญ คือ ควร ลด การ ใช้ ถ่านไฟฉาย ลง/¹²โดย ใช้ เฉพาะ เท่า ที่ จำเป็น หรือ ใช้ ถ่าน ที่ มี อายุ การ ใช้ งาน นาน ๆ/¹³หาก เป็น ไป ได้ ควร ใช้ ถ่าน ที่ สามารถ นำ กลับ มา ใช้ ใหม่ ได้/¹⁴แม้ จะ มี ราคา แพง กว่า แต่ ใน ระยะ ยาว แล้ว นับ ว่า คุ่มค่า มาก กว่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากสตรีสาร ปีที่ 47 ฉบับที่ 11 พฤษภาคม 2537

เรื่องที่ 22 อักคิภัย

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 10.07 / 152

อักคิภัย เป็น สาธารณภัย อย่าง หนึ่ง ที่ สามารถ เกิด ขึ้น ได้ โดย ไม่ จำกัด เวลา และ สถานที่ ทำให้ เกิด ความเสียหาย ร้ายแรง มี ไข้ เพียง แต่ ร่างกาย ชีวิต ทรัพย์สิน และ อาคาร สถานที่ อยู่ ที่ นั้น แต่ ยัง ทำลาย ศิลป วัฒนธรรม ขวัญ และ กำลังใจ ความสงบสุข ของ ประชาชน / ตลอด จน เศรษฐกิจ ของ ชาติ เป็น ส่วน รวม อีก ด้วย

อักคิภัย ได้ กลาย เป็น ปัญหา สำคัญ มาก ใน ระยะ 3-4 ปี มา นี้ ส่วน ใหญ่ มี สาเหตุ มา จาก ความประมาท เลินเล่อ เช่น จุด เทียน ไข แล้ว ไม่ ดับ ลืม ปิด แอร์ เป็น สาเหตุ ให้ ไฟฟ้า ช็อต หรือ เกิด จาก ถัง แก๊ส ระเบิด

และ ใน ปัจจุบันนี้ กรุงเทพมหานครมีสถานดับเพลิงทั้งสิ้นเพียง 34 สถานี มีกำลังนักผจญเพลิงทั้งสิ้นเพียง 1,000 คน เท่านั้น

ฉะนั้น เพื่อความปลอดภัยจึงไม่ควรประมาทเลินเล่อ พวกเราต้องช่วย กันทุกฝ่าย โดยการปิดไฟหรือถอดปลั๊กไฟทุกครั้งก่อนนอน ไม่ใช้ไฟเกินกำลัง โดยใช้พัดลม เตารีด วิทยุ โทรทัศน์ ตู้เย็นพร้อม ๆ กัน เป็นเหตุให้ไฟช็อตและเกิด เพลิงไหม้ได้

ตัดตอนจาก "นักผจญเพลิง" นิตยสารแพรวสุดสัปดาห์ ฉบับที่ 218 ปีที่ 10 มีนาคม 2535

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 11

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

- สาระสำคัญของเรื่อง "ขยะ คิดก่อนทิ้ง" คือข้อใด (ตามตัวอักษร-
ก. การผลิตถ่านไฟฉาย การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
ข. ประโยชน์ของถ่านไฟฉาย
ค. ชนิดของถ่านไฟฉาย
ง. อันตรายจากถ่านไฟฉายใช้แล้ว
- ใจความสำคัญของเรื่องนี้มีลักษณะอย่างไร (ตีความ-การเข้าใจ
ก. ตักเตือน สำนวนภาษา)
ข. ขอร้อง
ค. แนะนำ
ง. ว่ากล่าว
- จุดมุ่งหมายของเรื่อง "อัคคีภัย" คือ (วิจารณ์-การชี้วัตถุประสงค์
ก. ให้ทุกคนช่วยกันปิดไฟ ของผู้แต่ง)
ข. ควรถอดปลั๊กไฟทุกครั้งก่อนนอน
ค. ห้ามใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าพร้อมกัน
ง. ทุกคนไม่ควรประมาทในการใช้ไฟ
- ใครที่จะทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้มากที่สุด (นำไปใช้)
ก. หนึ่งลิ้มปิดแก๊ส
ข. ห้อยลิ้มปิดแอร์
ค. นิดลิ้มปิดไฟ
ง. นุชลิ้มปิดพัดลม

แผนการสอนที่ 12
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทจัดลำดับ
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทจัดลำดับ หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงใจความสำคัญ และรายละเอียด โดยจัดเรียงตามลำดับเหตุการณ์ เวลา ขั้นตอน หรือกระบวนการ

บทอ่านประเภทจัดลำดับ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ให้รายละเอียดของสิ่งที่กล่าวถึงอย่างเป็นลำดับขั้นตามเวลา ขั้นตอน หรือกระบวนการ

2. คำสัญญาณได้แก่ และแล้ว, ต่อไป, จากนั้น, ดังนั้น, ประการแรก ฯลฯ

- บทอ่านเรื่อง "มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ"
- บทอ่านเรื่อง "ปลาเทวดา"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ

การร้องเพลงให้ไพเราะต้องมีการฝึกอย่างถูกวิธี โดยการฝึกหายใจ

จากห้องห้อง และการบำรุงรักษาเสียง
เรื่อง ปลาเทวดา

การเป็นผู้มีจิตใจเมตตากรุณา ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต จะทำให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีในภายหลัง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนทำกิจกรรม "เพลงติดดาว"

วิธีเล่น กิจกรรม "เพลงติดดาว"

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มให้ส่งตัวแทนมาเล่นครั้งละ 1 คน
2. ครูเปิดเทปเพลง ให้นักเรียนทายว่าเป็นเพลงของนักร้องคนใด
3. กลุ่มที่ทายถูกจะได้รับดาว 1 ดวง ครูเปิดเพลงทั้งหมด 5 เพลง กลุ่มที่ได้ดาวมากกว่าเป็นฝ่ายชนะ

2.2 ครูและนักเรียนสนทนาเรื่องการร้องเพลง ครูและนักเรียนช่วยกันทำแผนผังเรื่องเพลง

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ"

3.1 ครูคิดแผนภูมิคำศัพท์และความหมายบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทจัดลำดับ

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ"

3.4 ครูและนักเรียนทำกิจกรรม "นักร้องเสียงใส"

วิธีเล่น กิจกรรม "นักร้องเสียงใส"

1. ครูติดบัตรคำ "การฝึกร้องเพลง"บนกระดาน
2. ครูเปิดเพลง ให้นักเรียนส่งไมโครโฟนไปรอบห้อง เมื่อครูปิดเพลง ให้นักเรียนหยุดส่ง
3. ถ้าไมโครโฟนอยู่ที่ใคร นักเรียนคนนั้นต้องออกมาเลือกตัวโน้ตที่เขียนขึ้นตอนการฝึกร้องเพลง 1 ใบ มาประกอบแผนผังสรุปโยงเรื่อง โดยติดตัวโน้ตไว้รอบๆ ชื่อเรื่อง พร้อมทั้งลากเส้นโยงจากชื่อเรื่อง ไปสู่ตัวโน้ต
4. นักเรียนคนต่อไป ออกมาเลือกบัตรขึ้นตอนที่ 2 , 3 มาประกอบเป็นแผนผังสรุปโยงเรื่อง ฯลฯ ตามลำดับจนครบทุกใบ

3.5 นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ปลาเทวดา"

- 4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยให้นักเรียนหยิบอมยิ้มคนละ 1 แท่ง และให้รวมกลุ่มคนที่ได้อมยิ้มสีเดียวกัน
- 4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ปลาเทวดา" และให้ทำแผนผังสรุปโยงเรื่องตามเหตุการณ์ในบทอ่านนี้
- 4.3 นักเรียนอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

- ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. เทปเพลง
2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. ไมโครโฟน
4. รูปตัวโน้ต
5. บทอ่านเรื่อง "มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ"
6. บทอ่านเรื่อง "ปลาเทวดา"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 23 มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.26 / 129.5

เมื่อ น้อง ๆ ได้ ฟัง เพลง ของ นักร้อง ยอดนิยม ที่ เรา ชอบ/ อาจ มี ความคิด ว่า ทำ อย่างไร จึง จะ ร้อง เพลง ให้ ไพเราะ อย่าง นั้น บ้าง/ พี่ โน้ต จะ กระซิบ ให้ ฟัง ว่า การ ร้อง เพลง ให้ ไพเราะ เป็น เรื่อง ไม่ ยาก/ ถ้า น้อง ๆ มี การ ฝึกฝน อย่าง ถูกต้อง/ เรา ลอง มา ดู ชี ว่า มี วิธีการ อย่างไร

/ ประการแรก เรา ต้อง ทยอย นม แห้ง กำเนิด เสียง ซึ่ง อยู่ ใน ลำคอ เสีย ก่อน/ โดย ฝึก นิสัย ใน การ ต้ม น้ำ เสีย ใหม่/ ไม่ ต้ม เครื่องต้ม ที่ ทำ ให้ เกิด เสลด ใน ลำคอ เช่น น้ำอัดลม ชนิด ต่าง ๆ หรือ น้ำหวาน/ ให้ ๑๐๐% เปลี่ยนมาต้มน้ำเปล่าแทน บางคนบอกว่า การต้มน้ำอุ่น น้อย ๆ จะทำให้ลำคอโล่ง เป็นผลดีต่อการเปล่งเสียง

ต่อมา น้อง ๆ ต้องฝึกฝนการหายใจให้ถูกต้องด้วย คนที่ร้องเพลงเป็น จะรู้วิธีผ่อนลมออกมาจากช่องท้องตามระดับเสียงสูงต่ำของตัวโน้ต โดยไม่ติดขัด ขาดตอนเป็นช่วง ๆ จึงแลดูเหมือนว่าเขาไม่เหน็ดเหนื่อยในการร้องเพลง

ให้น้อง ๆ สร้างความรู้สึกว่าท้องของเราเหมือนลูกโป่ง เมื่อหายใจ เข้าท้องจะปอง เมื่อหายใจออกท้องจะแฟบ ฝึกอย่างนี้บ่อย ๆ ทุกวันตอนเช้า ประมาณ 1 เดือน ก็จะเคยชินกับการหายใจแบบเก็บลมไว้ในท้อง

เอาละเมื่อพร้อมแล้ว เราก็มາถึงขั้นตอนของการเปล่งเสียงให้ถูกต้อง คนที่ร้องเพลงไม่เป็นมักจะมีเสียงมาจากลำคอ เสียงที่ออกมาจะแบนและไม่ก้อง กังวาน เมื่อร้องไปนาน ๆ จะรู้สึกเหนื่อย ในที่สุดเสียงจะแหบแห้งและเบาลง เสียงที่ก้องกังวานเกิดจากการค่อย ๆ ผ่อนลมออกมาจากช่องท้องอย่างต่อเนื่อง ลองร้องเพลงที่น้อง ๆ ชอบ 1 เพลง โดยร้องหลาย ๆ เที้ยว เที้ยวแรกร้อง โดยการผ่อนลมออกมาจากช่องท้อง และ ๑๐๐% เปล่ง เสียง ให้ ถูกต้อง ตาม ตัว โน้ต/ น้อง ๆ จะ รู้สึก ว่า ถ้า เรา ควบคุม ปริมาณ ลม ที่ ออก มา ได้ / เสียง ร้อง ของ เรา จะ ไม่ เฝิ่น/ เที้ยว ต่อมา ให้ น้อง ๆ เริ่ม ร้อง โดย ไล่ อารมณ์ ของ เพลง/ ถ้า เป็น เพลง ที่ สนุกสนาน ก็ ให้ ร้อง ด้วย ความสนุกสนาน/ ถ้า เป็น เพลง เศร้า ก็ ให้ ลอง ทำ เสียง ให้ เศร้า ตาม ไป ด้วย/ ฝึกฝน อย่าง นี้ ไป เรื่อย ๆ แล้ว น้อง จะ ประหลาดใจ ที่ รู้สึก

ว่า ตัวเอง ร้อง เพลง ไพเราะ ขึ้น/แล้ว ยัง ร้อง ได้ อีก หลาย เพลง โดย
ไม่ รู้สึก เหนื่อย เลย/ลองฝึกดูสิจ๊ะ

จากวารสาร สู่โลกกว้าง มีนาคม 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 24 ปลาเทวดา

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.92 / 130.5

[¹ ยังมี ชาวประมง ยากจน คน หนึ่ง/² วัน หนึ่ง เขา ไป ทอดแห ได้ ปลา แปลก ประหลาด มา ตัว หนึ่ง

/³ "สวัสดิ์" ปลา นั้น พุด /⁴ ชาวประมง อุทาน อย่าง ตกใจ/⁵ "เรา พุด ได้ เพราะ เรา เป็น ปลา เทวดา" /⁶ แล้ว ปลา เทวดา ก็ บอก ว่า

/⁷ "เมื่อ ไป ถึง บ้าน ท่าน จง ปล่อย เรา ลง บ่อน้ำ หลัง บ้าน ท่าน แล้ว ท่าน จะ โชคดี/⁸ การ ที่ เรา มา ให้ โชคลาภ ท่าน นี้ เพราะ เห็น ว่า ท่าน เป็น คน จน ที่ มี คุณงาม ความดี/⁹ แต่ การ ที่ ท่าน ต้อง มา ทอดแห ฆ่า สัตว์ ตัด ชีวิต นั้น เพราะ มี ความจำเป็น ต้อง หาเงิน เลี้ยง ปาก เลี้ยง ท้อง/¹⁰ ต่อไป นี้ ท่าน จะ เลิกการทอดแหหาปลาเสียเถิด เพราะท่าน จะ ร่ำรวย และ สบาย แล้ว" ชาวประมง ได้ ทำ ตาม ที่ ปลา เทวดา บอก ทุก อย่าง ทุก เข้า เขา จะ ไป ที่ บ่อน้ำ หลัง บ้าน เพื่อ ไป ปรนเปรอ ให้ ปลา เทวดา กิน

เช้าวัน ที่ สาม ปลา เทวดา โผล่ หน้า ขึ้น มา บอก ว่า "ดี แล้ว ที่ ท่าน มา ปรนเปรอ อาหาร ปลา อื่น ๆ จะ ได้ กิน เป็น บุญ ของ ท่าน เอง ส่วน เรา อิ่ม ทิพย์ เพราะ เรา เป็น ปลา เทวดา พรุ่ง นี้ ท่าน จง มา แต่ เข้า โชคลาภ ของ ท่าน จะ มารอ ท่าน อยู่ ที่ นี้"

เช้าวัน รุ่ง ขึ้น ชาวประมง ก็ มา แต่ เข้า ตาม ที่ ปลา เทวดา บอก เขา ที่ บ่อน้ำ ปรากฏ ว่า ปลา เทวดา ตัว นั้น ใหญ่ โต มาก เก่า ๆ ลูก วัว ขึ้น มา นอน ตาย ที่ ขอบ บ่อ ทั้ง ตัว กลายเป็น สี ทอง และ เกล็ด ก็ แฉวฉว เป็น ประกาย/¹¹ ชาวประมง ลง นั่ง มอง ใกล้ ๆ/¹² ทันใด เขา ก็ ตื่น เต็ม ตีใจ มาก/¹³ เขา เอื้อม มือ ล้ม ผัส ตัว ปลา เทวดา นั้น ซึ่ง ได้ กลาย เป็น ทอง คำ บริสุทธิ์/¹⁴ เกล็ด ทุก เกล็ด เป็น เพชร พลอย สูง ค่า

/¹⁵ ด้วย เกล็ด เพชร ที่ ได้ จาก ตัว ปลา เพียง หยิบ มือ เดียว /¹⁶ เมื่อ ชาวประมง นำ ไป ขาย ที่ ร้าน ทอง รูปพรรณ เขา ก็ ได้ เงิน มากมาย พอ ใช้จ่าย ไป ได้ ทั้ง ปี

/¹⁷ ตั้งแต่ นั้น มา เขา ก็ ประพฤติ ตัว เป็น คน ดี และ เชื่อฟัง ตาม ที่ ปลา เทวดา บอก คือ /¹⁸ ไม่ ทอดแห และ ไม่ ฆ่า สัตว์ ตัด ชีวิต อีก เลย]

จากหนังสือ นิทานสุภาษิตนานาชาติ โดยลำจวน

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 12

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x)
บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการฝึกหายใจแบบเก็บลมในท้อง
(ตามตัวอักษร-การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
  - ก. ช่วยให้ร้องได้หลายเพลงโดยไม่เหนื่อย
  - ข. ทำให้เสียงร้องไม่เพี้ยน
  - ค. ทำให้เสียงก้องกังวาน
  - ง. ทำให้เสียงแบนและเบา
2. โป้งชอบร้องเพลง เขาควรรักษาเสียงด้วยวิธีใด (นำไปใช้)
  - ก. ดื่มน้ำหวาน
  - ข. ดื่มน้ำเย็น
  - ค. ดื่มน้ำเปล่า
  - ง. ดื่มน้ำอัดลม
3. การที่ชาวประมงนำปลาไปปล่อยในบ่อ แสดงว่าเขาเป็นคนอย่างไร
(ตีความ-การอุปนัยของบุคคลในเรื่อง)
  - ก. มีน้ำใจ
  - ข. กตัญญู
  - ค. ยุติธรรม
  - ง. มีเมตตา
4. จากเรื่อง "ปลาเทวดา" ข้อใดไม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้จริง (วิจารณ์-
การแยกเรื่องจริงกับเรื่องเพ้อฝัน)
  - ก. ชาวประมงทอดแหหาปลา
  - ข. ชาวประมงโปรยอาหารให้ปลา
  - ค. เกล็ดปลากลายเป็นทอง
  - ง. ปลานอนตายที่ขอบบ่อ

แผนการสอนที่ 13
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเปรียบเทียบ
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ข้อเขียนที่แสดงการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของสิ่งที่กล่าวถึง

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. กล่าวถึงลักษณะของสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่านั้น
2. กล่าวถึงลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกัน

3. คำสัญญาได้แก่ แตกต่างจาก, คล้ายกับ, เช่นเดียวกับ, ข้อดีคือ, ข้อเสีย คือ ฯลฯ

- บทอ่านเรื่อง "จักรยานของวันพรุ่งนี้"

- บทอ่านเรื่อง "ชยะมีมากเกินไป"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง จักรยานของวันพรุ่งนี้

เอชพีวีเป็นจักรยานแบบใหม่ที่วิ่งได้เร็วกว่าจักรยานธรรมดา และมีแนวโน้มที่จะมีการผลิตใช้กันอย่างแพร่หลายในอนาคต

เรื่อง ขยะมีมากเกินไป

การกำจัดขยะในเมืองใหญ่ควรดำเนินการอย่างรวดเร็ว ประเทศไทย
นิยมกำจัดขยะโดยการฝังดิน ทำให้ไม่เกิดมลพิษทางอากาศและน้ำ และเป็นวิธีที่
ประหยัดที่สุด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะ
ได้อ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แจกพยัญชนะให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
ครูบอกใบ้ว่าให้นักเรียนเรียงพยัญชนะเป็นชื่อของพาหนะชนิดหนึ่ง กลุ่มที่เรียง
เสร็จแล้วให้ออกมาเขียนคำนั้นบนกระดาน กลุ่มที่เสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

2.2 ครูและนักเรียนช่วยกันทำแผนผังคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับคำว่า
"จักรยาน" บนกระดาน

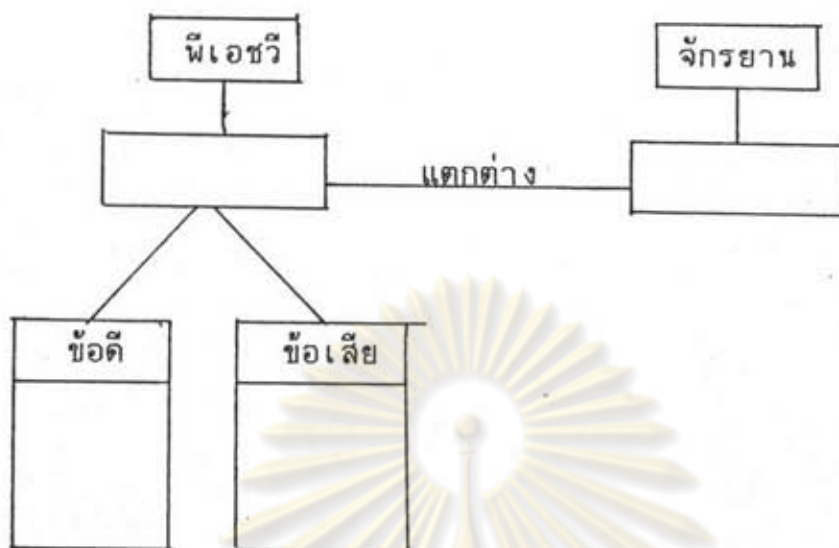
ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "จักรยานของวันพรุ่งนี้"

3.1 ครูคิดแผนภูมิคำศัพท์และความหมายบนกระดาน ให้นักเรียนอ่าน
พร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "จักรยานของวันพรุ่งนี้"

3.4 ครูซักถามใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่าน จากนั้นครู
จับฉลากนักเรียนออกมาเติมแผนผังสรุปโยงเรื่องบนกระดานให้ถูกต้อง

3.5 นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ขยะมีมากเกินไป"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยให้นักเรียนจับฉลากรูปรถ ใครได้รูปรถชนิดเดียวกันให้รวมกลุ่มกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ขยะมีมากเกินไป" และให้ช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 นักเรียนอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย

2. บัตรคำและแถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "จักรยานของวันพรุ่งนี้"
4. บทอ่านเรื่อง "ขยะมีมากเกินไป"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 25 จักรยานของวันพรุ่งนี้

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.79 / 138.5

ในทุกวันนี้ คง ไม่มี เด็ก คน ไหน ไม่ รู้จัก หรือ ไม่ เคย เห็น จักรยาน หรือ รถถีบ/ ถ้า วัน ไหน เรา ปั่น จักรยาน มาก ๆ/ ใน วัน รุ่งขึ้น เรา ก็ จะ รู้สึก เหมือน น่อง จะ ระเบิด ให้ ได้ ที เดียว/ ที่ เป็น อย่าง นี้ ก็ เพราะ จักรยาน นั้น แล่น ได้ ด้วย แรง ของ เรา/ ล่าสุด นี้ ใน อเมริกา มี การ ประดิษฐ์ จักรยาน แบบ ใหม่ ขึ้น มา/ จักรยาน แบบ นี้ ยัง ใช้ แรง ของ คน เรา อยู่ เช่น เดิม/ แต่ แน่นอน มัน ต้อง ไม่ เหมือน เดิม

/ จักรยาน แบบ ใหม่ นี้ เรียก กัน ว่า เอชพีวี/ ชื่อ แตกต่าง สำคัญ ระหว่าง เอชพีวี กับ จักรยาน ธรรมดา, ก็คือท่าทางการขี่

จักรยานธรรมดานั้น ขาของเราจะถีบบนได้ขึ้นลงอยู่ทางด้านล่างของ ลำตัว เวลาถีบ ตัวเราจะคอง ๆ คล้าย ๆ กุ้งแห้ง แต่ในจักรยานแบบนี้ ท่าทางของผู้ขี่จะคล้าย ๆ กับการออกกำลังกายท่าถีบจักรยานกลางอากาศ คือ ตัวจะเอนมาทางด้านหลัง ส่วนขาที่ใช้ถีบจะอยู่ด้านหน้า

ข้อดีของการขี่ในท่านี้ คือจะทำให้ตัวคนขี่อยู่ในระดับต่ำลง เป็นการ ลดแรงเสียดทาน ส่งผลให้รถสามารถเคลื่อนที่ได้เร็วขึ้น ยิ่งกว่านั้น ยังจะทำให้มี แรงถีบได้มากขึ้นและนานขึ้นกว่าเดิม เพราะมีที่นั่งเป็นเบาะพองอยู่ด้านหลัง ทำให้ ไม่เมื่อย

นอกจากนี้ เอชพีวียังสามารถติดตั้งตัวถังไฟเบอร์กลาส, หรือ ผ้า หุ้ม ด้าน นอก อีก ชั้น หนึ่ง เพื่อ ให้ เปรี้ยว ลม มาก ยิ่ง ขึ้น/ ทั้ง ยัง ใช้ กัน แดด กัน ฝน ได้ ด้วย/ ส่วน ชื่อ เสีย ของ เอชพีวี ก็ คือ/ จักรยาน แบบ นี้ ยังมี ราคา แพง มาก

/ ใน ปัจจุบัน นี้ แม้แต่ ใน เมือง ฝรั่ง เอง/ เอชพีวี ส่วน ใหญ่ ก็ ยัง เป็น รถ ที่ ผลิต ขึ้น เพื่อ ใช้ ใน การ แข่งขัน มาก กว่า การ ใช้สอย ใน ชีวิต ประจำวัน/ แต่ ก็ มี แนวโน้ม ว่า ใน อนาคต อัน ใกล้ นี้/ ผู้ ผลิต จักรยาน อาจ เริ่ม หัน มา สนใจ ผลิต รถ จักรยาน ที่ มี ลักษณะ นี้ ออก จำหน่าย ทั่ว ไป บ้าง ก็ ได้

ตัดตอนมาจาก วารสารสวนเด็ก ฉบับที่ 117 พฤศจิกายน 2537

เรื่องที่ 26 ขยะ มีมากเกินไป

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.31 / 130

ขยะ มูลฝอย มี ทั้ง ขยะ สด จำพวก เศษ อาหาร/ ของ เลี้ยว ที่
เน่า เปื่อย ได้ จาก บ้าน ร้านอาหาร ตลาดสด ไร่ สวน/ และ ของ เลี้ยว ที่
เป็น ของ แข็ง จาก บ้าน เรือน สำนักงาน โรงงาน อุตสาหกรรม/ ซึ่ง มี ทั้ง
ประเภท ที่ สลาย ฝัง ได้/ และ ชนิด ที่ สลาย ช้า มาก หรือ สลาย ไม่ได้
เลย

ใน บ้าน เมือง เรา ทั้ง ขยะ มูลฝอย ทุก อย่าง ปน รวม กัน
ไปหมด/ แต่ ใน อีก หลาย ประเทศ เขา ให้ คน แยก ทั้ง เป็น พวก ๆ ไม่
ปน กัน/ ของ เลี้ยว หลาย ชนิด เช่น กระดาษ โลหะ แก้ว สามารถ นำ ไป
ผ่าน กระบวนการ การ ผลิต กลับ มา ให้ ใช้ ^{100%} ได้ อีก เป็นการ ประหยัด
ทรัพยากรธรรมชาติที่คนใช้กันอย่างฟุ่มเฟือย ขณะนี้ ที่ญี่ปุ่นหมุนเวียนทำของกลับมา
ใช้ใหม่จากขยะกว่า 50 %

ส่วนที่ไม่อาจนำไปผ่านกรรมวิธีเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่อีก ก็ควร
กำจัดเสีย การกำจัดขยะในเมืองใหญ่ควรดำเนินการให้รวดเร็ว เพื่อป้องกันการ
สะสมเป็นกองใหญ่จนเน่า สังกัดหรือเกิดภาพไม่น่าดู

วิธีกำจัดขยะโดยการเผา มีข้อดีตรงที่ลดเนื้อขยะลงไป เหลือแต่เถ้าที่
ไม่มีกลิ่น แต่ข้อเสียคือ การเผาไหม้สร้างคาร์บอนไดออกไซด์และควัน เป็นมลพิษ
ทางอากาศ และที่สำคัญคือเตาเผาขยะมีราคาแพง

หลายประเทศรวมทั้งไทยจึงเลือกใช้วิธีฝังกลบดิน ซึ่งเป็นวิธีที่ ^{100%}
ประหยัด ที่ สุด ถ้า ยัง คง มี แผ่นดิน กว้าง ๆ ให้ ทำ ได้

วิธี นี้ มี ข้อ ดี หลาย อย่าง/ ไม่ ทำ ให้ เกิด มลพิษ ทาง
อากาศ มลพิษ ทาง น้ำ/ เพราะ ที่ ฝัง ขยะ ต้อง อยู่ ไกล แหล่ง น้ำ ไม่ มี
กลิ่น/ ซึ่ง ทำ ได้ โดย การ ฝัง และ อัด ขยะ/ ใส่ ดิน กลบ หน้า เป็น ชั้น
ๆ จน เต็ม บ่อ/ ต่อ ไป ภาย หลัง พื้นดิน ข้าง บน ก็ ยัง ใช้ ประโยชน์ เป็น
สนาม ฟุตบอล หรือ มี สิ่ง ก่อสร้าง ขนาด เล็ก ได้/ ข้อ เลี้ยว ที่ ควร ระวัง
คือ ต้อง ทำ ทาง ระบาย น้ำ ผิว ดิน/ มิฉะนั้น จะ ทำ ให้ น้ำ ใต้ ดิน เลี้ยว

ปรับปรุงจากหนังสือ เพื่อนรู้ใหม่ ชุดวิทยาศาสตร์น่ารู้ ของ ช.กฤษณา

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 13

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

- จุดประสงค์ของเรื่อง "จักรยานของวันพรุ่งนี้" ได้แก่ข้อใด (วิจารณ์-
การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
  - ชักชวนให้ซื้อเอชพีวี
  - ชักชวนให้ผลิตเอชพีวี
  - แนะนำให้รู้จักเอชพีวี
  - แนะนำให้ซื้อเอชพีวี
- ข้อแตกต่างสำคัญระหว่างเอชพีวี กับจักรยานธรรมดา คือข้อใด (ตามตัวอักษร-การเปรียบเทียบ)
  - ขนาด
  - อุปกรณ์
  - การแต่งกาย
  - ท่าทางการขี่
- ผลเสียร้ายแรงที่สุดจากการเผาขยะคือข้อใด (ตีความ-การเก็บ
รายละเอียดสำคัญ)
  - ทำให้เกิดควันดำ
  - ทำให้เหม็นไหม้
  - ทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูง
  - ทำให้เกิดมลพิษในอากาศ
- นักเรียนจะช่วยลดจำนวนขยะด้วยวิธีใดจึงจะเหมาะสม (นำไปใช้)
  - ใช้กระดาษจนหมดแผ่นก่อนทิ้ง
  - นำขยะไปฝังที่สนามบ้าน
  - สร้างเตาเผาขยะที่บ้าน
  - นำขยะที่บ้านไปทิ้งที่ถนน

แผนการสอนที่ 14
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทบรรยาย
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทบรรยาย

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทบรรยาย หมายถึง ข้อเขียนที่มีใจความสำคัญและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึง

บทอ่านประเภทบรรยาย มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการบรรยายหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึงเพียงเรื่องเดียว
2. บอกรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงอย่างกว้างๆ
3. ไม่มีคำสัญญาที่ชี้เฉพาะ
  - บทอ่านเรื่อง "ม้า"
  - บทอ่านเรื่อง "มะนาว แ่งของอาหารและยา"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ม้า

มนุษย์ใช้ประโยชน์จากม้าทั้งการใช้แรงงาน การกีฬา และการพักผ่อน
 ม้าต่างพันธุ์จะมีสีและรูปร่างที่แตกต่างกัน

เรื่อง มะนาว แ่งของอาหารและยา

มะนาวมีสารอาหารหลายชนิด เราสามารถใช้ประโยชน์จากมะนาวได้หลายอย่าง ทั้งเป็นอาหารและเป็นยา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทบรรยาย และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูจับฉลากนักเรียน 1 คน ออกมาทำท่าและเสียงร้องของม้า ให้เพื่อนทายว่าคืออะไร

2.2 ครูถามนักเรียนว่าเมื่อพูดถึงม้า นักเรียนจะนึกถึงคำว่าอะไรบ้างให้นักเรียนเขียนเป็นแผนผังบนกระดาน

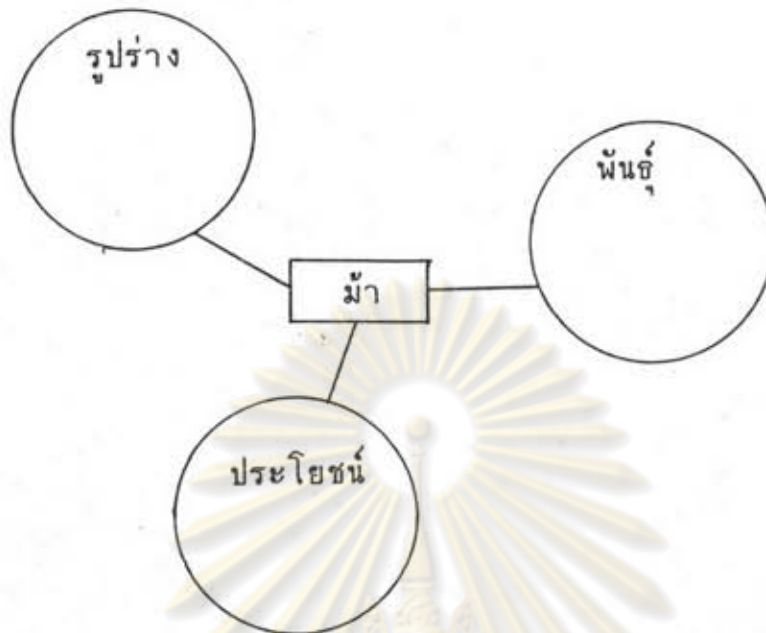
ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ม้า"

3.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แจกบัตรคำศัพท์ให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 และแจกบัตรความหมายให้นักเรียนกลุ่มที่ 2 ให้นักเรียนออกมาจับคู่คำและความหมายที่ถูกต้อง และนำไปใส่ในกระเป๋าผนัง นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทบรรยาย

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ม้า"

3.4 ครูซักถามรายละเอียดของบทอ่าน และให้นักเรียนออกมาเขียนรายละเอียดนั้นตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ ในแผนผังบนกระดาน

3.5 นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "มะนาว แ่งของอาหารและยา"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยให้นักเรียนหยิบดินสอจากกระบอกคนละ 1 แท่ง นักเรียนที่ได้ดินสอละลายเดียวกัน ให้รวมอยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "มะนาว แ่งของอาหารและยา" และให้ช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 นักเรียนออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัทรคำคำศัพท์และความหมาย
2. บัทรคำและแถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "ม้า"
4. บทอ่านเรื่อง "มะนาว แ่งของอาหารและยา"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 27 ม้า

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 7.42 / 136.5

[มนุษย์ มี ความผูกพัน กับ ม้า มา ตั้งแต่ สมัย โบราณ/²หลาย พัน ปี ก่อน มนุษย์ ใช้ ม้า ใน งาน ที่ ต้องการ อาศัย กำลัง มาก ๆ/³โรงงาน หรือ ว่า โรงสี ใน สมัย แรก ๆ ต้อง ใช้ แรงงาน ม้า ทั้ง ลิ่น/⁴โดย เฉพาะ ทွ่ง ปศุสัตว์ ทั่ว โลก ต่าง ก็ ใช้ แรง ม้า ลาก คันไถ หรือ เทียม เกวียน/⁵นอกจาก นี้ มนุษย์ ยัง โดยสาร ม้า เมื่อ เดินทาง ไกล หรือ บรรทุก ของ หนัก /⁶จน ปัจจุบัน มี ศัพท์ คำว่า "แรงม้า" ใช้ ใน การ วัด แรง ดึง ของ เครื่องจักร เช่น ทรอยนต์ คัน นี้ มี กำลัง 200 แรงม้า/จะ หมายความว่า รถ คัน นี้ มี แรง ดึง เทียบเท่า ¹⁰⁰ม้า กับม้าถึง 200 ตัว

ม้าในโลกนี้มี 3 พันธุ์ใหญ่ ๆ ได้แก่ พันธุ์เลือดร้อน พันธุ์เลือดเย็น และพันธุ์เลือดอุ่นหรือเลือดผสม ม้าพันธุ์เลือดร้อนนั้น ส่วนใหญ่เป็นม้าพันธุ์อาหรับ และพันธุ์บาร์บ ซึ่งมียถิ่นกำเนิดอยู่ในประเทศเขตร้อนทางตอนเหนือของทวีปอาฟริกา และประเทศในเขตตะวันออกกลาง ส่วนม้าพันธุ์เลือดเย็นมักถูกใช้ลากหรือบรรทุก ของหนัก เนื่องจากมีขนาดลำตัวใหญ่โต ม้าชนิดนี้จะมีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่มีอากาศ หนาวเย็น ส่วนพันธุ์เลือดอุ่นนั้นเป็นสายพันธุ์ที่เกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่าง ม้าพันธุ์เลือดร้อนและเลือดเย็น

ม้าต่างพันธุ์จะมีสีและรูปร่างที่ ¹⁰⁰แตกต่าง กัน/⁷ซึ่ง รวม ไป ถึง ลักษณะ บริเวณ โยหน้า และ บริเวณ กีบ/⁸ลักษณะ ต่าง ๆ เหล่า นี้ บอก ได้ ถึง สายพันธุ์ ของ มัน/⁹ส่วน สี ของ ขน ม้า นั้น อาจ จะ มี การ เปลี่ยนแปลง ได้ เมื่อ มัน โต ขึ้น

/¹⁰ปัจจุบัน คนเรา มัก จะ เกี่ยวข้อง กับ ม้า ใน เรื่อง ของ กีฬา และการ พักผ่อน มากกว่า จะ นำ มา ใช้ งาน/¹¹เช่น ม้าแข่ง การ แข่งขัน ข้าม เครื่อง กัดขวาง หรือ กีฬา ที่ ต้อง เล่น กัน เป็น ทีม เช่น โปโล/¹²และ หลาย ครั้ง พบ ว่า คน ชอบ ชี ม้า เพื่อ ความสนุก ตื่นเต้น เปลี่ยน บรรยากาศ/¹³หรือ ชี ม้า เทียว ชม ธรรมชาติ ใน วันหยุด สุดสัปดาห์

จากวารสาร สู่โลกกว้าง มิถุนายน 2537

เรื่องที่ 28 มะนาว แห่งของอาหารและยา

ค่าเฉลี่ยของประโยชน์/พยางค์ 8.17 / 132.5

๕ คน เรา รู้จัก ถึง ประโยชน์ ของ มะนาว ว่า เป็น อาหาร และ ยา ที่ ดี มา นาน แล้ว/๖ และ ยัง เคย ใช้ เป็น สิ่ง เสริมสวย/๗ หรือ ทำ เป็น เครื่องสำอาง บำรุง ผิว ก็ มี/๘ มะนาว มี ส่วนประกอบ สำคัญ คือ กรดไซตริก วิตามินซี น้ำตาล สารเกลือแร่ และ สิ่ง อื่น ๆ อีก เล็ก น้อย

/๙ เรา ใช้ น้ำ มะนาว ใน การ ประุง แต่ง อาหาร/๑๐ ช่วย ให้ อาหาร มี รส ดี และ อร่อย ขึ้น/๑๑ ผิว จาก เปลือก มะนาว ช่วย ชู กลิ่น อาหาร และ ขนบ/๑๒ กรด ใน น้ำ มะนาว ช่วย กระตุ้น ให้ กระจาย อาหาร ขับ น้ำย่อย ออก มา มาก/และ ยัง ช่วย ย่อย อาหาร พวก เนื้อสัตว์/๑๓ ได้

เนื่องจากมีวิตามินซีอยู่มาก น้ำมะนาวจึงใช้ป้องกันและรักษาโรคักปิด ลักเปิด ช่วยให้หลอดเลือดแข็งแรง ช่วยให้ร่างกายมีความต้านทานโรคดีขึ้น จึงช่วยรักษาไข้หวัดและการอักเสบของอวัยวะต่าง ๆ ลดน้อยลงได้เร็วขึ้น นอกจากนั้นยังช่วยให้ตา ฟัน และกระดูกแข็งแรงด้วย

น้ำมะนาว เชื่อกันว่าช่วยส่งเสริมให้ผิวหนังแข็งแรงสมบูรณ์ดี ผิวขาว เปล่งปลั่งขึ้นได้ น้ำมะนาวเมื่อถูที่ผิวหนัง จะทำให้ผิวหนังนุ่มและหายจากมีผิวด้าน ผิวด้านที่ต่างด่าจะค่อย ๆ มีสีขาวขึ้น จึงอาจใช้ทาที่ข้อศอกและเข่าที่มีผิวด้านได้ หลังจากสระผมด้วยสบู่และแชมพูแล้ว ถ้าใช้น้ำมะนาวสัก 2-3 หยด หยดลงในน้ำ และใช้น้ำนั้นล้างผมจะช่วยให้ผมสะอาดดี หายเหนียว และเป็นเงางามขึ้น ผ้าปูโต๊ะที่เปื้อนสีต่าง ๆ เมื่อ/๑๔ ใช้ น้ำ มะนาว ผสม เกลือ เช็ด

/๑๕ จะ ช่วย ฟอก สี บาง ชนิด ที่ ติด ผ้า ได้

/๑๖ ต้ม น้ำ มะนาว เย็น ๆ ที่ ผสม น้ำตาล และ เกลือ สัก เล็ก น้อย หลัง จาก ออกกำลัง หรือ การ ทำ งาน/๑๗ จะ ช่วย คลาย เหนื่อย ได้ ดี

/๑๘ คน ที่ ต้องการ ลด ความอ้วน/๑๙ การ ต้ม น้ำ มะนาว โดย ไม่ เติม น้ำตาล จะ ช่วย ให้ ร่างกาย ได้ อาหาร วิตามิน และ ช่วย แก่ หิว ได้ บ้าง/๒๐ ดี กว่า จะ รับประทาน อาหาร อื่น เพื่อ แก่ หิว/๒๑ แต่ การ ต้ม น้ำ มะนาว ไม่ ได้ ช่วย ลด ความอ้วน หรือ ช่วย ละลาย ไขมัน อย่าง ที่ มี คน เข้าใจ กันว

จาก สตรีสาร ฉบับที่ 26 ปีที่ 47 กันยายน 2537

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 14

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. สิ่งใดที่เรื่อง "ม้า" ไม่ได้กล่าวถึง (ตามตัวอักษร-การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
  - ก. พันธุ์ม้า
  - ข. ถิ่นกำเนิด
  - ค. วิธีเลี้ยงม้า
  - ง. การใช้งานม้า
2. ม้าพันธุ์ใดที่เหมาะสมสำหรับใช้บรรทุกของหนัก (ตีความ-การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
  - ก. พันธุ์เลือดร้อน
  - ข. พันธุ์เลือดเย็น
  - ค. พันธุ์เลือดอุ่น
  - ง. พันธุ์เลือดผสม
3. จุดมุ่งหมายของผู้เขียนเรื่อง "มะนาว" คือข้อใด (วิจารณ์-การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
  - ก. บรรยายลักษณะทั่วไปของมะนาว
  - ข. บอกประโยชน์ที่ได้จากน้ำมะนาว
  - ค. ชี้แจงข้อดีของการดื่มน้ำมะนาว
  - ง. แนะนำการทำอาหารจากมะนาว
4. นักเรียนคนใดนำมะนาวมาใช้อย่างถูกวิธี (นำไปใช้)
  - ก. ต้มดื่มด้วยเปลือกมะนาวเพื่อให้ผมสวย
  - ข. ชั้ยดื่มน้ำมะนาวไม่ใส่น้ำตาลหลังออกกำลังกาย
  - ค. อ้วนใบหน้าตกกระจึงใช้มะนาวถู
  - ง. เอ้ทำสีเลอะเสื้อจึงใช้น้ำมะนาวผสมเกลือเช็ด

แผนการสอนที่ 15
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเหตุ-ผล
กลุ่มทดลองที่ 1

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงสาเหตุของเรื่องที่เกิดขึ้น และกล่าวถึงผลที่ตามมา ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ บทอ่านประเภทเหตุ-ผล มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
2. ลักษณะข้อความมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
3. คำสัญญาณได้แก่ เนื่องจาก, เพราะเหตุนี้, จากสาเหตุดังกล่าว, ทำให้เกิด ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "นกเค้า"
  - บทอ่านเรื่อง "โรคหวัด"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง นกเค้า

ปัจจุบันนกเค้ามีย่านวนลดน้อยลงเนื่องจากถูกมนุษย์ทำลาย และมี
แนวโน้มน่าว่าจะสูญพันธุ์ในอนาคต
เรื่อง โรคหวัด

โรคหวัดที่มักพบมากในเด็กอายุ 2-7 ปี มีสาเหตุมาจากสิ่งแวดล้อม
การพักผ่อนไม่เพียงพอ และภาวะความเครียดของเด็ก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะ
ได้อ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

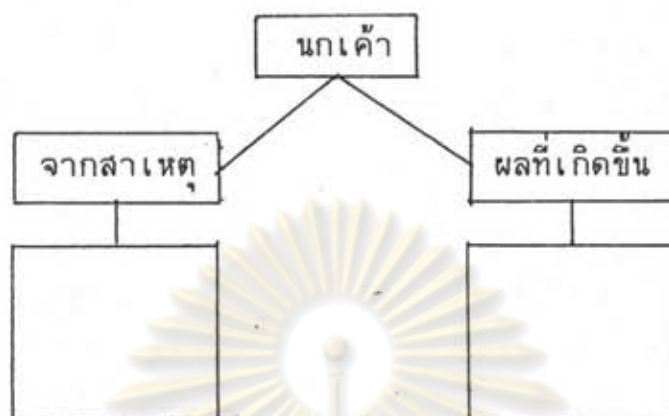
ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 2.1 ครูติดรูปนกเค้าที่มีกระดาษปิดทับด้านหน้าบนกระดาน
- 2.2 ครูเปิดภาพให้นักเรียนดูทีละส่วน และจับรายชื่อนักเรียนออกมา
เลือกคำบอกใบ้จากครู ให้นักเรียนทายว่าเป็นภาพอะไร
- 2.3 ครูเฉลยภาพนกเค้าหรือนกออก ให้นักเรียนบอกสิ่งที่เคยรู้เกี่ยวกับ
นกชนิดนี้ ครูทำแผนผังจากคำตอบของนักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "นกเค้า"

- 3.1 ครูนำแถบประโยคความหมายของคำศัพท์จากบทอ่านใส่กระเป่า
ผั่ง ให้นักเรียนเลือกบัตรคำศัพท์ไปใส่ให้ตรงกับความหมายที่ถูกต้อง และอ่าน
พร้อมกัน
- 3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทเหตุ-ผล
- 3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "นกเค้า"
- 3.4 ครูซักถามรายละเอียดของบทอ่าน ให้นักเรียนออกมาเขียนสิ่งที่
จำได้จากเรื่องบนกระดาน
- 3.5 ครูติดบัตรคำ "นกเค้า" บนกระดาน และติดคำว่า "ผลที่เกิด"
และ "จากสาเหตุ" ไว้ข้างใต้แล้วลากเส้นโยงเชื่อมกัน จากนั้นจับฉลากนักเรียน
ออกมาหยิบแถบประโยคจากหน้าชั้นไปติดบนกระดานตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้

3.6 นักเรียนอ่านแผนผังสรุปโยงเรื่องพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "โรคหวัด"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนจับฉลากในกล่อง นักเรียนที่จับได้รูปนกชนิดเดียวกันให้รวมกลุ่มกัน

4.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "โรคหวัด" และให้ช่วยกันทำแผนผังสรุปโยงเรื่องจากบทอ่านนั้น

4.3 นักเรียนออกมาอภิปรายแผนผังสรุปโยงเรื่องหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปนกเค้า
2. บัตรคำและแถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "นักเค้า"
4. บทอ่านเรื่อง "โรคหวัด"

เรื่องที่ 29   นกเค้า

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 8.69 / 134

[¹นกเค้า เป็น นก ล่า เหยื่อ ที่ หา กิน ใน เวลา กลางคืน/²นกเค้า ใน ประเทศ ไทย มี อยู่ มากมาย หลาย ชนิด/³เช่น นกเค้าแดง นกเค้าโม่ง นกเค้าเหยี่ยว นกเค้าแควะ นกทืดทือ และ นกแสตแดง เป็น ต้น

/⁴ใน สมัย ก่อน ที่ บ้านเมือง ของ เรา ยัง ไม่ เต็ม ไป ด้วย ตึกราม บ้านช่อง และ ยาน พาหนะ อย่าง ทุกวัน นี้/⁵เรา มัก จะ เห็น นกเค้า อยู่ ทั่วไป ใน เวลา โพล้เพล้/⁶ตาม ซอก กำแพง วัด หลังกา โบสถ์ หรือ ชายคา บ้าน เรือน/⁷เพราะ เป็น เวลา ที่ นกเค้า ออก หา อาหาร กิน

/⁸แต่ ปัจจุบัน เรา แทบ จะ ไม่ ได้ เห็น นกเค้า เลย/⁹เนื่อง จาก มัน มี จำนวน ลด ลง มาก เพราะ]_{๑๐๐๕๖}สาเหตุหลายประการ ได้แก่

1. ถูกล่าเพราะความเกลียดชัง   การที่นกเค้าออกหากินในเวลา กลางคืน ประกอบกับรูปร่างหน้าตาและเสียงร้องที่น่ากลัวของมัน ทำให้คนโบราณ เชื่อว่านกเค้าเป็นนกผี ที่นำความโชคร้ายมาให้ ถ้าบินผ่านหรือเกาะหลังคา บ้านใครจะมีคนตายภายใน 3 วัน 7 วัน นกเค้าจึงมักถูกขับไล่ออกจากโพรงที่อยู่ อาศัย และถูกล่าเสียมาก

2. ที่อยู่อาศัยถูกทำลาย   สภาพบ้านเมืองในปัจจุบันที่จอแจวุ่นวายไม่ เหมาะจะเป็นที่อยู่อาศัยของนกเค้า ปัจจุบันนี้เราพอจะพบนกเค้าได้บ้างตามโพรง หลังกาวัดเล็ก ๆ หรือวัดเก่าที่เงียบสงบ สาเหตุอีกประการหนึ่งที่นกเค้าถูกขับไล่อ เพราะนกเค้ามักขับถ่ายมูล และสำรอกเศษอาหารทิ้งไว้สกปรกเลอะเทอะ น่า รังเกียจ

3. สาเหตุสำคัญที่สุดคือ   การที่มนุษย์ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช เช่น แมลง และหนู ซึ่งเป็นสัตว์ที่นกเค้าล่ากินเป็นอาหาร ทำให้นกเค้าได้รับสารพิษ ดังกล่าวเข้าไปด้วย เมื่อสารพิษสะสมอยู่ในร่างกายมากจนถึงระดับที่เป็นอันตราย นกเค้าก็จะตาย นอกจากนี้ สารพิษบางอย่างยังทำให้นกเค้าเป็นหมัน หรือ เปลือกไข่บางและแตกง่าย ลูกนกที่ฟักออกมาจึงมีจำนวนลดลง

น้อง ๆ คงจะ]_{๑๐๐๕๖}รู้จัก นกเค้า ดี ขึ้น บ้าง แล้ว ไข่ ไหม จะ /¹เห็น ไหม ว่า นกเค้า ไม่ ไข่ สัตว์ ที่ น่า กลัว เลย/²แต่ กลับ นำ สงสาร เสีย มาก กว่า/³เพราะ มัก ถูก รังเกียจ และ ถูก ทำร้าย ด้วย ความเชื่อ ผิด

ๆ ของ มนุษย์/ นักเค้ อาจ จะ สูญพันธุ์ ไป จาก ประเทศ ไทย ภายใน
 เวลา ไม่ นาน นี้/ ถ้า ยัง ถูก ทำร้าย ทั้ง โดย ทาง ตรง และ ทาง อ้อม/
 แต่ น้อง ๆ ก็ เป็น คน หนึ่ง ที่ สามารถ ช่วย นักเค้ หรือ นัก อื่น ๆ ได้/
 โดย การ ไม่ ทำร้าย และ ไม่ รบกวน ที่อยู่ อาศัย ของ พวก มัน/ เริ่ม กัน
 ตั้งแต่ วัน นี้ เลย นะ จ๊ะจ

จากวารสาร สู่โลกกว้าง เมษายน 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องที่ 30 โรคหัด

ค่าเฉลี่ยของประโยค/พยางค์ 11.69 / 133

โรค หัด ที่ มัก พบ มาก ใน เด็ก อายุ ประมาณ 2-7 ปี จะ มี อาการ ไข้ เป็น หัด เรื้อรัง มี น้ำมูก และ ไอ ส่วน สาเหตุ สำคัญ ที่ ทำให้ เด็ก ๆ ป่วย ก็ คือ

1. อายุ ของ เด็ก ช่วง นี้ เป็น วัย ที่ กำลัง สน และ มัก จะ ไม่ ค่อย ระวัง ตัว ทำให้ มี โอกาส ติด เชื้อ ทางเดิน หายใจ จาก เพื่อน ที่ โรงเรียน หรือ จาก บุคคล ใกล้ชิด ที่ บ้าน เช่น รับประทานอาหาร ซ้อน เดียว กัน ทำให้ มี การ ถ่ายทอด เชื้อโรค กัน ได้ ง่าย

2. พักผ่อน ไม่ เพียงพอ ปัจจุบัน พบ ว่า เด็ก มัก มี ปัญหา จาก การ นอน ตึก หรือต้องตื่นเช้ามาก ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ ภูมิคุ้มกันโรคต่าง ๆ จึงน้อยลงไปด้วย

3. สิ่งแวดล้อม ฝุ่นละออง ควัน รวมไปถึงมลพิษจากสิ่งแวดล้อมในสังคมเมืองที่แออัด จะรบกวนระบบทางเดินหายใจของเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่เป็นโรคภูมิแพ้

4. ภาวะความเครียด ที่เกิดจากตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และ ปัญหาต่าง ๆ จะทำให้อ่อนเพลียได้ง่าย แกรมภูมิต้านทานของร่างกายก็จะน้อยลงไปด้วย

5. ได้รับการรักษาไม่เพียงพอ เช่น เมื่อเด็ก ๆ ได้รับการรักษาจากแพทย์ แต่รักษาไม่หายขาด ก็ไปติดเชื้อใหม่ ทำให้เด็กเป็นโรคอีก

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จากหนังสือพิมพ์เด็กภาษาไทยรายสัปดาห์ "คิดนิวส์" 16-22 มกราคม 2538

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แผนการสอนที่ 15

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x)
บนตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง.

1. เรื่อง "นกเค้า" ต้องการเน้นเรื่องใด (ตามตัวอักษร-การเก็บ
รายละเอียดสำคัญ)
  - ก. เวลาหากินของนกเค้า
  - ข. รูปร่างลักษณะของนกเค้า
  - ค. ถิ่นที่อยู่อาศัยของนกเค้า
  - ง. สาเหตุที่ทำให้นกเ้าลดลง
2. ถ้ายังไม่หยุดทำลายนกเค้า จะมีอะไรเกิดขึ้นในอนาคต (ตีความ-การ
คาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า)
  - ก. นกเค้าจะไม่มีที่อยู่
  - ข. นกเค้าจะไม่มีที่หากิน
  - ค. นกเค้าจะมีจำนวนลดลง
  - ง. นกเค้าอาจจะสูญพันธุ์
3. จุดประสงค์ของผู้เขียนเรื่อง "โรคหัด" คือข้อใด (วิจารณ์-
การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
  - ก. ให้อารมณ์ของโรคหัด
  - ข. ให้อารมณ์ที่ทำให้เป็นหัด
  - ค. ให้อายุของเด็กที่เป็นโรคหัด
  - ง. ให้อารมณ์รักษาโรคหัด
4. นักเรียนคนใดมีโอกาสเป็นโรคหัดได้ง่ายที่สุด (นำไปใช้)
  - ก. สูดกลิ่นขนมซ้อนเดียวกันกับเพื่อน
  - ข. อ้อยกินข้าวเข้าที่โรงเรียน
  - ค. ดาวเข้านอนตั้งแต่สองทุ่มทุกวัน
  - ง. ยอดเล่นฟุตบอลกับเพื่อนทุกเช้า

เฉลย
แบบฝึกวัดความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน

แผนการสอนที่ 1	ข้อ 1. ง	ข้อ 2. ก	ข้อ 3. ค	ข้อ 4. ง
แผนการสอนที่ 2	ข้อ 1. ข	ข้อ 2. ง	ข้อ 3. ง	ข้อ 4. ค
แผนการสอนที่ 3	ข้อ 1. ก	ข้อ 2. ง	ข้อ 3. ข	ข้อ 4. ง
แผนการสอนที่ 4	ข้อ 1. ก	ข้อ 2. ค	ข้อ 3. ง	ข้อ 4. ข
แผนการสอนที่ 5	ข้อ 1. ง	ข้อ 2. ค	ข้อ 3. ค	ข้อ 4. ก
แผนการสอนที่ 6	ข้อ 1. ข	ข้อ 2. ค	ข้อ 3. ง	ข้อ 4. ข
แผนการสอนที่ 7	ข้อ 1. ข	ข้อ 2. ค	ข้อ 3. ก	ข้อ 4. ง
แผนการสอนที่ 8	ข้อ 1. ค	ข้อ 2. ก	ข้อ 3. ก	ข้อ 4. ข
แผนการสอนที่ 9	ข้อ 1. ข	ข้อ 2. ก	ข้อ 3. ง	ข้อ 4. ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 10

ข้อ 1. ก

ข้อ 2. ง

ข้อ 3. ง

ข้อ 4. ง

แผนการสอนที่ 11

ข้อ 1. ง

ข้อ 2. ค

ข้อ 3. ง

ข้อ 4. ก

แผนการสอนที่ 12

ข้อ 1. ค

ข้อ 2. ง

ข้อ 3. ง

ข้อ 4. ก

แผนการสอนที่ 13

ข้อ 1. ง

ข้อ 2. ค

ข้อ 3. ง

ข้อ 4. ค

แผนการสอนที่ 14

ข้อ 1. ค

ข้อ 2. ก

ข้อ 3. ข

ข้อ 4. ง

แผนการสอนที่ 15

ข้อ 1. ง

ข้อ 2. ง

ข้อ 3. ข

ข้อ 4. ก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 1
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทปัญหาและข้อแก้ไข
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไข ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการนำเสนอปัญหา
2. มีวิธีการแก้ไขปัญหา
3. คำสั่งญาณได้แก่ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ, ทำให้เกิดปัญหา, มีแนวทางการแก้ไขดังนี้, แก้ไขได้โดย ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "เราอาจตายพร้อมแมลง"
  - บทอ่านเรื่อง "ทำไมคนจึงหูดึง"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง เราอาจตายพร้อมแมลง

การใช้สารฆ่าศัตรูพืชและสัตว์ ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพร่างกาย
ของมนุษย์ และยังทำลายสิ่งแวดล้อมอีกด้วย
เรื่อง ทำไมคนจึงหูตึง

เสียงจากการจราจร เสียงจากโรงงานต่าง ๆ และเสียงจากแหล่ง
บันเทิง เป็นอันตรายต่อสุขภาพและจิตใจ จึงควรช่วยกันลดเสียงดังในชุมชนลง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นที่แจจจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะ
ได้อ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลัง
การอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูนำตัวอย่างยาฆ่าแมลงให้นักเรียนดู ให้นักเรียนออกมาเขียน
สิ่งที่เคยรู้มาแล้วเกี่ยวกับยาฆ่าแมลง และสิ่งที่ต้องการจะทราบในบทอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "เราอาจตายพร้อมแมลง"

- 3.1 ครูตีแผนภูมิรายการคำศัพท์ และความหมายจากบทอ่านเรื่อง
"เราอาจตายพร้อมแมลง" บนกระดาน ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน
- 3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และให้
นักเรียนอ่านแถบประโยคตัวอย่างคำที่มักพบในบทอ่านประเภทนี้
- 3.3 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "เราอาจตายพร้อมแมลง"
- 3.4 ครูให้นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ครู
เขียนไว้บนกระดาน และให้ช่วยกันจัดข้อมูลเหล่านั้นเป็นกลุ่มตามความสัมพันธ์กัน
ถ้าข้อมูลใดไม่สำคัญให้ตัดทิ้งไป
- 3.5 ครูอธิบายวิธีการเขียนเรื่อง จากแผนภูมิแสดงขั้นตอนการเขียน
เรื่องจากบทอ่าน

ขั้นตอนการเขียนเรื่องจากบทอ่าน

1. อ่านบทอ่าน
2. เขียนใจความสำคัญรายละเอียดที่จำได้
3. จัดกลุ่มรายละเอียดที่สัมพันธ์กัน ตัดข้อมูลที่ไม่สำคัญออก
4. เขียนเรื่องจากรายละเอียดที่จัดกลุ่มไว้

3.6 นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องจากข้อมูลบนกระดาน ครูจับฉลากตัวแทนนักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียน ที่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ทำไมคนจึงหูดึง"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยใช้กิจกรรม "พวกฉันอยู่ไหน"

วิธีเล่น กิจกรรม "พวกฉันอยู่ไหน"

1. ให้นักเรียนจับสลากคนละ 1 ใบ
2. ให้ส่งเสียงร้องตามชนิดของรูปสัตว์ที่ได้ และรวมกลุ่มกับเพื่อนที่ได้เหมือนกัน เช่น รูปหมูร้องอู๊ด ๆ รูปลิงร้องเจี๊ยก ๆ

4.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ทำไมคนจึงหูดึง" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านขึ้นมาใหม่ ในกระดาษที่ครูแจกให้

4.3 ให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมาอ่านเรื่องที่เขียน หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับคือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียน

1. แผนภูมิแสดงคำศัพท์และความหมาย

2. แถบประโยค
3. แผนภูมิขั้นตอนการเขียนเรื่องจากบทอ่าน
4. ตัวอย่างข่าฆ่าแมลง
5. บทอ่านเรื่อง "เราอาจตายพร้อมแมลง"
6. บทอ่านเรื่อง "ทำไมคนจึงหุงตัง"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 2
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทปัญหาและข้อแก้ไข
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไข ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการนำเสนอปัญหา สาเหตุของปัญหา
2. มีวิธีการแก้ไขปัญหา
3. คำสั่งญานได้แก่ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ, ทำให้เกิดปัญหา, มีแนวทางการแก้ไขดังนี้, แก้ไขได้โดย ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด"
  - บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศสะอาด"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด

การทิ้งของเสียจากโรงงาน สารเคมี แร่ธาตุจากโรงงานและเหมืองแร่ ทำให้แหล่งน้ำเน่าเสีย เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย
เรื่อง เราต้องการอากาศสะอาด

คุณภาพอากาศในกรุงเทพฯอยู่ในระดับที่เป็นอันตราย มีสารมลพิษในอากาศมากเกินไป ทำให้อาคารบ้านเรือนสกปรก สุขภาพเสื่อมลง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักเรียนหญิงและนักเรียนชายให้ช่วยกันคิดประโยชน์ที่ได้จากน้ำให้ได้มากที่สุด และเขียนลงในบัตรคำที่ครูแจกให้ ภายในเวลา 5 นาที

2.2 ให้นักเรียนนำบัตรคำไปติดบนกระดาน กลุ่มใดเขียนได้ถูกต้องและมากกว่าเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด"

3.1 ครูคิดแผนภูมิรายการคำศัพท์และความหมายบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านร่วมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และวิธีการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด"

3.4 ครูอธิบายวิธีการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข

3.5 ให้นักเรียนเขียนข้อความหรือประโยคที่เป็นใจความสำคัญของบทอ่านลงในตารางด้านซ้ายบนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนนำข้อความสำคัญที่เป็น

ปัญหาของเรื่องและการแก้ไขปัญหา มาใส่ไว้ในตารางด้านขวามือ ถ้ายังมีข้อมูล ไม่ครบให้นักเรียนเขียนเพิ่มเติมได้

3.6 ครูให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลจากตารางด้านขวา มาเรียบเรียง เขียนเรื่องขึ้นใหม่ โดยใช้สำนวนของตนเอง

3.7 ให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศสะอาด"

4.1 ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน โดยให้นักเรียนหยิบเชิมน้ำจากกระบอก ใครได้หมายเลขเดียวกันให้รวมอยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศสะอาด" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่าน โดยใช้ชื่อว่า "อากาศไม่บริสุทธิ์"

4.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้ วิจารณ์ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียน

1. ภาพน้ำ
2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. บัตรคำและแถบประโยค
4. บทอ่านเรื่อง "แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด"
5. บทอ่านเรื่อง "เราต้องการอากาศสะอาด"

แผนการสอนที่ 3
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทจัดลำดับ
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วย
 พัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทจัดลำดับ หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงใจความสำคัญ และรายละเอียด โดยจัดเรียงตามลำดับเหตุการณ์ เวลา ขั้นตอน หรือกระบวนการ

บทอ่านประเภทจัดลำดับ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ให้รายละเอียดของสิ่งที่กล่าวถึงอย่างเป็นลำดับขั้นตามเวลา ขั้นตอน หรือกระบวนการ
2. คำสัญญาณได้แก่ และแล้ว, ต่อไป, จากนั้น, ดังนั้น, ประการแรก ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "ไส้ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร"
  - บทอ่านเรื่อง "นมถั่วเหลือง"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ไส้ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร

การทำดินสอต้องเริ่มจากการทำไส้ดินสอก่อน แล้วจึงนำไปใส่ในร่องไม้ เพื่อประกบเป็นแท่งดินสอ จึงนำไปทาสีและติดยางลบ

เรื่อง นมถั่วเหลือง

นมถั่วเหลืองให้โปรตีนใกล้เคียงกับไข่ เหมาะสำหรับเป็นอาหารเสริมให้คุณค่าทางอาหารมาก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูให้นักเรียนออกมาคลำแท่งดินสอที่อยู่ในกล่อง และให้บอกลักษณะของสิ่งที่กำลังจับอยู่ ให้เพื่อนทายว่าของสิ่งนั้น คืออะไร

2.2 ครูเฉลยคำตอบ และให้นักเรียนออกมาเขียนคำ ที่เกี่ยวข้องกับ "ดินสอ" บนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ไส้ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร"

3.1 ให้นักเรียนทุกคนอ่านแผนภูมิแสดงคำศัพท์และความหมายของคำที่อยู่ในบทอ่าน

3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทจัดลำดับ และให้นักเรียนอ่านแถบประโยคตัวอย่างคำที่มักพบในบทอ่านประเภทนี้

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ไส้ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร"

3.4 ครูอธิบายวิธีการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทจัดลำดับ

3.5 ครูซักถามใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่าน และให้นักเรียนออกมาเขียนรายละเอียดทั้งหมดของบทอ่านในตารางด้านซ้าย จากนั้นให้นำข้อความที่แสดงลำดับขั้นตอนในบทอ่านมาใส่ไว้ในตารางด้านขวามือ

3.6 ให้นักเรียนจับคู่กันเขียนเรื่องขึ้นใหม่ จากข้อมูลในตารางด้าน
ขวามือ

3.7 ครูให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาอ่านเรื่องหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "นมถั่วเหลือง"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยให้นักเรียน
จับฉลากรูปดินสอสีต่างๆ ใครจับได้ดินสอสีเดียวกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "นมถั่วเหลือง" และให้
ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านในหัวข้อ "การทำนมถั่วเหลือง"

4.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4
ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้
วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. ดินสอ
2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. บทอ่านเรื่อง "ใส่ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร"
4. บทอ่านเรื่อง "นมถั่วเหลือง"

แผนการสอนที่ 4
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทจัดลำดับ
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วย
 พัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของ
 ตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทจัดลำดับ หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงใจความ
 สำคัญและรายละเอียด โดยจัดเรียงตามลำดับเหตุการณ์ เวลา ขั้นตอน หรือ
 กระบวนการ

บทอ่านประเภทจัดลำดับ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ให้รายละเอียดของสิ่งที่กล่าวถึงอย่างเป็นลำดับขึ้นตามเวลา ขั้น
 ตอน หรือกระบวนการ
2. คำสัญญาณได้แก่ และแล้ว, ต่อไป, จากนั้น, ดังนั้น, ประการ
 แรก ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "พ่อมดกลับตาลปัตร"
  - บทอ่านเรื่อง "เพื่อนของหนูดำ"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง พ่อมดกลับตาลปัตร

อาลีเป็นพ่อมดที่ให้ในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับสิ่งที่ต้องการ ชาวบ้านจึงเรียก
อาลีว่า พ่อมดกลับตาลปัตร

เรื่อง เพื่อนของหนูดำ

หนูดำเป็นเด็กกำพร้าที่มีความกรุณาต่อสัตว์ ทำให้ได้รับผลตอบแทน
กลายเป็นเศรษฐีในภายหลัง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะ
ได้อ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูให้นักเรียนดูแผนภาพการผสมคำจากพยัญชนะ และรูปภาพ
ให้นักเรียนทายว่าคือคำว่าอะไร

2.2 ครูเฉลยภาพ "พ่อมด" และให้นักเรียนช่วยกันบอกสิ่งที่เคยรู้
เกี่ยวกับพ่อมด และสิ่งที่ต้องการจะรู้จากบทอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "พ่อมดกลับตาลปัตร"

3.1 ครูติดบัตรคำคำศัพท์จากบทอ่านบนกระดาน และให้นักเรียน
ออกไปเลือกบัตรความหมายของคำจากกระเป๋าผนังไปติดให้ถูกต้อง ครูให้
นักเรียนอ่านคำและความหมายพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทจัดลำดับ และทบทวนวิธี
การเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทจัดลำดับ

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "พ่อมดกลับตาลปัตร"

3.4 ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับใจความสำคัญ และรายละเอียดใน
บทอ่านโดยใช้คำถามตามโครงสร้างของบทอ่าน

3.5 ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่จำได้จากเรื่องนี้ลงในแถบประโยค แล้ว
นำมาติดบนกระดาน จากนั้นครูจับฉลากนักเรียนออกมาเลือกประโยคที่เป็นราย
ละเอียดสำคัญ และประโยคที่กล่าวถึงลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง

3.6 ครูให้นักเรียนเขียนเรื่องจากข้อมูลในแถบประโยคที่คัดเลือกไว้

โดยใช้สำนวนการเขียนของตนเอง

3.7 ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่ หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "เพื่อนของหนูดำ"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ตามสีของวันจันทร์ถึงศุกร์ 5 สี คือเหลือง ชมพู เขียว ส้ม ฟ้า ใครได้สีต่างกันครบทั้ง 5 วัน ให้อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "เพื่อนของหนูดำ" และช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนี้ตามลำดับเหตุการณ์

4.3 ครูให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพ "พ่อมด"
2. บัตรคำคำศัพท์และแถบประโยคความหมาย
3. กระเป๋าหนังสือ
4. บทอ่านเรื่อง "พ่อมดกลับตาลปัตร"
5. บทอ่านเรื่อง "เพื่อนของหนูดำ"

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 5
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเปรียบเทียบ
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากการอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ข้อเขียนที่แสดงการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของสิ่งที่กล่าวถึง

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. กล่าวถึงลักษณะของสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่านั้น
2. กล่าวถึงลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกัน
3. คำสัญญาได้แก่ แตกต่างจาก, คล้ายกับ, เช่นเดียวกับ, ข้อดี

คือ, ข้อเสีย คือ ฯลฯ

- บทอ่านเรื่อง "ผีเสื้อ และซีปะขาว" แตกต่างกันอย่างไรร
- บทอ่านเรื่อง "จิ้งหรีดและต๊กแตน"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ผีเสื้อ และซีปะขาว แตกต่างกันอย่างไรร

ผีเสื้อและซีปะขาวมีลักษณะคล้ายกัน แต่มีความแตกต่างกันในขนาด

เวลาหากิน และการพักผ่อน

เรื่อง จิ้งหรีดและต๊กแตน

จิ้งหรีดและต๊กแตนเป็นแมลงนักดนตรี เพราะสามารถทำเสียงได้ และมีความแตกต่างกันหลายด้าน จิ้งหรีดและต๊กแตนมีโทษต่อชาวนาชาวไร่

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูเลือกนักเรียน 2 คน ออกมาทำเสียงร้องของเปิดและไก่ให้เพื่อนทายว่าเป็นสัตว์อะไร ครูให้นักเรียนครูรูปเปิดและไก่

2.2 แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้แข่งกันเขียนสิ่งที่เหมือนกัน และแตกต่างกันของเปิดและไก่ ลงในบัตรคำที่ครูแจกให้ ภายในเวลา 5 นาที

2.3 ครูให้ตัวแทนกลุ่มนำบัตรคำมาติดใต้หัวข้อคำว่า "เหมือน" และ "แตกต่าง" บนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ผีเสื้อและชัปะขาวแตกต่างกันอย่างไร"

3.1 ให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายในแผนภูมิบนกระดาน

3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และอธิบายวิธีการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ผีเสื้อและชัปะขาวแตกต่างกันอย่างไร"

3.4 ครูให้นักเรียนออกมาเขียนรายละเอียดที่ได้จากการอ่าน จากนั้นให้นักเรียนเลือกเฉพาะข้อความที่แสดงความแตกต่างของสิ่งที่กล่าวถึงในบทอ่าน

3.5 ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากข้อมูลที่คัดเลือกไว้ โดยให้เขียนในลักษณะของการเปรียบเทียบ

3.6 ครูจับฉลากนักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่ หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "จิ้งหรีดและต๊กแตน"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้กิจกรรม "ผีเสื้อหลากสี"

วิธีเล่น กิจกรรม "ผีเสื้อหลากสี"

1. ครูแจกรูปผีเสื้อให้นักเรียนคนละตัว มีผีเสื้อทั้งหมด 5 ลาย
2. นักเรียนที่ได้รูปผีเสื้อลายเดียวกัน ให้รวมอยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "จิ้งหรีดและต๊กแตน" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 ครูให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้
 วิจารณ์ญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
2. รูปภาพผีเสื้อและชีปะขาว
3. รูปภาพเบ็ดและไถ่
4. บัตรคำและแถบประโยค
5. บทอ่านเรื่อง "ผีเสื้อและชีปะขาวแตกต่างกันอย่างไร"
6. บทอ่านเรื่อง "จิ้งหรีดและต๊กแตน"

แผนการสอนที่ 6
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเปรียบเทียบ
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ข้อเขียนที่แสดงการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของสิ่งที่กล่าวถึง

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. กล่าวถึงลักษณะของสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่านั้น
2. กล่าวถึงลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกัน
3. คำสัญญาได้แก่ แตกต่างจาก, คล้ายกับ, เช่นเดียวกับ, ข้อดี

คือ, ข้อเสีย คือ ฯลฯ

- บทอ่านเรื่อง "ค่างคือใคร"
- บทอ่านเรื่อง "อาหารเจกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ค่างคือใคร

ค่างมีลักษณะคล้ายลิง แต่แตกต่างจากลิงโดยมีลักษณะเด่นคือ หางยาว

มาก ขนสีเทา และกินใบไม้เป็นอาหาร

เรื่อง อาหารเจกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร

อาหารเจและมังสวิวัติไม่มีเนื้อสัตว์เหมือนกัน แต่มีความแตกต่างในวัตถุประสงค์ และระยะเวลาในการกิน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แจกชิ้นส่วนรูปลิงให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 และชิ้นส่วนรูปค่างให้นักเรียนกลุ่มที่ 2 ให้นักเรียนประกอบชิ้นส่วนเป็นรูปที่สมบูรณ์ แล้วนำมาติดบนกระดาษ

2.2 ครูให้นักเรียนดูภาพลิงและค่าง ให้นักเรียนบอกสิ่งที่เหมือนและต่างกันของภาพ และให้ออกไปเขียนบนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ค่างคือใคร"

3.1 ให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมาย จากบัตรคำและแถบประโยค

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และทบทวนวิธีการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ค่างคือใคร"

3.4 ครูแจกแถบประโยคให้นักเรียนเขียนสิ่งที่จำได้จากบทอ่าน และนำมาติดบนกระดานด้านซ้ายมือ ให้นักเรียนอ่านข้อความทั้งหมด

3.5 ครูจับฉลากนักเรียนออกมาคัดเลือกแถบประโยคที่มีใจความสำคัญกล่าวถึงในลักษณะเปรียบเทียบ นำมาติดทางด้านขวามือ และให้เพิ่มเติมรายละเอียดสำคัญที่ยังไม่ได้กล่าวถึง

3.6 ครูให้นักเรียนเขียนเรื่อง "ค่างและลิงต่างกันอย่างไร"

3.7 ให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "อาหารเจกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร"

4.1 ครูและนักเรียนทำกิจกรรม "อาหารรสเด็ด"

วิธีเล่น กิจกรรม "อาหารรสเด็ด"

1. สมมติว่านักเรียนเป็นแม่ครัวต้องการทำข้าวผัด
2. ให้นักเรียนจับรูปเครื่องปรุงของข้าวผัด ได้แก่ ข้าว หมู ไข่ ผัก และน้ำมัน คนละ 1 รูป
3. ให้นักเรียนรวมกลุ่มคนที่ได้เครื่องปรุงครบทั้ง 5 ชนิด อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "อาหารเจกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร" และให้เขียนเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปค้างและลิง
2. บัตรคำและแถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "ค้างคือใคร"
4. บทอ่านเรื่อง "อาหารเจกับมังสวิรัตต่างกันอย่างไร"

แผนการสอนที่ 7
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทบรรยาย
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะทำให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านประเภทบรรยายได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทบรรยาย หมายถึง ข้อเขียนที่มีใจความสำคัญและรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึง

บทอ่านประเภทบรรยาย มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการบรรยายหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึงเพียงเรื่องเดียว
2. บอกรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงอย่างกว้างๆ
3. ไม่มีคำสัญญาณที่ชี้เฉพาะ

- บทอ่านเรื่อง "ซูเปอร์แมน"

- บทอ่านเรื่อง "ภาษาพลาสติก"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ซูเปอร์แมน

ซูเปอร์แมนเป็นการ์ตูนที่เกิดจากจินตนาการของเด็กหนุ่มชาวอเมริกัน ซึ่งได้รับความนิยมอ่านกันทั่วโลก

เรื่อง ภาชนะพลาสติก

พลาสติกมีความจำเป็นต่อมนุษย์ พลาสติกมีอยู่หลายชนิด พลาสติกเป็นสิ่งที่มหัศจรรย์ประโยชน์และโทษ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทบรรยาย และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูและนักเรียนทำกิจกรรม "แต่งตัวตุ๊กตา"

วิธีเล่น กิจกรรม "แต่งตัวตุ๊กตา"

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนยืนต่อแถวหน้าชั้นเรียน
2. ครูติดรูปตุ๊กตา 2 ตัว บนกระดาน และนำชุดตุ๊กตาของแต่ละกลุ่มวางไว้บนโต๊ะหน้ากระดานคำ
3. เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีด นักเรียนคนแรกของแต่ละกลุ่มหยิบชุดตุ๊กตา 1 ชิ้นขึ้นไปติดบนตัวตุ๊กตา
4. ติดเสร็จแล้วให้ตะมือนักเรียนคนต่อไป นำขั้นที่ 2 ไปติด กลุ่มใดแต่งตัวเสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

2.2 ครูให้นักเรียนบอกสิ่งที่เคยรู้เกี่ยวกับ "ซูเปอร์แมน" และเขียนไว้รอบ ๆ คำว่า "ซูเปอร์แมน"

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ซูเปอร์แมน"

- 3.1 ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายจากแผนภูมิบนกระดาน
- 3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทบรรยาย และให้นักเรียนดูตัวอย่างการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทบรรยาย
- 3.3 ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ซูเปอร์แมน"

3.4 ครูซักถามใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่าน

3.5 ครูจับฉลากนักเรียนออกมาเขียนข้อความที่เป็นรายรายละเอียดทั้งหมดของบทอ่านบนกระดาน จากนั้นให้ช่วยกันจัดข้อความเหล่านั้นออกเป็นกลุ่ม โดยให้ข้อความแต่ละกลุ่มมีความสัมพันธ์กัน

3.6 นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องจากข้อความที่จัดกลุ่มไว้แล้ว และให้แลกเปลี่ยนกันอ่านเรื่องของแต่ละคน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ภานะพลาสติก"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนหยิบรูปยอดมนุษย์คนละ 1 ใบ ใครที่ได้รูปยอดมนุษย์เหมือนกัน ให้อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ภานะพลาสติก" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนี้หลังการอ่าน

4.3 นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปซูเปอร์แมน
2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. บทอ่านเรื่อง "ซูเปอร์แมน"
4. บทอ่านเรื่อง "ภานะพลาสติก"

แผนการสอนที่ 8
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทบรรยาย
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วย
 พัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทบรรยาย

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความ
 ของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทบรรยาย หมายถึง ข้อเขียนที่มีใจความสำคัญและ
 รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึง

บทอ่านประเภทบรรยาย มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการบรรยายหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึงเพียงเรื่องเดียว
2. บอกรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงอย่างกว้าง ๆ
3. ไม่มีคำลัญญาณที่ชี้เฉพาะ

- บทอ่านเรื่อง "ต้นไม้อะไรไร้ใบ"

- บทอ่านเรื่อง "ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ต้นไม้อะไรไร้ใบ

กระบองเพชรเป็นพืชที่ไม่มีใบเหมือนต้นไม้อื่น สามารถปรับตัวขึ้นอยู่
 ในที่แห้งแล้งและกันดารน้ำได้

เรื่อง ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน

ผักและผลไม้มีสารอาหารและแร่ธาตุที่จำเป็นต่อร่างกาย การกินผัก
ผลไม้ช่วยรักษาสภาพของผิวหนัง เสริมสร้างกระดูกและฟันให้แข็งแรง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้
อ่านบทอ่านประเภทบรรยาย และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูติดแถบพยัญชนะคำว่า "กระของเพชร" บนกระดาน โดยมี
กระดาศปิดด้านหน้าของพยัญชนะแต่ละตัว

2.2 ให้นักเรียนทายพยัญชนะที่อยู่ในคำนั้น ถ้าทายถูกครูดึงกระดาศที่
ปิดอยู่ออก จนกว่านักเรียนจะตอบได้ว่าเป็นคำว่าอะไร

2.3 ครูถามนักเรียนว่ารู้จักต้นกระของเพชรหรือไม่ อย่างไร ให้นักเรียน
เขียนสิ่งที่ต้องการรู้เกี่ยวกับ"กระของเพชร" บนกระดานดำ

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ต้นไม้อะไรไร้ใบ"

3.1 ครูติดแผนภูมิคำศัพท์และความหมายบนกระดาน ให้นักเรียนออกมา
โยงเส้นจับคู่คำและความหมายที่ถูกต้อง

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทบรรยาย และทบทวนการ
เขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ต้นไม้อะไรไร้ใบ"

3.4 ครูซักถามใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง จากนั้นครู
แจกแถบประโยคให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ได้จากบทอ่านคนละ 1 ประโยค และนำไป
ติดบนกระดานด้านซ้ายมือ

3.5 ให้นักเรียนอ่านข้อความในแถบประโยค ครูและนักเรียนช่วยกัน
เลือกเฉพาะแถบประโยคที่มีรายละเอียดสำคัญ นำไปติดไว้ด้านขวาของกระดาน
และให้จัดกลุ่มข้อมูลที่ควรอยู่ในประเภทเดียวกัน

3.6 ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำข้อความในแถบประโยคที่จัดกลุ่มไว้แล้ว มาเขียนเรื่องขึ้นใหม่ โดยใช้สำนวนของนักเรียนเอง

3.7 ครูให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้กิจกรรม "จ่ายตลาด"

วิธีเล่น กิจกรรม "จ่ายตลาด"

1. สมมติว่าครูเป็นแม่ค้า มีผักและผลไม้ 5 ชนิดมาขาย
2. ให้นักเรียนจ่ายตลาดโดยเลือกหยิบผักและผลไม้คนละ 1 ใบ
3. นักเรียนที่มีผักและผลไม้ต่างกัน 5 ชนิด ให้อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน" และช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านเรื่องหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. แถบประโยค
2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. บทอ่านเรื่อง "ต้นไม้อะไรไร้ใบ"
4. บทอ่านเรื่อง "ผัก ผลไม้...อาหารสำคัญประจำวัน"

แผนการสอนที่ 9
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเหตุ-ผล
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงสาเหตุของเรื่องที่เกิดขึ้น และกล่าวถึงผลที่ตามมา ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ บทอ่านประเภทเหตุ-ผล มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
2. ลักษณะข้อความมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
3. คำสัญญาณได้แก่ เนื่องจาก, เพราะเหตุนี้, จากสาเหตุดังกล่าว, ทำให้เกิด ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"
  - บทอ่านเรื่อง "สิ่งเสพยาเสพติด"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ไดโนเสาร์

ไดโนเสาร์เป็นสัตว์เลื้อยคลานขนาดใหญ่ที่สูญพันธุ์ไปแล้ว เนื่องจากไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้

เรื่อง สิ่งเสพยาติ

การติดสิ่งเสพยาติทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกายและเศรษฐกิจของประเทศชาติ ประเทศที่มีผู้ติดสิ่งเสพยาติมาก จะเป็นประเทศที่ประชากรขาดคุณภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นที่แจ้งจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม "ฉันคืออะไร"

วิธีเล่น กิจกรรม "ฉันคืออะไร"

1. ครูติดรูปไดโนเสาร์บนกระดาน ด้านหน้าของรูปจะมีกระดาษปิดทับอยู่เป็นส่วนใหญ่
2. ครูจับฉลากนักเรียน 1 คน ออกมาเปิดกระดาษที่ละ 1 ส่วน และเลือกคำบอกใบ้จากช่องคำถาม
3. ครูอ่านคำบอกใบ้แล้วให้นักเรียนทายว่าเป็นภาพอะไร ถ้าทายไม่ถูก ครูเรียกนักเรียนคนต่อไปออกมาทำกิจกรรมต่อ จนกระทั่งทายถูก

2.2 ครูและนักเรียนสนทนากันเรื่องไดโนเสาร์ และสิ่งที่ต้องการรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้

2.3 ครูถามนักเรียนว่าเพราะเหตุใดไดโนเสาร์จึงสูญพันธุ์ และบอกนักเรียนว่าวันนี้จะได้รู้ถึงสาเหตุที่ไดโนเสาร์สูญพันธุ์ จากการอ่านบทอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"

3.1 ครูให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมาย จากบัตรคำและแถบประโยค

3.2 ครูอธิบายโครงสร้างบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และให้นักเรียนดูตัวอย่างการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"

3.4 ครูซักถามรายละเอียดจากบทอ่าน จากนั้นครูวาดรูปไดโนเสาร์บนกระดานและแบ่งเป็น 2 ส่วน ครูจับรายชื่อนักเรียนออกมาเขียนรายละเอียดที่ได้จากการอ่านลงในรูปไดโนเสาร์ด้านซ้าย

3.5 ให้นักเรียนอ่านข้อความทั้งหมด และให้นำข้อความที่กล่าวถึงสาเหตุและผลของเรื่องมาใส่ในด้านขวามือ

3.6 ครูให้นักเรียนจับคู่กัน และให้ช่วยกันนำข้อความในด้านขวามาเขียนเรียงเรียงขึ้นใหม่ ในหัวข้อ "ทำไมไดโนเสาร์จึงสูญพันธุ์"

3.7 นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "สิ่งเสพย์ติด"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนหยิบภาพไดโนเสาร์ชนิดต่าง ๆ 5 ชนิด ใครเลือกได้รูปไดโนเสาร์ชนิดเดียวกัน อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "สิ่งเสพย์ติด" และเขียนเรื่องจากบทอ่านในหัวข้อ "สาเหตุของการติดยาเสพย์ติด"

4.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านเรื่องหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปไดโนเสาร์
2. บัตรคำและแถบประโยค

3. บทอ่านเรื่อง "ไดโนเสาร์"
4. บทอ่านเรื่อง "สิ่งเสพย์ติด"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 10
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเหตุ-ผล
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงสาเหตุของเรื่องที่เกิดขึ้น และกล่าวถึงผลที่ตามมา ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ บทอ่านประเภทเหตุ-ผล มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
2. ลักษณะข้อความมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
3. คำสัญญาณได้แก่ เนื่องจาก, เพราะเหตุนี้, จากสาเหตุดังกล่าว, ทำให้เกิด ฯลฯ

- บทอ่านเรื่อง "ฝัน"
- บทอ่านเรื่อง "โลกร้อนขึ้น"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ผัน

ความผันเกิดจากสาเหตุหลายประการ ทั้งจากเหตุภายนอกหรือ เหตุการณ์ภายใน และมีเหตุจากการกระตุ้นทางจิตใจ เรื่อง โลกร้อนขึ้น

ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีอุณหภูมิสูงขึ้น เนื่องจากสาเหตุหลักคือการตัดไม้ทำลายป่า และการเผาผลาญเชื้อเพลิงจากรถยนต์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้ อ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูถามนักเรียนว่าเมื่อคืนนี้ใครฝันเรื่องอะไรบ้าง และให้นักเรียน 3 คน ออกมาเล่าความฝันของตนให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

2.2 ครูถามนักเรียนว่าทำไมเราจึงฝัน และให้นักเรียนเขียนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคำว่า "ความฝัน"

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ผัน"

3.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แจกบัตรคำศัพท์และบัตรความหมาย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ให้นักเรียนจับคู่และความหมายให้ถูกต้อง เสร็จแล้วนำมา ติดบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายทั้งหมดพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และวิธีการเขียน เรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ผัน"

3.4 ครูแจกแถบประโยคให้นักเรียนเขียนข้อความสำคัญที่ได้จาก บทอ่านคนละ 1 ประโยค แล้วนำมาใส่ในกระเป๋าผนัง

3.5 ให้นักเรียนอ่านข้อความในแถบประโยค แล้วให้นำแถบประโยค

ที่มีใจความสำคัญกล่าวถึงเหตุและผลของเรื่องมาติดไว้บนกระดาน ถ้ายังมีรายละเอียดสำคัญไม่ครบ ครูให้นักเรียนออกมาเขียนเพิ่มเติมได้

3.6 ครูให้นักเรียนเขียนเรื่อง "ทำไมเราจึงฝัน" จากรายละเอียดบนกระดาน จากนั้นให้ออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "โลกร้อนขึ้น"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้กิจกรรม "รวมใจ"

วิธีเล่น กิจกรรม "รวมใจ"

1. ครูแจกหัวใจให้นักเรียนคนละ 1 ดวง มีหัวใจทั้งหมด 5 ชนิด
2. ให้นักเรียนสังเกตลวดลายบนหัวใจ ใครได้หัวใจลายเดียวกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "โลกร้อนขึ้น" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้น

4.3 ให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำศัพท์และความหมาย
2. แถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "ฝัน"
4. บทอ่านเรื่อง "โลกร้อนขึ้น"

แผนการสอนที่ 11
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทปัญหาและข้อแก้ไข
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไข ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ

บทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการนำเสนอปัญหา สาเหตุของปัญหา
2. มีวิธีการแก้ไขปัญหา
3. คำสั่งญาณได้แก่ ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ, ทำให้เกิดปัญหา, มีแนวทางการแก้ไขดังนี้, แก้ไขโดย ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "ชยะ...คิดก่อนทิ้ง"
  - บทอ่านเรื่อง "อัศคิภย"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ชยะ...คิดก่อนทิ้ง

การทิ้งถ่านไฟฉายที่ใช้แล้ว ทำให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม ควรหาทาง
กำจัดให้ถูกวิธี และลดการใช้ถ่านไฟฉายลง
เรื่อง อัครศัภย์

อัครศัภย์ทำให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ทรัพย์สิน และอาคารสถานที่อยู่
ตลอดจนเศรษฐกิจของชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้
อ่านบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลัง
การอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 2.1 ครูนำถ่านไฟฉายมาให้ให้นักเรียนดู และแจกบัตรคำให้นักเรียน
คนละ 1 ใบ
- 2.2 ให้นักเรียนเขียนชื่อสิ่งที่ต้องใช้ถ่านไฟฉายคนละ 1 ชื่อ และนำ
ไปติดบนกระดาน
- 2.3 ครูและนักเรียนสนทนากันเรื่องการใช้ถ่านไฟฉาย และถามโทษ
ของการใช้ถ่านไฟฉาย

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ขยะ...คิดก่อนทิ้ง"

- 3.1 ครูตีแผนภูมิคำศัพท์และความหมายที่เขียนสลับทักไว้บนกระดาน
ให้นักเรียนออกมาโยงเส้นจับคู่คำกับความหมายที่สัมพันธ์กัน
- 3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทปัญหาและข้อแก้ไข และวิธี
การเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้
- 3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ขยะ...คิดก่อนทิ้ง"
- 3.4 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนช่วยกันเขียนใจความ
สำคัญและรายละเอียดของบทอ่านในกระดานที่ครูแจกให้ แล้วให้นำไปติดบน
กระดาน ให้นักเรียนอ่านข้อความทั้งหมด

3.5 ครูจับฉลากนักเรียนออกมาคัดเลือกข้อความที่เป็นรายละเอียดสำคัญ แล้วให้ติดบนกระดาน

3.6 นักเรียนอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "อัศคิภัย"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม โดยให้นักเรียนจับไอศกรีมในกล่องคนละ 1 แท่ง และให้รวมกลุ่มนักเรียนที่จับได้ไอศกรีมสีเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "อัศคิภัย" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 ให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. ถ่านไฟฉาย
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
4. บทอ่านเรื่อง "ขยชะ...คิดก่อนทิ้ง"
5. บทอ่านเรื่อง "อัศคิภัย"

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 12
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทจัดลำดับ
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทจัดลำดับ หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงใจความสำคัญและรายละเอียด โดยจัดเรียงตามลำดับเหตุการณ์ เวลา ขั้นตอน หรือกระบวนการ

บทอ่านประเภทจัดลำดับ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ให้รายละเอียดของสิ่งที่กล่าวถึงอย่างเป็นลำดับขั้นตามเวลา ขั้นตอน หรือกระบวนการ
2. คำสัญญาได้แก่ และแล้ว, ต่อไป, จากนั้น, ดังนั้น, ประการแรก ฯลฯ
  - บทอ่านเรื่อง "มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ"
  - บทอ่านเรื่อง "ปลาเทวดา"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ

การร้องเพลงให้ไพเราะต้องฝึกอย่างถูกวิธี โดยการฝึกหายใจจาก
ช่องท้อง และการบำรุงรักษาเสียง
เรื่อง ปลาเทวดา

การเป็นผู้มีจิตใจเมตตา กรุณา ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต จะทำให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีในภายหลัง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนทำกิจกรรม "เพลงติดดาว"

วิธีเล่น กิจกรรม "เพลงติดดาว"

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มให้ส่งตัวแทนมาเล่นครั้งละ 1 คน
2. ครูเปิดเทปเพลง ให้นักเรียนทายว่าเป็นเพลงของนักร้องคนใด
3. กลุ่มที่ทายถูกจะได้รับดาว 1 ดวง ครูเปิดเพลงทั้งหมด 5 เพลง กลุ่มที่ได้ดาวมากกว่าเป็นฝ่ายชนะ

2.2 ครูและนักเรียนสนทนาเรื่องการร้องเพลง ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่สำคัญในการฝึกร้องเพลง

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ"

3.1 ครูตีแผนภูมิคำศัพท์และความหมายบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทจัดลำดับ และวิธีการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ"

3.4 ครูและนักเรียนทำกิจกรรม "นักร้องเสียงใส"

วิธีเล่น กิจกรรม "นักร้องเสียงใส"

1. ครูติดบัตรคำ "การฝึกร้องเพลง" บนกระดาน
2. ครูเปิดเพลง ให้นักเรียนส่งไมโครโฟนไปรอบห้อง เมื่อครูปิดเพลง ให้นักเรียนหยุดส่ง
3. ถ้าไมโครโฟนอยู่ที่ใคร นักเรียนคนนั้นต้องออกมาเขียนสิ่งที่จำได้จากบทอ่านคนละ 1 ข้อความ

3.5 ให้นักเรียนอ่านข้อความทั้งหมด จากนั้นให้นำข้อความสำคัญที่กล่าวถึงลำดับขั้นของข้อความในบทอ่าน มาเขียนแยกไว้บนกระดาน

3.6 ครูให้นักเรียนเขียนเรื่อง "การฝึกร้องเพลง" จากข้อความที่คัดเลือกไว้

3.7 ให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ปลาเทวดา"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยให้นักเรียนหยิบอมยิ้มคนละ 1 แท่ง และให้รวมกลุ่มคนที่ได้อมยิ้มสีเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ปลาเทวดา" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนี้ตามลำดับเหตุการณ์

4.3 ครูให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. เทปเพลง
2. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
3. ไมโครโฟน
4. บทอ่านเรื่อง "มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ"
5. บทอ่านเรื่อง "ปลาเทวดา"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 13
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเปรียบเทียบ
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ หมายถึง ข้อเขียนที่แสดงการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของสิ่งที่กล่าวถึง

บทอ่านประเภทเปรียบเทียบ มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. กล่าวถึงลักษณะของสิ่ง 2 สิ่งหรือมากกว่านั้น
  2. กล่าวถึงลักษณะที่เหมือนหรือแตกต่างกัน
  3. คำสัญญาได้แก่ แตกต่างจาก, คล้ายกับ, เช่นเดียวกับ, ข้อดีคือ, ข้อเสีย คือ ฯลฯ
- บทอ่านเรื่อง "จักรยานของวันพรุ่งนี้"
- บทอ่านเรื่อง "ขยะมีมากเกินไป"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง จักรยานของวันพรุ่งนี้

เอชพีวี เป็นจักรยานแบบใหม่ที่วิ่งได้เร็วกว่าจักรยานธรรมดา และมี

แนวโน้มที่จะมีการผลิตใช้กันอย่างแพร่หลายในอนาคต

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แจกพยานุชณะให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ครูบอกใบ้ให้นักเรียนเรียงพยานุชณะเป็นชื่อของพาหนะชนิดหนึ่ง กลุ่มที่เรียงเสร็จแล้วให้ออกมาเขียนคำนั้นบนกระดาน กลุ่มที่เสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ

2.2 ครูให้นักเรียนเขียนสิ่งเคยรู้เกี่ยวกับ "จักรยาน" และสิ่งที่ต้องการจะรู้จากบทอ่านนี้

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "จักรยานของวันพຽ່ງนี้"

3.1 ครูตีแผนภูมิคำศัพท์และความหมายบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ และทบทวนวิธีการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "จักรยานของวันพຽ່ງนี้"

3.4 ครูซักถามใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่าน จากนั้นครูจับฉลากรายชื่อให้นักเรียนออกไปเขียนใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องนี้

3.5 ครูและนักเรียนช่วยกันคัดเลือกข้อความสำคัญ และนำมาจัดเป็นกลุ่มของรายละเอียด โดยให้อยู่ในลักษณะของการเปรียบเทียบ

3.6 นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่อง "ข้อดีและข้อเสียของเอชพีวี" จากกลุ่มข้อมูลเหล่านั้น

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "ขยะมีมากเกินไป"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน โดยให้

นักเรียนจับฉลากรูปรถ ใครได้รูปรถชนิดเดียวกันให้รวมกลุ่มกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "ขยะมีมากเกินไป" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 ครูให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณ์ญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำศัพท์และความหมาย
2. บัตรคำและแถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "จักรยานของวันพรุ่งนี้"
4. บทอ่านเรื่อง "ขยะมีมากเกินไป"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 14
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทบรรยาย
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทบรรยาย

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทบรรยาย หมายถึง ข้อเขียนที่มีใจความสำคัญและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึง

บทอ่านประเภทบรรยาย มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการบรรยายหัวข้อเรื่องที่ต้องการกล่าวถึงเพียงเรื่องเดียว
2. บอกรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงอย่างกว้าง ๆ
3. ไม่มีคำสัญญาที่ชี้เฉพาะ

- บทอ่านเรื่อง "ม้า"

- บทอ่านเรื่อง "มะนาว แ่งของอาหารและยา"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง ม้า

มนุษย์ใช้ประโยชน์จากม้าทั้งการใช้แรงงาน การกีฬา และการพักผ่อน
 เรื่อง มะนาว แ่งของอาหารและยา

มะนาวมีสารอาหารหลายชนิด เราสามารถใช้ประโยชน์จากมะนาวได้หลายอย่าง ทั้งเป็นอาหารและเป็นยา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทบรรยาย และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

2.1 ครูจับฉลากนักเรียน 1 คน ออกมาทำท่าและเสียงร้องของม้า ให้เพื่อนทายว่าคืออะไร

2.2 ครูถามนักเรียนว่าเมื่อพูดถึงม้า นักเรียนจะนึกถึงคำว่าอะไรบ้างให้นักเรียนเขียนคำเหล่านั้นบนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "ม้า"

3.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม แจกบัตรคำศัพท์ให้นักเรียนกลุ่มที่ 1 และแจกบัตรความหมายให้นักเรียนกลุ่มที่ 2 ให้นักเรียนออกมาจับคู่คำและความหมายที่ถูกต้อง และนำไปใส่ในกระเป่าผืนง นักเรียนอ่านคำศัพท์และความหมายพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทบรรยาย และทบทวนวิธีการเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "ม้า"

3.4 ครูซักถามรายละเอียดของบทอ่าน และให้นักเรียนออกมาเขียนรายละเอียดที่จำได้ทั้งหมดบนกระดาน ให้นักเรียนอ่านข้อความทั้งหมดพร้อมกัน

3.5 ครูจับฉลากนักเรียนให้ออกมาเลือกข้อมูลที่ดีควรจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และเขียนไว้บนกระดานอีกด้านหนึ่ง ครูและนักเรียนช่วยกันเพิ่มรายละเอียดสำคัญที่ยังไม่ได้กล่าวถึง และตัดข้อมูลที่ไม่สำคัญทิ้งไป

3.6 ครูให้นักเรียนเขียนเรื่อง "ม้า" จากกลุ่มข้อมูลที่จัดไว้

3.7 ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาอ่านเรื่องหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "มะนาว แ่งของอาหารและยา"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยให้นักเรียนหยิบดินสอจากกระบอกคนละ 1 แท่ง นักเรียนที่ได้ดินสอเลยเดียวกัน ให้รวมอยู่กลุ่มเดียวกัน

4.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "มะนาว แ่งของอาหารและยา" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนี้

4.3 ครูให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำคำศัพท์และความหมาย
2. บัตรคำและแถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "ม้า"
4. บทอ่านเรื่อง "มะนาว แ่งของอาหารและยา"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 15
การสอนอ่านบทอ่าน ประเภทเหตุ-ผล
กลุ่มทดลองที่ 2

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

ความคิดรวบยอด

การฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการเขียนเรื่องจากบทอ่าน จะช่วยพัฒนาความสามารถทางการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของบทอ่านได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องหลังจากอ่านบทอ่าน ด้วยสำนวนข้อความของตนเองได้
3. นักเรียนทำแบบวัดความเข้าใจจากบทอ่านได้

เนื้อหา

บทอ่านประเภทเหตุ-ผล หมายถึง ข้อเขียนที่มีการกล่าวถึงสาเหตุของเรื่องที่เกิดขึ้น และกล่าวถึงผลที่ตามมา ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านทราบ

บทอ่านประเภทเหตุ-ผล มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีการกล่าวถึงสาเหตุหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และผลที่เกิดจากสาเหตุนั้น
2. ลักษณะข้อความมี 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาเหตุ และส่วนที่เป็นผลตามมา
3. คำสัญญาได้แก่ เนื่องจาก, เพราะเหตุนี้, จากสาเหตุดังกล่าว, ทำให้เกิด ฯลฯ

- บทอ่านเรื่อง "นกเค้า"

- บทอ่านเรื่อง "โรคหวัด"

ความคิดรวบยอดของบทอ่าน

เรื่อง นกเค้า

ปัจจุบันนกเค้ามีย่านลดน้อยลง เนื่องจากถูกมนุษย์ทำลาย และมีแนวโน้มว่าจะสูญพันธุ์ในอนาคต

เรื่อง โรคหัด

โรคหัดที่มักพบมากในเด็กอายุ 2-7 ปี มีสาเหตุมาจากสิ่งแวดล้อม การพักผ่อนไม่เพียงพอ และภาวะความเครียดของเด็ก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 ขั้นชี้แจงจุดประสงค์และข้อตกลงร่วมกัน

ครูชี้แจงจุดประสงค์ของการอ่านให้นักเรียนทราบว่าในคาบเรียนนี้ นักเรียนจะได้อ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และให้ฝึกเขียนเรื่องจากบทอ่านนั้นหลังการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 2.1 ครูตีตรูปนกเค้าที่มีกระดาษปิดทับด้านหน้าบนกระดาน
- 2.2 ครูเปิดภาพให้นักเรียนดูทีละส่วน และจับรายชื่อนักเรียนออกมาเลือกคำบอกใบ้จากครู ให้นักเรียนทายว่าเป็นภาพอะไร
- 2.3 ครูเฉลยภาพนกเค้าหรือนกฮูก ให้นักเรียนบอกสิ่งที่เคยรู้เกี่ยวกับนกชนิดนี้

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการสอน บทอ่านเรื่อง "นกเค้า"

3.1 ครูนำแถบประโยคความหมายของคำศัพท์จากบทอ่านใส่กระเปาะผนัง ให้นักเรียนเลือกบัตรคำศัพท์ไปใส่ให้ตรงกับความหมายที่ถูกต้อง และอ่านพร้อมกัน

3.2 ครูทบทวนโครงสร้างบทอ่านประเภทเหตุ-ผล และทบทวนวิธีเขียนเรื่องจากบทอ่านประเภทนี้

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง "นกเค้า"

3.4 ครูซักถามรายละเอียดของบทอ่าน ให้นักเรียนออกมาเขียนใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องนี้

3.5 ให้นักเรียนคัดเลือกข้อความสำคัญ และรายละเอียดที่กล่าวถึงเหตุและผลของเรื่อง

3.6 ครูให้นักเรียนเขียนเรื่อง "ทำไมนกเค้าจึงลดลง" จากข้อมูลที่คัดเลือกไว้

3.7 ให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่หน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ บทอ่านเรื่อง "โรคหัด"

4.1 ครูแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนจับฉลากในกล่อง นักเรียนที่จับได้รูปนกชนิดเดียวกันให้รวมกลุ่มกัน

4.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านบทอ่านเรื่อง "โรคหัด" และให้ช่วยกันเขียนเรื่องจากบทอ่านนี้ ในหัวข้อ "เด็กเป็นหัดเพราะเหตุใด"

4.3 ให้นักเรียนออกมาอ่านเรื่องที่เขียนขึ้นหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ขั้นการวัดและประเมินผล

ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกวัดความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน 4 ระดับ คือ 1. การอ่านตามตัวอักษร 2. การอ่านตีความ 3. การอ่านโดยใช้วิจารณญาณ 4. การอ่านขั้นการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปนกเค้า
2. บัตรคำและแถบประโยค
3. บทอ่านเรื่อง "นกเค้า"
4. บทอ่านเรื่อง "โรคหัด"

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

- คำชี้แจง**
1. แบบทดสอบทั้งหมดมีคำถาม 40 ข้อ ให้เวลาทำ 60 นาที (1 ชั่วโมง)
  2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยขีดเครื่องหมายกากบาท (x) บนตัวอักษรของข้อที่ถูกต้อง ๆ ทำในกระดาษคำตอบที่แจกให้
  3. ข้อที่นักเรียนกากบาทแล้วไม่ใช่ ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย (*) ทับเครื่องหมายกากบาท

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

น้ำ ดิบ คือ น้ำ ประปา น้ำ จาก แม่น้ำ/ หรือ น้ำ บาดาล ที่ ยัง ไม่ได้ ผ่าน การ ต้ม ให้ เดือด เสีย ก่อน

ใน น้ำ ประปา มี สาร คลอรีน สำหรับ ฆ่า เชื้อโรค ผลม อยู่/ แต่ ไม่ได้ หมาย ความ ว่า ต้อง เป็น น้ำ ที่ สะอาด เสมอ ไป/ น้ำ จาก บ่อ หรือ น้ำ บาดาล ส่วน มาก จะ เป็น น้ำ ที่ สกปรก/ เพราะ มี เชื้อโรค และ ไข่ พยาธิ จำนวน มาก ปะปน อยู่/ เมื่อ เรา ต้ม น้ำ ที่ สกปรก เข้า ไป จึง ทำ ให้ รู้สึก ปวด ท้อง/ หรือ ป่วย เป็น โรค พยาธิ / เพราะ ได้ รับ เชื้อ พยาธิ ตัว กลม หรือ พยาธิ ปากขอ ที่ อยู่ ใน น้ำ เข้าไปในร่างกาย

1. ผู้เขียนข้อความนี้มีความมุ่งหมายใดเป็นสำคัญ (วิจารณ์ญาณ-ชีวิตอุปสรรคของผู้แต่ง)
  - ก. ขอร้องให้เลิกต้มน้ำประปา
  - ข. ชักชวนให้เลิกใช้น้ำดิบ
  - ค. แนะนำให้ต้มน้ำให้เดือดก่อนดื่ม
  - ง. ประกาศให้เลิกต้มน้ำสกปรก

2. เหตุใดจึงเรียกน้ำประปาว่า "น้ำดิบ" (ตีความ-การเข้าใจความสัมพันธ์
 ก. เพราะเป็นน้ำที่สกปรก ของเหตุและผล)
 ข. เพราะมีสารคลอรีน
 ค. เพราะมีพยาธิอยู่ในน้ำ
 ง. เพราะเป็นน้ำที่ยังไม่ได้ต้ม

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 3-6

๕. ถุง กระดาษ ที่ พ่อค้า แม่ค้า นำ มา ใส่ อาหาร เช่น กล้วยทอด ซาลาเปา/๒ เป็น ถุง ที่ ทำ จาก กระดาษ ที่ เรา ไม่ ใช แล้ว/๓ เช่น สมุด เก่า ๆ กระดาษ ข่อยสอ และ กระดาษ หนังสือพิมพ์/๔ กระดาษ เหล่า นี้ ถูก วาง เกื่อนกลาด/๕ หรือ ไม่ ก็ ถูก กอง สุม ตาม ที่ ต่าง ๆ/๖ เมื่อ มา พับ เป็น ถุง ก็ ไม่ ได้ ทำ ความสะอาด/๗ ยิ่ง ไป กว่า นั้น กระดาษ หนังสือพิมพ์ มี ตัว หนังสือ เป็น หมึกพิมพ์/๘ ถ้า หมึกพิมพ์ นี้ ติด มือ หรือ อาหาร เรา จะ กิน หมึกพิมพ์ เข้า ไป ด้วย/๙ หมึกพิมพ์ มี ส่วนผสม ของ สารตะกั่ว ซึ่ง เป็น อันตราย ต่อ ชีวิต อย่าง ยิ่ง/๑๐ ถ้า สะสมอยู่ ในร่างกายมาก ๆ อาจทำให้มีอาการปวดท้องอย่างรุนแรง เหงือกเป็นสีดํา คล้ำ อ่อนเพลีย หดแรง และเป็นอัมพาตที่บริเวณมือ และขา

3. ข้อความนี้ กล่าวถึงถุงกระดาษในแง่ใด (ตีความ-การเก็บรายละเอียด
 ก. ผลเสีย สำคัญ)
 ข. ปริมาณ
 ค. การผลิต
 ง. คุณค่า
4. ในหมึกพิมพ์มีอะไรที่ทำให้เกิดอันตรายมากที่สุด (ตามตัวอักษร-การหา
 ก. สีดํา ข. น้ำหมึก ความเป็นจริงจากเรื่อง)
 ค. สารปรอท ง. สารตะกั่ว

5. จุดประสงค์ของผู้เขียนคือข้อใด (วิจารณ์แผน-การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
- ชักชวนให้ใช้ถุงกระดาษ
  - ให้รู้ถึงอันตรายจากถุงกระดาษ
  - แนะนำวิธีการซื้อถุงกระดาษ
  - บอกแหล่งที่มาของถุงกระดาษ
6. ถุงกระดาษที่ทำจากสมุดเก่า ๆ มีอันตรายอย่างไร (ตามตัวอักษร-การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
- มีจำนวนมาก
  - มีสิ่งสกปรก
  - มีสารพิษ
  - มีหมักหมม

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 7-8

ตะคริว เกิด จาก กล้ามเนื้อ ส่วน ใด ส่วน หนึ่ง ของ ร่างกาย เกิด การ หด ตัว อย่าง รวดเร็ว/สาเหตุ เพราะ ร่างกาย ขาด เกลือ ใน ฤดู ร้อน/ร่างกาย ชับ เหงื่อ ออก มา มาก/เกลือ ที่ สะสม อยู่ ใน ร่างกาย ก็ ถูก ชับ ออก มา พร้อม กับ เหงื่อ/เรา จึง เกิด อาการ ตะคริว บ่อย ครั้ง ใน ฤดู ร้อน/ยังมี สาเหตุ อื่น อีก เช่น/เมื่อ ร่างกาย ได้ รับ ความเย็น มาก หรือ มี ความเมื่อยล้า มาก เกิน ไป/ก็ เป็น ตะคริว ได้

7. จุดประสงค์ของผู้เขียนข้อความนี้คือ (วิจารณ์แผน-ชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
- แนะนำวิธีการรักษาตะคริว
  - บอกสาเหตุของการเกิดตะคริว
  - ชี้แจงโทษของตะคริว
  - อธิบายอาการของตะคริว
8. ในฤดูร้อน นักเรียนจะป้องกันการเป็นตะคริวได้อย่างไร (นำไปใช้)
- หยุดพักเมื่อเล่นฟุตบอลจนเหนื่อย
  - ใส่เกลือลงในอาหารทุกมื้อ
  - อยู่ในห้องแอร์ตลอดเวลา
  - เลิกออกกำลังกาย

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 9-10

อุทยาน แห่งชาติ เขาใหญ่ อยู่ ห่าง จาก กรุงเทพฯ 205 กิโลเมตร มี อาณาเขต พื้นที่ ครอบคลุม รอย ต่อ ของ จังหวัด 4 จังหวัด คือ/ สระบุรี นครราชสีมา นครนายก และ ปราจีนบุรี/ บน อุทยาน มี ป่า เขา และ ธรรมชาติ ที่ สวย งาม/ น้ำตก ใหญ่ น้อย และ ลี้ต้ว ป่า ที่ แสน เชื่อง/ หนึ่งใน น้ำตก บน เขาใหญ่ คือ น้ำตก เหวส่วต/ ซึ่ง เดี่ยว นี้ จะ มี น้ำ ไหล แรง เฉพาะ ใน ฤดู ฝน เท่านั้น/ ส่วน หน้า ล้าง แทบ ไม่ มี น้ำ เลย/ เพราะ ป่า ถูก ทำลาย ไป มาก

9. ข้อใดที่แสดงว่าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่กว้างมาก (ตีความ-การเข้าใจ
ก. มีป่าเขาและน้ำตกหลายแห่ง สำนวนภาษา
ข. ห่างจากกรุงเทพฯ 205 กิโลเมตร
ค. มีอาณาเขตหลายจังหวัด
ง. มีสัตว์ป่าอยู่มาก
10. เพราะเหตุใดจึงทำให้น้ำตกไม่ค่อยมีน้ำ (ตีความ-การเข้าใจความ
ก. อากาศร้อน สัมพันธ์ของเหตุและผล
ข. ต้นไม้ค่อยลง
ค. ฝนไม่ตก
ง. มีคนเที่ยวมาก

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 11-13

เช้า วัน หนึ่ง อากาศ สดชื่น และ เย็น สบาย/ ต้นไม้ และ พืช มี สี เขียว ชุ่ม หลัง จากได้ รับ หยาด ฝน เมื่อ เข้าตรู/ แม่ กำลัง ถวาย ข้าว และ ผลไม้ แต่ พระ ภิกษุ จาก วัด ใน หมู่บ้าน/ พ่อ ไถ นา เสร็จ ไป แล้ว หลาย แปลง ตั้งแต่ เข้า/ จ้อย ถาม พ่อ ว่า "เย็น นี้ เรา จะ ได้ กิน ปลา ไหม ครับ"/ "ได้ ชี ลูก" พ่อ ตอบ/ "ไถ นา เสร็จ แล้ว พ่อ จะ ไป ทอด แห ที่ แม่น้ำ/ รีบ ไป โรงเรียน ก่อน เถอะ ลูก เดี่ยว ฝน จะ ตก ลง มา อีก"

11. เหตุการณ์ในข้อความนี้ควรเกิดขึ้นที่ใด (ตามตัวอักษร-การหาความเป็น
ก. ในป่า   ข. บนภูเขา   จริงจากเรื่อง)
ค. ในเมือง   ง. ชนบท
12. จากข้อความนี้ เหตุการณ์ใดที่เกิดขึ้นก่อน (ตีความ-การเรียงลำดับ
เหตุการณ์)
ก. พ่อจับปลา
ข. แม่ใส่บาตร
ค. ฝนตก
ง. ลูกไปโรงเรียน
13. วัดที่กล่าวถึงน่าจะเป็นวัดที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอะไร (ตามตัวอักษร-การ
ความเป็นจริงจากเรื่อง)
ก. ศาสนาพุทธ
ข. ศาสนาคริสต์
ค. ศาสนาอิสลาม
ง. ศาสนาฮินดู

อ่านข้อความต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ 14-16

ลูก แมงป่อง เมื่อ เกิด มา จะ ปีน ขึ้น ไป เกาะ บน หลัง แม่
ทันที/ จน โต ช่วย ตัว เอง ได้ จึง ลง จาก หลัง แม่/ ใน ระหว่าง นี้
มัน จะ ไม่ กิน อาหาร/ เพราะ มี อาหาร อยู่ ใน ตัว มัน เอง แล้ว/
เมื่อ เจริญ เต็มโต หาง จะ ค่อย ๆ โต ขึ้น/ ที่ หาง นี้ จะมี เหล็กพิษ
สำหรับ ต่อย ศัตรู/ แมงป่อง จะ มี มือ เป็น ก้าม ใหญ่ คล้าย ปู/ มัน จะ
จับ เหยื่อ ด้วย ก้าม ใหญ่/ แล้ว กระดก หาง ข้าม หัว ใช้ เหล็ก พิษ
แทง เหยื่อ ที่ จับ ได้/จน เหยื่อ ตาย หรือ สลบ แล้ว จึง กัด กิน เป็น
อาหาร

14. ลูกแมงป่องได้รับอาหารจากที่ใด (ตามตัวอักษร-การเก็บ
รายละเอียดสำคัญ)
ก. แม่แมงป่องหามาให้
ข. จับสัตว์เล็ก ๆ กิน
ค. อาหารที่อยู่ภายในตัว
ง. อาหารบนหลังแม่
15. อวัยวะส่วนใดของแมงป่องที่มีพิษร้ายแรง (ตีความ-การเก็บ
รายละเอียดสำคัญ)
ก. ขา
ข. มือ
ค. หาง
ง. ก้าม
16. สัตว์ชนิดใดที่มีเหล็กพิษต่อยัคตรูได้เช่นกัน (นำไปใช้)
ก. ผึ้ง
ข. แมงมุม
ค. ต๊กแตน
ง. ผีเสื้อ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 17-19

๔ ไข่ เป็น อาหาร ที่ มี คุณค่า มาก/ ๕ คุณค่า ทาง อาหาร ของ ไข่
ขาว กับ ไข่ แดง แตกต่าง กัน/ ๖ ไข่ ขาว มี โปรตีน เท่า ไข่ แดง/ ๗ มี
ไขมัน น้อย กว่า ไข่ แดง/ ๘ แต่ มี วิตามินบี ๒ และ ก้ามะถัน มาก/ ๙ คุณค่า
ทาง อาหาร ของ ไข่ ดี เกือบ เท่า นม/ ๑๐ เพียง แต่ ไข่ มี แคลเซียม
น้อย กว่า นม เท่า นั้น/ ๑๑ การ กิน ไข่ ควร กิน ไข่ ที่ ปปรุง สุก แล้ว/ ๑๒ ไม่
ควร กิน ไข่ ดิบ ๆ เพราะ ย่อย ยาก และ อาจ มี เชื้อโรค ปน อยู่/ ๑๓
ควร เก็บ ไข่ ไว้ ใน ที่ เย็น ๆ/ ๑๔ ไม่ ควร ล้าง ไข่ ก่อน เก็บ เพราะ ทำ
ให้ เชื้อโรค เข้าไปในไข่ได้ง่าย

17. ถ้านักเรียนต้องการแคลเซียมควรรับประทานอะไร (นำไปใช้)
ก. ก้ามะถัน
ข. ไข่แดง
ค. นม
ง. วิตามิน

18. ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร (ตีความ-การตั้งหัวข้อเรื่อง)
 ก. คุณค่าของไข่
 ข. โปรตีนในไข่
 ค. การกินไข่
 ง. การเก็บไข่
19. ข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด (วิจารณ์-การชี้วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)
 ก. สั่งสอน
 ข. ชักชวน
 ค. แนะนำ
 ง. ตักเตือน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 20-22

๔^๑แมลง มัก มี การ เจริญ เติบโต เป็น ชั้น ๆ ก่อน ที่ จะ โต เต็ม ที่ /^๒แมลงปอ มี การ เปลี่ยนแปลง เพียง ๓ ชั้น/^๓เริ่ม จาก ไข่ อ่อน/^๔ไข่ อ่อน จะ เจริญ เป็น ตัว อ่อน หรือ ตัว โมง/^๕เมื่อ ตัว โมง เจริญ เต็ม ที่ จะ พร้อม ที่ จะ สืบพันธุ์ ต่อ ไป/^๖แมลงปอ ที่ โต เต็ม ที่ เรียกว่า ตัวเต็มวัย/^๗วงจร ชีวิต ของ แมลงปอ เหมือน กับ ของ แมลงสาบ ตั๊กแตน /^๘เพียง แต่ ของ แมลงสาบ ตั๊กแตน วาง ไข่ บน บก /^๙แมลง บาง พวก เช่น ยุง ผีเสื้อ ไหม จะ มีการ เปลี่ยนแปลง 4 ชั้น คือ/^{๑๐}จาก ไข่ เป็น ตัวหนอน ตั๊กแตน และ ตัวเต็มวัย

20. แมลงปอพร้อมที่จะสืบพันธุ์ในชั้นใด (ตามตัวอักษร-การหาความเป็นจริง จากเรื่อง)
 ก. ไข่อ่อน
 ข. ตัวอ่อน
 ค. ตัวโมง
 ง. ตัวเต็มวัย
21. ลัทธิชนิดใดมีการเจริญเติบโต 4 ชั้น (ตามตัวอักษร-การหาความเป็นจริงจากเรื่อง)
 ก. แมลงสาบ
 ข. แมลงปอ
 ค. ผีเสื้อ
 ง. ตั๊กแตน

22. ชื่อเรื่องใดเหมาะสมกับข้อความนี้ (ตามตัวอักษร-การตั้งหัวข้อเรื่อง)
- การสืบพันธุ์ของแมลง
  - วงจรชีวิตของแมลง
  - ชนิดของแมลง
  - การวางไข่ของแมลง

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 23-24

๔ ใน สมัย โบราณ ไม่มี โรงเรียน ให้ เด็ก เรียน หนังสือ/ใคร
อยาก เรียน ต้อง ให้ พ่อ แม่ นำ ไป ฝาก เป็น ลูกศิษย์ พระ อยู่ กับ
ท่าน ใน วัด/เวลา พระ ท่าน วาง จาก ชุระ ท่าน ก็ สอน หนังสือ ให้
/เด็ก ไทย ใน สมัย โบราณ ที่ อ่าน หนังสือ ได้ มี น้อย มาก/เพราะ
มี คน ไป เรียน ไม่ ก็ คน/เด็ก ผู้หญิง จะ ไม่ ได้ เรียน เลย
/นักเรียน สมัย ก่อน เกรงกลัว พระ มาก/ถ้า ไม่ ตั้งใจ เรียน หรือ
ส่ง เสียง ดัง พระ ท่าน จะ ใช้ ไม้เรียว ตี/นักเรียน จึง สนใจ การ
เรียน มาก/ปัจจุบัน ครู ใช้ ไม้เรียว น้อย ลง/เพราะ นักเรียน สนใจ
การเรียน

23. ใครทำหน้าที่เป็นครูในสมัยโบราณ (ตีความ-การเปรียบเทียบ)
- พ่อ
  - แม่
  - เพื่อน
  - พระ
24. เพราะเหตุใดเด็กผู้หญิงจึงไม่ได้เรียนหนังสือ (ตีความ-การเข้าใจ
ความสัมพันธ์ของเหตุและผล)
- ผู้หญิงใกล้ชิดพระไม่ได้
  - ผู้หญิงต้องทำงานบ้าน
  - ผู้หญิงสติปัญญาไม่ดี
  - ผู้หญิงมีลักษณะอ่อนแอ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 25-28

กา ตัวหนึ่ง เกาะ อยู่ บน กิ่งไม้/มอง ไป เห็น นกอินทรี บิน อยู่ เหนือ ฝูง แกะ/จาก นั้น ก็ โฉบ เอา ลูก แกะ ตัว หนึ่ง ขึ้น ไป เป็น อาหาร โดย ง่ายดาย/กา เห็น ดัง นั้น ก็ รู้สึก ว่า เป็น เรื่อง สนุก และ ง่ายดาย/จึง คิด จะ เอา อย่าง นกอินทรี บ้าง

/วัน ต่อ มา กา เห็น ลูก แกะ ตัว หนึ่ง เข้า รู้สึก ตีใจ มาก/จึง บิน โฉบ ลูก แกะ สุด แรง เกิด/จน กระทั่ง เล็บ ทั้ง สอง ข้าง ฝัง ลึกลง ไป ใน หนัง ลูก แกะ จน ถอน ไม่ ขึ้น/แต่ ลูก แกะ ตัว หนัก กว่า /มัน ไม่ สามารถ พา บิน ไป ได้/กา จึง ติด อยู่ บน หลัง ลูก แกะ ตัว นั้น

ในที่สุด คนเลี้ยงแกะมาพบเข้าจึงจับกาตัวนั้นไปลงโทษ โดยตัดปีกขังกรงไว้ให้ลูกของเขาดูเล่น

25. ทำไมนกอินทรีจึงโฉบลูกแกะได้ง่ายกว่ากา (ตีความ-การเข้าใจ
 ก. มีความชำนาญ ความสัมพันธ์ของเหตุและผล)
 ข. มีกำลังมากกว่า
 ค. คุร้ายมากกว่า
 ง. ตัวหนักกว่า
26. นักเรียนคิดว่า ถ้ากาหนีออกจากกรงไปได้จะเป็นเช่นไร (ตีความ-การ
 ก. บินไม่ได้ คาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า)
 ข. อยากโฉบลูกแกะอีก
 ค. กลับมาแก้แค้น
 ง. ไม่กล้าพบนกอินทรี
27. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้องที่สุด (ตามตัวอักษร-การเรียงลำดับ
 เหตุการณ์)
 1. กาโฉบลูกแกะ   2. นกอินทรีโฉบลูกแกะ
 3. คนเลี้ยงแกะจับกา   4. กาติดบนหลังลูกแกะ

- ก. 1 4 2 3
 ข. 2 4 3 1
 ค. 4 1 3 2
 ง. 2 1 4 3

28. เรื่องนี้ ให้คัดลอกใจอย่างไร (ตีความ-การเปรียบเทียบ)

- ก. รักดีห้ามจั่ว รักชั่วห้ามเสา
 ข. ช่างซื่ออย่าซื้ตามช่าง
 ค. วัวหายล้อมคอก
 ง. ปลาหมอตายเพราะปาก

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 29-32

๑ ข้าวแม่่า คือ เมล็ด ข้าว ที่ ยัง ไม่ แก่ จัด/๒ นำ มา คั่ว แล้ว ตำ ให้ แบน/๓ ก่อน คั่ว ต้อง นำ เมล็ด ข้าว แ่ น้ำ ก่อน/๔ กระทบ ที่ ไข่ คั่ว ต้อง มี ความร้อน พอ ดี/๕ และ คั่ว ที่ ละ น้อย/๖ ทิ้ง ไว้ ให้ เย็น แล้ว จึง นำ ไป ตำ/๗ เสร็จ แล้ว นำ ไป ฝัด ใน กระจ่ด หรือ กระจาด/๘ จะ ได้ ข้าวแม่่า ซึ่ง มี ราคา ขาย ประมาณ ลิตร ละ 3-5 บาท

29. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือ (ตีความ-การกล่าวสรุป)

- ก. การคั่วข้าวแม่่า
 ข. ขั้นตอนการทำข้าวแม่่า
 ค. การขายข้าวแม่่า
 ง. ลักษณะของข้าวแม่่า

30. ผู้เขียนข้อความนี้มีความมุ่งหมายใดเป็นสำคัญ (วิจารณ์-การชี้

- ก. ว่ากล่าว
 ข. ชักจูง
 ค. อธิบาย
 ง. เตือนใจ
- วัตถุประสงค์ของผู้แต่ง)

31. ข้อใดเรียงลำดับการทำข้าวเม่าได้ถูกต้อง (ตามตัวอักษร-การเรียงลำดับเหตุการณ์)
- ก. แห่ข้าว คั่วข้าว ตำข้าว ฝัดข้าว ลำดับเหตุการณ์
- ข. แห่ข้าว ตำข้าว คั่วข้าว ฝัดข้าว
- ค. คั่วข้าว ฝัดข้าว แห่ข้าว ตำข้าว
- ง. ตำข้าว แห่ข้าว ฝัดข้าว คั่วข้าว
32. การคั่วข้าวเม่าควรใช้ไฟในระดับใด (ตามตัวอักษร-การเก็บรายละเอียดสำคัญ)
- ก. ไฟอ่อน ข. ไฟแก่ รายละเอียดสำคัญ
- ค. ไฟแรง ง. ไฟปานกลาง

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 33-37

การขาดแคลนน้ำ เป็นปัญหา ระดับชาติ ไป เสีย แล้ว/สาเหตุหนึ่ง มา จาก พื้นที่ ป่า ซึ่ง เป็น ต้นน้ำ ลำธาร ลด ลง เหลือ เพียง ร้อยละ 18 เท่านั้น/วิธีหนึ่ง ที่ ชาวไทย ทุก คน โดยเฉพาะ คน ใน เมือง ใหญ่ ช่วย แก้ ปัญหา นี้ ได้ ก็ คือ/ลด การ ใช้ น้ำ อย่าง ฝุ่มเฟือย เช่น/ปิด ก๊อกน้ำ ระหว่าง แปรง ฟัน และ ถู สบู่/ล้าง รถ โดย ใช้ ผ้า ชุบน้ำ เช็ด/อย่า ใช้ สายยาง ฉีด ล้าง รถ/น้ำ ที่ เหลือ จาก การ ชัก ล้าง ให้ นำ ไป รดน้ำ ต้นไม้ ได้ อีก ฯลฯ/ถ้า พวก เรา ช่วย กัน คน ละ ไม่นัก ละมือตามวิธีเหล่านี้ เราก็จะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอทุกครัวเรือน

33. จากคำว่า "ปัญหาระดับชาติ" ใครที่ควรแก้ปัญหา (นำไปใช้)
- ก. คนไทยทุกคน
- ข. นักเรียน
- ค. ชาวชนบท
- ง. คนกรุงเทพฯ

34. จุดประสงค์ของข้อความนี้ คือข้อใด (วิจารณ์-การชี้วัตถุประสงค์
 ก. ชี้ให้เห็นความสำคัญของน้ำ ของผู้แต่ง)
 ข. อธิบายประโยชน์ของน้ำ
 ค. แนะนำวิธีแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ
 ง. ชี้แจงผลของการขาดแคลนน้ำ
35. ถ้าทุกคนยังใช้น้ำกันอย่างฟุ่มเฟือย จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต (ตีความ
 ก. น้ำมีราคาแพงขึ้น การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า)
 ข. ไม่มีน้ำใช้อีกต่อไป
 ค. ต้องซื้อน้ำจากต่างประเทศ
 ง. ต้องนำน้ำทะเลมาใช้แทน
36. นักเรียนคนใด ปฏิบัติตนได้ถูกต้องเพื่อลดการใช้น้ำ (นำไปใช้)
 ก. แดงอาบน้ำแปรงฟันวันละครั้งเดียว
 ข. ต้อยดื่มน้ำอัดลมแทนน้ำเปล่า
 ค. นิดเลิกเรียนว่ายน้ำ
 ง. อ้วนตักน้ำอาบจากถังแทนอาบฝักบัว
37. "ช่วยกันคนละไม้คนละมือ" มีความหมายคล้ายข้อใด (ตีความ-การ
 ก. สามัคคีคือพลัง เปรียบเทียบ)
 ข. จับปลาสองมือ
 ค. นิ่งดูตาย
 ง. รวมกันเราอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 38-40

อากาศบริสุทธิ์ เป็น อากาศ ที่ เหมาะสม แก่ ร่างกาย/ บริเวณ ที่ มี อากาศ บริสุทธิ์ ได้แก่ ชายทะเล ตาม ป่า เขา/ บริเวณ ที่ มี อากาศ บริสุทธิ์ ใน เมือง ได้แก่ สวน สาธารณะ หรือ แถบ ชานเมือง/ ปัจจุบัน โรงงาน อุตสาหกรรม และ ยวดยาน ที่ ใช้ น้ำมัน เชื้อเพลิง ต่าง ๆ ได้ ปล่อย คาร์บอน และ ก๊าซ ที่ เป็น อันตราย ทำ ให้ อากาศ ไม่ บริสุทธิ์/ ผู้ ที่ อาศัย หรือ ต้อง ทำ งาน ใน บริเวณ ดัง กล่าว จะ รู้สึก อึดอัด และ มี สุขภาพ เสื่อมโทรม/ วิธี การ แก้ไข ก็ คือ/ ย้าย โรงงาน ออก ไป แถบ ชานเมือง ให้ ห่าง จาก แหล่ง ชุมชน และ แก้ ปัญหา การ จราจร ติดขัด ใน ตัว เมือง

38. ข้อใดไม่ใช่ผลร้ายที่เกิดจากโรงงานและยวดยาน (พิจารณาเฉพาะ-การหา ก. หายใจไม่สะดวก   เนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง)
 ข. สร้างความเจริญ
 ค. อากาศเสีย
 ง. ร่างกายอ่อนแอ
39. ถ้านักเรียนต้องการอากาศบริสุทธิ์ ควรไปที่ใด (นำไปใช้)
 ก. ศูนย์การค้า   ข. สนามกีฬา
 ค. บางแสน   ง. โรงหนัง
40. ใครที่มีโอกาสได้รับสารพิษจากคาร์บอนและก๊าซมากที่สุด (นำไปใช้)
 ก. นักเรียน   ข. อาจารย์
 ค. พ่อค้า   ง. ตำรวจจราจร

เฉลย

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข้อ 1. ค	ข้อ 21. ค
ข้อ 2. ง	ข้อ 22. ข
ข้อ 3. ก	ข้อ 23. ง
ข้อ 4. ง	ข้อ 24. ก
ข้อ 5. ข	ข้อ 25. ข
ข้อ 6. ข	ข้อ 26. ก
ข้อ 7. ข	ข้อ 27. ง
ข้อ 8. ก	ข้อ 28. ข
ข้อ 9. ค	ข้อ 29. ข
ข้อ 10. ข	ข้อ 30. ค
ข้อ 11. ง	ข้อ 31. ก
ข้อ 12. ค	ข้อ 32. ง
ข้อ 13. ก	ข้อ 33. ก
ข้อ 14. ค	ข้อ 34. ค
ข้อ 15. ค	ข้อ 35. ข
ข้อ 16. ก	ข้อ 36. ง
ข้อ 17. ค	ข้อ 37. ก
ข้อ 18. ก	ข้อ 38. ข
ข้อ 19. ค	ข้อ 39. ค
ข้อ 20. ง	ข้อ 40. ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

1. การคำนวณค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
2. การคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
3. คະແນតេສតອបការເຂົ້າໃຈໃນການອ່ານបຫວ່ານ 5 ປະເພດຈາກແບບທະສອບການເຂົ້າໃຈໃນການອ່ານภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1
4. คະແນតេສតອບການເຂົ້າໃຈໃນການອ່ານບຫວ່ານ 5 ປະເພດຈາກແບບທະສອບການເຂົ້າໃຈໃນການອ່ານภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 2
5. ค่ำมัชฌิมเลขคณิตของคະແນผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ของตัวอย่างประชากร
6. ความยากง่ายของบຫວ່ານสำหรับการสอนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
7. ความยากง่ายของบຫວ່ານในแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

1. การคำนวณค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

1.1 การคำนวณหาค่าระดับความยาก (Level of
Difficulty) ใช้สูตร

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

เมื่อ P แทน ค่าระดับความยาก

R_U แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

R_L แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

f แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มซึ่งต้องมีเท่ากัน

(ประคอง กรรณสูต, 2535)

1.2 ค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) ใช้สูตร

$$D = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ D แทน ค่าอำนาจจำแนก

R_U แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

R_L แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

f แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มซึ่งต้องมีเท่ากัน

(ประคอง กรรณสูต, 2535)

ตัวอย่าง การคำนวณค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ข้อมูล

$$R_U = 15$$

$$R_L = 10$$

$$f = 20$$

ค่าระดับความยาก

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f} = \frac{15 + 10}{2(20)} = 0.62$$

ค่าอำนาจจำแนก

$$D = \frac{R_U - R_L}{f} = \frac{15 - 10}{20} = 0.25$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบถูก		ค่าระดับความยาก (P)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
	กลุ่มสูง (R_U)	กลุ่มต่ำ (R_L)		
1	15	10	0.62	0.25
2	16	9	0.62	0.35
3	19	12	0.77	0.35
4	19	10	0.72	0.45
5	19	11	0.75	0.40
6	10	2	0.27	0.35
7	18	8	0.65	0.50
8	12	4	0.40	0.40
9	15	5	0.50	0.50
10	19	11	0.75	0.40
11	17	6	0.57	0.55
12	16	5	0.52	0.55
13	19	12	0.77	0.35
14	19	10	0.72	0.45
15	18	6	0.60	0.60
16	19	11	0.75	0.40
17	14	6	0.50	0.40
18	19	8	0.67	0.55
19	18	10	0.70	0.40
20	13	4	0.42	0.45

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบถูก		ค่าระดับความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
	กลุ่มสูง (R_U)	กลุ่มต่ำ (R_L)	(P)	(D)
21	19	10	0.72	0.45
22	16	4	0.50	0.60
23	20	12	0.80	0.40
24	18	8	0.65	0.50
25	11	3	0.35	0.40
26	20	7	0.67	0.65
27	20	8	0.70	0.60
28	17	5	0.55	0.60
29	17	8	0.62	0.45
30	16	8	0.60	0.40
31	14	7	0.52	0.35
32	18	7	0.62	0.55
33	20	10	0.75	0.50
34	14	3	0.42	0.55
35	13	5	0.45	0.40
36	18	6	0.60	0.60
37	13	6	0.47	0.35
38	19	4	0.57	0.75
39	17	9	0.65	0.40
40	19	10	0.72	0.45

2. การคำนวณค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบ
ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยใช้สูตร

$$K-R20 : r_{xx} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2_x} \right)$$

- เมื่อ r_{xx} = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบ
 k = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ
 p = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบได้ถูกต้อง ($q = 1 - p$)
 q = สัดส่วนของคนที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อผิด
 pq = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (ผลคูณของสัดส่วน
 ของผู้ที่ตอบถูกและตอบผิด)
 $\sum pq$ = เป็นผลบวกของ pq ของทุกข้อ
 S^2_x = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

$$S^2_x = \frac{\sum x^2}{N} - \left(\frac{\sum x}{N} \right)^2$$

(ประคอง วรรณสุด, 2535)

การคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

$$\begin{array}{lll} N = 40 & \sum X = 1785 & \sum X^2 = 81625 \\ S^2_x = 49.23 & \sum pq = 8.89 & k = 40 \end{array}$$

$$K-R20 : r_{xx} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2_x} \right)$$

$$= \frac{40}{39} \left(1 - \frac{8.89}{49.23} \right)$$

$$= 1.03 \times (1 - 0.18)$$

$$= 1.03 \times 0.82$$

$$= 0.84$$

ดังนั้นค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย = .84

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ ถูกแต่ละข้อ	p	q	pq	ข้อที่	จำนวนผู้ตอบ ถูกแต่ละข้อ	p	q	pq
1	25	.63	.37	.23	21	29	.73	.27	.20
2	25	.63	.37	.23	22	20	.50	.50	.25
3	31	.78	.22	.17	23	32	.80	.20	.16
4	29	.73	.27	.20	24	26	.65	.35	.23
5	30	.75	.25	.19	25	14	.35	.65	.23
6	12	.30	.70	.21	26	27	.68	.32	.22
7	26	.65	.35	.23	27	28	.70	.30	.21
8	16	.40	.60	.24	28	22	.55	.45	.25
9	20	.50	.50	.25	29	25	.63	.37	.23
10	30	.75	.25	.19	30	24	.60	.40	.24
11	23	.58	.42	.24	31	21	.53	.47	.25
12	21	.53	.47	.25	32	25	.63	.37	.23
13	31	.78	.22	.17	33	30	.75	.25	.19
14	29	.73	.27	.20	34	17	.43	.57	.25
15	24	.60	.40	.24	35	18	.45	.55	.25
16	30	.75	.25	.19	36	24	.60	.40	.24
17	20	.50	.50	.25	37	19	.48	.52	.25
18	27	.68	.32	.22	38	23	.58	.42	.24
19	28	.70	.30	.21	39	26	.65	.35	.23
20	17	.43	.57	.25	40	29	.73	.27	.20

3. การเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่าง
กลุ่มที่เรียนโดยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน และกลุ่มที่เรียนโดยการเขียน
เรื่องจากบทอ่าน โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{(\sigma^2_{\bar{X}_1} + \sigma^2_{\bar{X}_2}) (1 - r^2_{xy})}}$$

เมื่อ

$\bar{X}_1$ = มัชฌิมเลขคณิตจากคะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
หลังจากได้รับการทดลองสอนโดยการทำแผนผังสรุปโยง
เรื่อง กลุ่มทดลองที่ 1

$\bar{X}_2$ = มัชฌิมเลขคณิตจากคะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
หลังจากได้รับการทดลองสอนโดยการเขียนเรื่องจากบท
อ่าน กลุ่มทดลองที่ 2

$\sigma^2_{\bar{X}_1}$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของมัชฌิมเลขคณิตของกลุ่ม
ทดลองที่ 1

$\sigma^2_{\bar{X}_2}$ = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของมัชฌิมเลขคณิตของกลุ่ม
ทดลองที่ 2

r_{xy} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย
ภาคเรียนที่ 1 กับคะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
หลังการทดลอง ของตัวอย่างประชากรทั้ง 50 คน โดย
มีวิธีคำนวณดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2] [N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

- r_{xy} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 N = จำนวนตัวอย่างประชากร ในที่นี้ 50 คน
 X = คะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยภาคเรียนที่ 1 ของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม
 Y = คะแนนจากการทดสอบความเข้าใจในการอ่าน หลังการทดลอง
 df = $(N_1 + N_2 - 3)$

3.1 การเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทบรรยาย ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 แทนค่า

$$\begin{aligned}
 & 5.32 - 4.72 \\
 t &= \frac{\quad}{\sqrt{(0.09 + 0.13)(1 - 0.694)^2}} \\
 &= 1.761
 \end{aligned}$$

ค่า t ณ ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ขึ้นแห่งความเป็นอิสระ 47 เท่ากับ 1.684 ($.05t_{47} = 1.684$) ค่า $t = 1.761 > 1.684$ แสดงว่าหลังการทดลอง ค่าของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทบรรยายของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05

3.2 การเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับ ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 แทนค่า

$$\begin{aligned}
 & 4.32 - 3.72 \\
 t &= \frac{\quad}{\sqrt{(0.12 + 0.09)(1 - (0.739)^2)}} \\
 &= 1.940
 \end{aligned}$$

ค่า t ณ ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ขึ้นแห่งความเป็นอิสระ 47 เท่ากับ 1.684 ($.05t_{47} = 1.684$) ค่า $t = 1.940 > 1.684$ แสดงว่าหลังการทดลอง ค่าของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทจัดลำดับของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05

3.3 การเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบ ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 แทนค่า

$$t = \frac{5.28 - 4.72}{\sqrt{(0.09 + 0.08) (1 - (0.642)^2)}} = 1.806$$

ค่า t ณ ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ขึ้นแห่งความเป็นอิสระ 47 เท่ากับ 1.684 ($.05t_{47} = 1.684$) ค่า $t = 1.806 > 1.684$ แสดงว่าหลังการทดลอง ค่าของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทเปรียบเทียบของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05

3.4 การเปรียบเทียบผลของความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 แทนค่า

$$t = \frac{4.60 - 3.92}{\sqrt{(0.09 + 0.07) (1 - (0.361)^2)}} = 1.844$$

ค่า t ณ ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ขึ้นแห่งความเป็นอิสระ 47 เท่ากับ 1.684 ($.05t_{47} = 1.684$) ค่า $t = 1.844 > 1.684$ แสดงว่าหลังการทดลอง ค่าของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภทเหตุ-ผล

ของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05

3.5 การเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภท
ปัญหาและข้อแก้ไข ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 กับกลุ่มทดลองที่ 2 แทนค่า

$$t = \frac{4.76 - 4.12}{(0.12 + 0.12) (1 - (0.645)^2)} = 1.739$$

ค่า t ณ ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ขึ้นแห่งความเป็นอิสระ
47 เท่ากับ 1.684 ($0.05t_{47} = 1.684$) ค่า $t = 1.739 > 1.684$
แสดงว่าหลังการทดลอง ค่าของคะแนนความเข้าใจในการอ่านบทอ่านประเภท
ปัญหาและข้อแก้ไขของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญ
ณ ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 คะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน 5 ประเภทจาก
แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หลังการทดลองของ
กลุ่มทดลองที่ 1

ลำดับ ที่	X_1	บรรยาย Y_1	จัดลำดับ Y_2	เปรียบเทียบ Y_3	เหตุ-ผล Y_4	ปัญหาแก้ไข Y_5
1	26	7	4	6	5	4
2	24	4	5	6	3	6
3	19	3	2	5	3	6
4	23	6	3	6	6	2
5	32	5	7	7	5	8
6	28	6	6	6	5	5
7	25	6	4	7	3	5
8	20	4	5	7	2	2
9	19	6	2	4	4	3
10	32	8	6	6	6	6
11	29	6	5	5	8	5
12	26	5	7	4	4	6
13	22	6	3	5	6	2
14	13	2	2	2	4	3
15	25	6	6	6	4	3
16	24	5	5	6	3	5
17	16	3	2	2	6	3
18	27	5	5	5	6	6
19	35	8	7	8	5	7
20	24	5	4	4	6	5
21	31	8	6	7	4	6

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ ที่	X_1	บรรยาย Y_1	จัดลำดับ Y_2	เปรียบเทียบ Y_3	เหตุ-ผล Y_4	ปัญหาแก้ไข Y_5
22	21	6	2	4	6	3
23	23	4	4	5	5	5
24	22	4	4	4	4	6
25	21	5	2	5	2	7
Σ	607	133	108	132	115	119

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 คะแนนทดสอบความเข้าใจในการอ่านบทอ่าน 5 ประเภทจาก
แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หลังการทดลองของ
กลุ่มทดลองที่ 2

ลำดับ ที่	X_1	บรรยาย Y_1	จัดลำดับ Y_2	เปรียบเทียบ Y_3	เหตุ-ผล Y_4	ปัญหาแก้ไข Y_5
1	21	5	5	5	4	2
2	23	5	5	6	3	4
3	15	3	2	3	3	4
4	20	4	3	4	4	5
5	23	5	2	5	5	6
6	24	6	5	4	4	5
7	24	7	4	5	3	5
8	16	3	3	3	5	2
9	18	3	2	5	4	4
10	22	3	3	6	6	4
11	12	2	2	3	3	2
12	24	7	4	5	6	2
13	15	2	3	5	2	3
14	23	5	5	5	2	6
15	25	6	6	5	4	4
16	31	7	5	6	6	7
17	27	6	6	5	5	5
18	22	7	3	5	5	2
19	10	2	2	2	2	2
20	21	6	2	6	4	3
21	25	5	6	5	3	6

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ ที่	X_1	บรรยาย Y_1	จัดลำดับ Y_2	เปรียบเทียบ Y_3	เหตุ-ผล Y_4	ปัญหาแก้ไข Y_5
22	12	4	2	2	3	2
23	26	7	5	4	3	7
24	28	6	3	6	6	5
25	23	2	5	6	4	6
Σ	530	118	93	118	98	103

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิต
ในการเลือกตัวอย่างประชากร โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\Sigma X^2_1 + \Sigma X^2_2}{N_1 + N_2 - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

$\bar{X}_1$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ 1

$\bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ 2

ΣX^2_1 = ผลบวกของคะแนนกำลังสองของกลุ่มทดลองที่ 1

ΣX^2_2 = ผลบวกของคะแนนกำลังสองของกลุ่มทดลองที่ 2

N = จำนวนนักเรียน

(ประคอง วรรณสุด, 2535)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537

คนที่	ป.4/2	ป.4/3	ป.4/4
1	77	76	68
2	79	73	77
3	85	66	81
4	70	79	74
5	67	88	70
6	83	80	86
7	74	71	65
8	66	74	77
9	58	68	78
10	62	82	90
11	77	69	75
12	81	55	82
13	85	68	76
14	69	73	74
15	73	77	79
16	72	74	80
17	75	84	67
18	60	79	68
19	90	76	53
20	89	91	87
21	67	88	73

ตารางที่ 12 (ต่อ)

คนที่	ป.4/2	ป.4/3	ป.4/4
22	64	75	69
23	82	76	84
24	71	81	76
25	79	68	83
Σ	1855	1891	1892

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ
ประชากรทั้ง 3 ห้อง

ประชากร	N	$\bar{X}$	S.D.
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2	25	74.20	8.71
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3	25	75.64	7.76
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4	25	75.68	7.95

จากตารางที่ 13 แสดงว่านักเรียนห้อง ป.4/4 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
เท่ากับ 75.68 รองลงมาคือ นักเรียนชั้น ป.4/3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
75.64 และนักเรียนชั้น ป.4/2 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 74.20

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบค่ามัธยผลของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1 ของตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3	25	75.64	7.76	1.82
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4	25	75.68	7.95	

$$P < .05 \quad (.05t_{.05} = 2.013)$$

จากตารางที่ 14 แสดงว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 และ 4/4
มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยภาคเรียนที่ 1 ไม่แตกต่างกันที่ระดับ
ความมีนัยสำคัญ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ความยากง่ายของบทอ่านสำหรับการสอนความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง	ค่าเฉลี่ย	
	ประโยค	พยางค์
1. เราอาจตายพร้อมแมลง	8.34	132
2. ทำไมคนจึงหูดิ่ง	10.27	145.5
3. เราต้องการอากาศสะอาด	8.08	145.5
4. แก้ปัญหาน้ำเสียด้วยวิธีใด	9.68	137
5. ไล่ดินสอเข้าไปอยู่ในแท่งดินสอได้อย่างไร	7.33	121
6. นมถั่วเหลือง	9.18	128
7. พ่อมดกลับตาลปัตร	9.02	133.5
8. เพื่อนของหนูดำ	9.21	127
9. ผีเสื้อและซีปะขาว แตกต่างกันอย่างไรร	8.00	133
10. จิ้งหรีดและตั๊กแตน	9.80	149.5
11. ค่างคืออะไร	9.40	124
12. อาหารเจกับอาหารมังสวิรัติต่างกันอย่างไร	8.64	144.5
13. ซุปเปอร์แมน	9.79	140
14. ภาชนะพลาสติก	9.68	138.5
15. ต้นไม้อะไรไร้ใบ	10.74	130
16. ผัก ผลไม้ อาหารสำคัญประจำวัน	7.57	136.5
17. ไดโนเสาร์	9.85	142
18. สิ่งเสพยาติด	10.05	146
19. ผัน	8.79	124.5
20. โลกร้อนขึ้น	10.38	143
21. ขยะ คิดก่อนทิ้ง	8.32	140

ตารางที่ 15 (ต่อ)

เรื่อง	ค่าเฉลี่ย	
	ประโยค	พยางค์
22. อัคริภย	10.07	152
23. จักรยานของวันพรุ่งนี้	8.79	138.5
24. ชยะ มีมากเกินไป	8.31	130
25. มาฝึกร้องเพลงกันเถอะ	8.26	129.5
26. ปลาเทวดา	8.92	130.5
27. ม้า	7.42	136.5
28. มะนาว แ่งของอาหารและยา	8.17	132.5
29. นกเค้า	8.69	134
30. โรคหวัด	11.69	133

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ความยากง่ายของบทอ่านสำหรับแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

รายการ	ประโยค	พยางค์
1. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 1-2	8.37	129
2. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 3-6	9.86	138
3. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 7-8	8.00	100
4. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 9-10	9.00	127
5. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 11-13	8.00	108
6. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 14-16	9.91	117
7. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 17-19	10.69	123
8. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 20-22	10.00	135
9. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 23-24	10.60	128
10. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 25-28	10.00	120
11. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 29-32	8.00	85
12. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 33-37	8.67	126
13. บทอ่านสำหรับตอบแบบทดสอบ ข้อ 38-40	9.00	155

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาว อภิรดี ทักธิดาร เกิดวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2511
สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา จาก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2532 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต ในปีการศึกษา 2533

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย